

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SCLOVENECC

Ob krsti kralja Zedinitelja:

Mirno naprej za nakazanim ciljem

V pozdrav Nj. Vis. knezu Pavlu

Včeraj je jugoslovanska prestolnica sprejela svojega novega vladarja kralja Petra II. tako, kakor smo pričakovali, žalibog, da je to bila manifestacija žalosti in veselja obenem. Radost, da nismo po tragični ugrabitvi kralja Aleksandra ostali brez vladarja, je kalila zavest, da je naš kralj-vitez in zedinitelj mrtev in da se njegovo mučeniško truplo nahaja na poti v domovino. Ob tej bridki izgubi nam je na drugi strani v tolažbo, da je božja previdnost izročila vladarsko žezlo v roke naslednika, ki po svojih vrlinah ne bo zaostajal za svojim očetom.

Naš novi vladar je še mladoleten. Zato ga bo po zadnji volji pokojnega kralja in v smislu ustave nadomestoval svet regentov, ki mu je v svoji oporoki kralj Aleksander dal predsednika v svojem bratrancu Nj. Vis. knezu Pavlu Karadjordjeviču.

Kralj Aleksander je gotovo še le po tehtnem prevdanku izbral prav kneza Pavla za prvega kraljevega namestnika. Vedel je, da osebnost Pavla združuje v sebi vse one lastnosti, ki dajejo jamstvo, da bo prvi namestnik uspešno nadaljeval veliko delo rodu Karadjordjevičev, katerega potomec je tudi on. Knez Pavle gre sedaj v svoje 42. leto, je torej v polni moški dobi, ko človek še združuje zanos mladih let z življenjsko skušnjo in tedaj tudi lahko ustvarja dela trajne vrednosti. On je sin kneza Arsena, brata kralja Petra I. Osvoboditelja, očeta pokojnega kra-

lja Aleksandra Zedinitelja. Študiral je doma, šolal se je na Angleški v demokratičnem duhu in to na izrecno kralja Petra I., ki je njegovo šolanje sam osebno nadziral. Postal je »Marsarsee«. Na Nj. Vis. knezu Pavlu so že v njegovi mladosti opazili izreden smisel za umetnost in temu nagnjenju je ostal to zvest. Tako je postal mecen jugoslovanskih umetnikov in njegov muzej je prenapolnjen z njihovimi deli. Knez Pavle je tudi velik dobrotnik in je bil baš zaradi njegove srčne dobrote in njegovega pravičnega krščanskega socialnega čuta z zakonom postavljen za predsednika Rdečega križa.

Toda knez Pavle je tudi poskusil trdote vojaškega življenja in še letos ga je pokojni kralj imenoval za gardijskega polkovnika. On torej dobro pozna potrebe naše junaške vojske, ki je v teh razburkanih časih neprecenljive vrednosti za varnost naše države, naše zemlje in naših domov.

Nj. Vis. knez Pavle je najbližji sorodnik pokojnega kralja. Kot takšnega je veliki vladar stalno obveščal o vseh svojih načrtih in o vsem svojem delu za končno ureditev države. Izročil mu je tudi važne mislije v inozemstvu, kjer vživa knez Pavle ogromen ugled in spoštovanje. Naravno je, da je po vsem tem dobro vpeljan v vse državne posle, saj ga je do danes vzgajal sam pokojni kralj, saj sta oba, kralj Aleksander in on zrasla pod istim očetovskim okriljem. Knez Pavle bo najskrbnejši čuvár idealov svojega življenjskega tovariša.

V prvem izvrševalstvu kraljeve oblasti Nj. Vis. knezu Pavlu, ima država prav v teh dneh, ko nas vije krč srčne bolesti, svetel žar jamstva, da bodo v našem državnem življenju vsem silam, ki so dobre volje, na široko odprta vrata tvornega, konstruktivnega delovanja in izživljanja. S tolikimi darovi uma in srca obdarovani prvi izvrševatelji kraljeve oblasti, Nj. Vis. knez Pavel, je tista roka vodnika, ki jo je presrečno dolečil pokojni Oče svojemu sinu in nam vsem, da po njej mladostni kralj združuje, naravnava, usmerja, usposablja vse jugoslovanske moči in sile. V njem vidimo tistega spretnega umnega vrtnarja, ki bo znal prelepo rast jugoslovanske zemlje v vsej njeni pestrosti in čudoviti raznolikosti s profinjanim razumevanjem, previdno modrostjo in širokim občutjem gojiti v eno pisano polje, en prelep gaj, v katerem ima sicer vsak cvet svojo lepoto in svoj vonj, vsaka tvorba svojo rast, vsaka kultura svoje ognjišče pa živi vse za skupno državno dobro in z vsemi svojimi posebnimi lastnostmi povečuje skupno lepoto in skupno slavo državnega domovja.

Velik trenotek v zgodovini Jugoslavije je našel velikega moža, kot prvega predstavnika oblasti.

Jugoslavija zre s zaupanjem v Nj. Vis. kneza Pavla in v bodočnost.

Ta skupnost naj ostane

Zadnje besede umirajočega kralja v marsejski prefekturi: »Čuvajte mi Jugoslavijo!« so šle po širni naši domovini kot sveto izročilo vsakemu državljanu.

Ob krsti pokojnega kralja lahko rečemo tistim, ki so kdaj zlohotno prorokovali, da bodo notranje slabosti našo državo omajale, in kakor hitro bo popustila notranja disciplina in se bo zrahljala osrednja vrhovna oblast v državi, da so se bridko zmotili. Kraljevo zadnje sporočilo je našlo Jugoslovane mirne, dostojanstveno zrele, ki so sicer bolešno izgubo svojega vladarja občutili v najglobljih globinah svojih src, a so v tugobnem vzvalovljenju svojih čustev ostali gospodarji svojega razuma: da je treba skupno varovati domovino in državo, ki je revoverski strelji v Marseillu niso mogli zadeti. Tam, kjer so naši neprijatelji v svoji zaslepljenosti mislili, da je samo en čuvár, ki s svojo osebno avtoriteto drži skupaj državno občestvo, se je v teh pretresljivih dneh izkazalo, da je mesto enega, ki je v boju padel, vstalo 14 milijonov čuvarjev, ki so v čudoviti zrelosti pri sebi ohranili neskaljen razum in neoslabljeno voljo; da z obema, z razumom in voljo, pomagajo nasledniku pokojnega vladarja, da Jugoslavija neovirano nadaljuje svojo rast med narodi sveta.

Nemirov ni bilo nikjer, nikjer tudi ne pojavov nezadovoljnosti, nikjer niti najmanjšega omahovanja ali črnega gledanja. Naše ljudstvo je kot zrelo in doraslo celo odklonilo, da se vda, ja kakšnemu javnemu izražanju ogorčenja proti vodilcem, oziroma tistim, ki so njihove roke vodili, ker mu je razum narekoval, četudi mu je bil trgal srce, da za to danes ni časa in da bi takšni pojavi pomagali danes le tistim silam, ki so s smrtno kralja Aleksandra hotele smrtno zadeti tudi življenjske sile naše države. Mir vladar po vsej državi, preudarnost in treznost je zajela vse državljane, vsem pa je skupen optimističen in veder pogled v bodočnost, ter hvaležno zaupanje v božjo previdnost, ki je naši državi nakazala velike naloge v zgodovini, ki jih moramo kljub bolečim sunkom v neovira-

nem vršenju svojih dolžnosti do zadnjega izpolniti.

Če je po 15 letih obstoja jugoslovanske države in po 15 letih skupnega življenja svet še potreboval dokazov, da je Jugoslavija zgodovinsko nujna in da je prostovoljna ter organizirana tvorba Srbov, Hrvatov in Slovencev, mu je sedanja preizkušnja našega ljudstva doprinesla tako močan dokaz, da ga menda v zgodovini ne bo treba več ponavljati. Strašni 9. oktober 1934 bo v zgodovini imel ta vekoviti pomen, da je Evropi in svetu povedal enkrat za vselej, da je skupnost in celota naše države svetinja, na katero prisega 14 milijonov Jugoslovancev.

Dokaz je doprinesen zunanjemu svetu, a doprinesen je tudi nam samim doma v domovini. Okrog pokojnega kralja, pri katerem stoji njegov naslednik, kot trden simbol državne življenjske sile in volje za njeno trajanje, je danes zbran ves narod. Sramežljivo so se umaknili s tega pretresljivega pozornišča, kot da bi razumela, da tja ne spadajo, vsa medsebojna nezaupanja, vsa sumničanja, vse izrečene in neizrečene ambicije, ki tolikokrat v življenju človeškega občestva razdvajajo. Vkljub vsej raznolikosti svetovnih nazorov, raznovrstnosti političnih idealov, smo vsi brez razlike in izjeme pokrili s črtno žalnih zastav.

To skupnost, ki sije kot svet pomladi in mraku zalovanja, to skupnost ohranimo, ker izvajanje kraljeve oporoke zahteva sodelovanje vseh. Koliko milijonov življenjskih, ustvarjajočih sil polje po naši Jugoslaviji. Koliko tvorne moči, ki čaka na udeleževanje. Koliko milijonov src bije v ljubezni za njo, koliko milijonov pozitivnih umov hoče, da bo postala velika, močna, kulturna, vredna oporoke kralja-viteza, koliko milijonov rok je pripravljenih, da dela za njeno blagostanje. Okrog vladarjeve krste in okrog mladega naslednika ob njej stoji vsa ta vojska dobre volje, ustvarjanja in pozitivnega dela, vojska src, razuma, volje in pridnih rok.

Mladi vladar, ki po volji viteškega blagopokojnega očeta izvršuje oblast po namestni-

Nj. Vel. kralj Peter veličastno sprejet v Belgradu

Belgrad, 13. okt. m. Ulice našega prestolnega mesta so davi oživele mnogo poprej kakor po navadi. Šolska mladina je že na vse zgodaj hitela v šole, odkoder se je nato v sprejedu pod vodstvom učiteljev in učiteljic podala na ulice, ki vodijo k železniški postaji. Tja so se valile tudi ogromne množice ljudstva, ker je bilo znano, da bo ob 8.55 prispel v naše prestolno mesto novi kralj Peter II., kateri je radi marsejske tragedije moral prekiniti šolanje v Angliji in se vrniti v domovino, da zasede preatol svojega velikega očeta. Množice so zavzele določene prostore na levi strani ulic, ki vodijo od kolodvora do kraljevega dvorca. Tu so bili postavljeni v nadvse vzornem redu člani raznih korporacij, združenj, tako prostovoljcev, četnikov, Sokolov in članov najrazličnejših drugih kulturnih in humanih organizacij. Pred njimi je stala šolska mladina iz vseh belgrajskih ljudskih, srednjih in višjih šol. Vsa društva in korporacije so prišle k sprejemu novega vladarja s svojimi zastavami, ki so bile zagrnjene s črtno. Pred železniško postajo je bilo pred vodom določeno mesto za senatorje in poslanke, ki so se zbrali v velikem številu. Levo od njih je bilo višje uradništvo iz posameznih ministrstev. Nasproti glavnemu vhodu je stala generaliteta s častniškim zborom, njim pa so se priključile na desni strani ulice od postaje do kavarne »Mostar« edince posameznih polkov. Pred postajo je stal pešpolk kraljeve garde, poleg njega topništvo kraljeve garde, nato pa 18. pešpolk. Pred ministrstvi je bila konjenica kraljeve garde, od tu dalje pa do kavarne »Mostar« so bile postavljene še druge čete. Vse čete so imele svoje zastave ovite v črtno. Na peronu železniške postaje so bili zbrani vsi vojaški, civilni in cerkveni veliki dostojanstveniki, člani vlade, poveljniki mesta Belgrada, poveljniki kraljeve garde, belgrajski župan, Nj. Svetost patriarh Varnava, vojvoda Bojevič in drugi.

Knez Pavle na kolodvoru

Par minut pred prihodom dvornega vlaka je stopil na železniški peron najprej prvi kraljevski namestnik, princ Pavle s kneginjo Olgo, ki je bila oblečena v težko črtno. Njima sta sledila ostala dva kraljevska namestnika. Ko je dvorni vlak vozil v postajo, je godba kraljeve garde zaigrala kraljevo himno. Iz vlaka je prvi izstopil maršal dvora, general Dimitrijevič, za njim pa naš novi mladi kralj Peter II., nato pa kraljica-mati Marija, ki je bila tudi oblečena v težko črtno. Sledila ji je njena mati, kraljica Marija romunska in sestra, princezinja Ileana ter kneginja Jelena. S knezom Arsenom so izstopili iz dvornega vlaka ministri dvora Antič, zunanji minister Bogoljub Jevtič in ostali ministri, ki so se bili odcepili nasproti kralju Petru II. do državne meje, ter francoski poslanik na našem dvoru g. Naggiar. Nj. Vel. kralj Peter II. je nosil siv povrtnik, na rokavu pa je imel črn flor. Nj. Vel. kralj Peter se je pozdravil z vsemi navzočimi, s princem Pavlom in kneginjo Olgo pa se je poljubil, nakar je sprejel raport od poveljnika častnih čet. V spremstvu princa Pavla in kraljice-Matere Marije je obšel častno četo in potem poljubil roko patriarhu Varnavi, ki ga je blagoslovil ob vstopu na belgrajska tla.

Pogreb kralja - viteza

Split, 13. oktobra. b. Za svečani sprejem posmrtnih ostankov blagopokojnega kralja Aleksandra so v Splitu končane vse priprave. Split izgleda danes še bolj žalostno kakor zadnje dni. Na pomolu majorja Stojana je postavljen velik katafalk v narodni dekoraciji ter je zavrt v črtno. Okoli katafalka so postavljene 4 velike baklje, ki bodo gorele.

S posebnim vlakom je prišla davi v Split kraljeva garda, da izkaže čast svojemu vladarju, ko zopet mrtev pride na jugoslovansko ozemlje.

Dalje so prišli v Split predsednik senata dr. Tomašič, podpredsednik Narodne skupščine Kosta Popović, minister dr. Šumenković, dr. Novak, dr. Adželinović, pomočnik prometnega ministra Ratajac, šef tiskovnega urada dr. Kosta Luković in veliko število domačih in inozemskih častnikov. Za žalne svečanosti je izdelan podoben program. Ladji »Dubrovnik« pluje nasproti vse jugoslovansko bro-

štvo, v katerem predstavlja kraljevski dom prvomestnik Nj. Vis. knez Pavle, bo prav po njegovi roki — tako smo trdno prepričani — zajel vso globino, izčrpal vse predragoceno važnost in zgodovinsko pomembnost velikega trenotka in vso to bogato setev idealnih sil, ki klike iz srčne krvi Zedinitelja, vpletel v najdražji nestrohljiv vene, ki ga moremo Jugoslovani pokloniti svojemu kralju na grob.

V novo dobo jugoslovanske države stopamo pod njegovim vodstvom s sigurno zavestjo, da je kraljevska oblast izročena možu, ki ne bo dopustil, da bi se začela vrivati nova nezaupanja, nova preziranja in sumničanja, ki bi mogla razkrajati to celoto, ki se še nikoli v 15 letih naše države ni pokazala v tako krasni harmoniji kot na sedanjih veliki žalni praznik.

Belgrajski župan

Pred Nj. Vel. kralja je stopil predsednik belgrajske občine s krožnikom, na katerem sta bila kruh in sol. Predsednik prestolniške občine Milutin Petrovič je nagovoril Nj. Vel. kralja s sledečim nagovorom:

»Vaše Veličanstvo! V imenu vaše zveste in udane vam prestolnice in pri vašem prvem belgradskem stopanju na njena tla vam prinašam simbole in izraz vedne ljubezni in udanosti: sol in kruh in vas prosim, da verujete, da danes vsi Belgrajčani iz dna duše vzdikajo: Živelo Njegovo Veličanstvo kralj Peter II.«

Predsednik vlade

Mladi kralj je nato vzel kruh in sol. Pred suverena je potem stopil ministrski predsednik Nikola Uzunović in naslovil na vladarja sledeči pozdrav:

Vaše Veličanstvo!

Kraljevska vlada in ves jugoslovanski narod pozdravlja Vaše Veličanstvo in vam izražata svojo brezmejno zvestobo in neomajno udanost z objubo, da hočeta krepko stoječ ob strani Vašega Veličanstva, svojega ljubljene kralja in nade vseh Jugoslovancev izpolniti sveto sporočilo vašega velikega očeta, nesmrtnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja: da bodo čuvali Jugoslavijo!

Nato so pristopili vsi navzočni h kraljici Mariji-materi in ji izrazili sožalje nad tragično preminulim visokim soprogom.

Nj. Vel. kralj Peter II. je zatem v spremstvu Nj. Vel. kraljice-matere, kraljevskega namestnika princa Pavla in kneginje Olge, kraljice-matere romunske, princezine Ileana in kneginje Olge stopil v dvorno čakalnico, kjer so ga pričakovali zastopniki senata, narodne skupščine ter predstavniki katoliške in drugih veroizpovedi. Po kratkem postanku in dvorski čakalnici je Nj. Vel. kralj Peter II. s svojim spremstvom stopil v pripravljeni avtomobil.

V tem trenutku je vojaška godba zaigrala državno himno, vojaštvo pa je izkazalo vse časti, ki se izkazujejo suverenu, vrhovnemu poveljniku naše oborožene sile. Navzočna ljudska množica je frenetično pozdravljala svojega novega mladega vladarja, ki se je zahvaljeval za pozdrave z zamahljaji roke. Ljudstvo je z enakim navdušenjem pozdravljalo tudi kraljico-mater Marijo, ki je sedela v prvem avtomobilu poleg kralja. Kraljica Marija se je globoko potirala radi strašne izgube svojega visokega življenjskega druga prav tako zahvaljevala za pozdrave. Pred tem avtomobilom je jeditela konjenica kraljeve garde. V drugem avtomobilu se je peljala romunska kraljica-mati s princezino Ileano, v tretjem kneginja Jelena s knezom Arsenom, potem prvi kraljevski namestnik knez Pavle z adjutantom, generalom Ječmeničem, nato ostala dva kraljevska namestnika z ostalim spremstvom kralja. Vsa pot mladega kralja do dvora na Dedinju je bila pravi triumf. Ljudstvo, ki je globoko boli tuguje za svojim tragično preminulim kraljem, je za trenotek zatajilo svojo bol in žalost in iz dna srca pozdravljalo svojega novega kralja, ki mu je bila usoda tako kruta, da mu je že v nežni mladosti ugrabila drugega očeta in mu že mlada leta napolnila s skrbjo za blagor domovine.

dovje. Eno letalo Aerokluba je odletelo proti ladji »Dubrovnik«, da na odprtem morju spusti na krsto velikega mrtvega vladarja lajorjev vene.

Ko prispe ladja »Dubrovnik« do pomola majorja Stojana, bodo dvignili na ladjo most, ki je zgrajen v ta namen ter zavrt v črtno. Krsto s posmrtnimi ostanki blagopokojnega kralja Aleksandra bodo prenesli mornariški častniki z ladje ter jo postavili na katafalk. Nato bo žalni mimohod potnega prebivalstva. Ob 9.40 bodo prenesli krsto s katafalka na vlak. Truplo velikega pokojnika bodo nosili admiral Polić, divizijski general Radenković, general Todorčević, kmata Dujo Krsturovič in Franjo Pilič, ban Jابلanović, načelnik ing. Kargotić in bivši načelnik dr. Račić.

V Splitu priplujejo posebne ladje iz vseh daljinskih mest in Hrvaškega Primorja. Davi je priplulo več ladij Jadranske plovnice z množicami naroda iz vseh otkov in obmorskih mest. Ob 12.30 je priplula iz Metkovića posebna ladja z načelnikom dr. Košicom. Iz hercegovaških mest je prišlo veliko število delavcev in kmetov. Jutri zjutraj pride s posebnim ladjem s Sušaka okoli 1000 oseb, iz Dubrovnika pa tudi 1000. Iz Šibenika pride v Split 3000 meščanov.

Zagreb, 13. oktobra. b. Izdelan je končni načrt za sprejem viteškega kralja na njegov poti iz Zagreba v Belgrad. Vlak pride v nedeljo ob 21.40 in se ustavi pred dvorsko čakalnico. Krsto prenesejo v dvorsko čakalnico in jo postavijo na katafalk, ob kateri bodo držali častno stražo častniki zagrebške garnizije. Njim nasproti pa bodo stali člani Sokola v uniformah. Nato se prične mimohod meščanstva. Venci se ne bodo polagali, ker se bo to izvršilo pri pogrebu v Belgradu. Vse žalne svečanosti se bodo izvršile z največjo pobožnostjo.

Predsednik francoske republike se udeleži kraljevega pogreba

Pariz, 13. okt. c. Sledeč svojemu lastnemu nagibu in vsestranskim željam francoskega naroda, izraženim po časopisu, da se predsednik francoske republike Lebrun odloči, da se osebno udeleži pogreba jugoslovanskega kralja. Francoska vlada je ta sklep radostno odobrila in predsednika naprosila, naj blagovoli voditi francosko delegacijo na

žalne svečanosti v Beogradu. Spremljal ga bo vojni minister maršal Petain. Letalski minister pa pride v Beograd na čelu osebne letalske eskadrile, ki hoče počastiti pokojnega kralja pri pogrebu. Po vsej Franciji je ta sklep vzbudil največje navdušenje.

Pogreb Louis Barthou-a francoskega zunanjega ministra

Pariz, 13. oktobra. c. Danes popoldne ob 13.30 francoskega časa so se začele pogrebne svečanosti za pokojnim ministrom Barthoujem. Vse prostorni prostor pred palačo zunanjega ministrstva ob obrežju Seine, ves monumentalni prostor pred Hotelom des Invalides in vso širino mosta carja Aleksandra so napolnile ogromne množice Parizianov. Ob 13.45 so prenesli Barthoujevo krsto na oder pred ministrstvom, kjer so že čakali predsednik republike Lebrun, žalujoča Barthoujeva rodbina, vsa francoska vlada, ves diplomatski zbor, ves konzularni zbor in ataseji tujih veleposlaništev, zastopniki akademije znanosti in umetnosti, vseh francoskih fakultet, predsedniki državnega sveta, kasacijskega sodišča in francoskega zunanjega sodišča. Malo pred 14 so visoki uradniki francoskega zunanjega ministrstva dvignili krsto in jo položili na mrtvaški gata voz, ki ga je vlekel 6 do 8 talcev drapiranih konj. Ob krsti je stopalo 6 oseb, ki so predstavljale francosko vlado, francosko akademijo, francoski ambasadorski zbor in Sorbono. Ker je pot od zunanjega ministrstva do invalidov razmeroma kratka, so se invalidi in bivši bojevniki zbrali v špiiraju, da tako izkažejo zadnjo čast velikemu francoskemu rodoljubi.

Pred Galienjevim spomenikom sta bili postavljene dve črni tribuni. Desna za predsednika republike, francosko vlado in diplomatski zbor, leva pa za Barthoujevo rodbino in sorodnike. Točno ob 14 francoskega časa je stopil na črni govorniški oder ob Barthoujevi krsti ministrski predsednik Doumergue, ki je izrekel sledeči govor:

Govor predsednika vlade:

»Gospod predsednik republike! Gospodje! Dana mi je bridka naloga, da moram pred to krsto, ki zakriva enega največjih Francozov, orisati življenjsko pot tega velikega politika. Vse njegovo delo je bilo zmeraj storojeno iz ljubezni do domovine. Bil je sin one generacije, ki je živel iz poraza I. 1870 in živel v upanju na dvig Francije in na zmago leta 1918. Barthou je ljubil Francijo z vsem svojim velikim razumom. Ljubil je Francijo in francoski narod z ono jasnostjo, lastno pravemu Francozu, ki je zmeraj v popolni harmoniji od navdušene dejavnosti do hladnega razuma. Francija je bogata na takih moških, ki so njeni adjutanti in voditelji hkrati. Ko je plaval nad Francijo velika nevarnost politične krize v I. 1913, je bil Barthou tisti, ki je pravilno slutil znamenja časa in izglasoval zakon o triletni obvezni vojaški službi. Takrat marsikdo ni razumel Barthoujevega pesimizma, ki pa nas je vendarle nato ob Marini rešil najhujšega.

Med svetovno vojno sem imel priliko opazovati Barthouja pri delu. Videl sem solze v njegovih očeh, ko je z vodilnega mesta moral opazovati klanje naše nadebudne francoske mladine. Kot takega ga morem sem postaviti mladini našega časa za vzgled kot človeka, ki je bil zmeraj pripravljen, močan in pravilno vrednotil, kaj je nujno in potrebno.

V miru po I. 1918 je služil Franciji prav tako kot zmeraj poprej. Ko sem mu meseca februarja ponudil v onih najtežjih časih za usodo Francije ministristvo zunanjih poslov, je bil takoj pripravljen sprejeti nase najtežje ministristvo. Pri njegovem delu v zunanjem ministristvu ga je vodila misel, da ni dovolj hoteli mir in ga doseči, ampak da je potrebno z vsem razumom in veliko strpnostjo graditi in postavljati kamen h kamenu. Z vsemi svojimi močmi je gredil politiko miru po politiki zblizovanja med narodi, ki jo je smatral za najnujnejšo. Petoval je sam po Evropi, da bi tako služil ideji miru.

V nekaj dneh bi moral iti v neko sosednjo državo, v isto državo, ki nam je najbližja po krvi, da bi zvalil ves neizgledni preletelstva med dvema latinskima sestrata. Toda bil je tragično umorjen, ko je sprejel plemenitega, modrega in viteškega vladarja zavezniške Jugoslavije, ki je prišel v Francijo z istimi nameni, da bi služil ideji miru in mednarodni solidarnosti. Kako se je veselil, da bi sprejel kralja Aleksandra in tako ojačil prijateljstvo med bratskima narodoma, ki je bilo iz krvi porojeno med svetovno vojno. Hotel je obenem s kraljem Aleksandrom delati za mir na Jadranu in v srednji Evropi. Umrl pa je ob njegovi strani.

Jugoslavija izgubila z njim, kar je imela najdražjega. Z najglobljinimi čustvi žalosti in sočustvovanja misli danes Francija na mladega kralja Petra II., na katerega padajo silna bremena vladanja. Mislimo na njegovo mater v solzah. Naša domovina je v žalosti in ne more izraziti nič drugega kot samo to, da bo ostala zvesta Jugoslaviji.

Našim rodovom pa naj služi Barthoujevo živ-

ljenje kot življenjska pot za delo, ki ga moramo nadaljevati. Spominjamo se, da je ta mož, ki leži pred nami v krsti, padel v Marseilleu takrat, ko se je blizil njegov načrt o stabilizaciji miru v Evropi svoji izvršitvi. Nadaljevanje tega dela pa ni mogoče drugače kot v edinstvi. Needini narodi so slabi. Samo složni bomo dostojni nasledniki Barthouja in njegova žrtev ne bo ostala brezplodna. Tako bomo služili njegovi ideji miru in njegovi zasnovi nove Evrope še po njegovi smrti.

V Domu invalidov.

Nato se je začela mino Barthoujeve krste razvijati vojaška parada. Bobni so zabili odzono udarjali, trobente pa so turobno zapele, in ob Barthoujevo krsto se je poslal z golo sabljo v roki vojaški guverner mesta Pariza, general Gouraud. Vojaško parado pa je otvoril general Dumail, komandant vse pariške armade. Za njim je prva prikorakala Ecole Polytechnique s svojimi tradicionalnimi trikotniki na glavi. Takoj za njimi so korakali kadeti iz St. Cyr s svojimi legendarnimi belorudečimi perjanicami na glavi. Nato je sledila legija pariške republikanske garde z zastavo na čelu, takoj za njo pa peti pariški brzojavni polk z godbo na čelu. Sledili so nato peti in šesti pehotni polk s svojimi godbama. Nato je pridružil mino krste tretja divizija kolonijalne konjenice. Takoj za njo pa je prikorakal 24. pehotni polk z godbo. Za njim je prikorakal bataljon pariškega letalskega polka z zastavo, ob kateri je bila lastna straža z revolverji. Vojaško parado je zaključil 32. artiljerijski polk z godbo.

Nato so se preko cele esplanade razlegli trobni zvoki Chopinove mrtvaške koračnice. Barthoujevo krsto so dvignili s katalfalka in jo skozi ogromen portal invalidskega doma odnesli na častno dvorišče pred cerkev sv. Ludovika, kjer se v kripli nahajajo krste Napoleona in največjih francoskih vojskovođov do Focha. Na stopnišču cerkve je čakal kralj nadškof Fochdrillat, tovariši Barthoujev iz francoske akademije, ki je z asistenco krsto najprej blagoslovil in jo nato povedel pred oltar starodavne vojaške katedrale. Tukaj je bil odpet rekviem, nakar so Barthoujevo krsto prepeljali na pokopališče Pere Lachaise in jo položili k počitni.

Ob 17 se bo sestal ministrski svet k seji, na kateri bo izpopolnjena francoska vlada.

Nova vlada

Pariz, 13. okt. c. — Ob devetih zvečer je bila končana seja ministrskega sveta na Elizeju. Seja se je predvsem pečala z zasodbo izpraznjenih ministrskih mest v vladi. Zunanje ministristvo je prevzel Pierre Laval, sedanjí kolonijalni minister in bivši ministrski predsednik. Notranje ministristvo je prevzel radikal Marchandeau, poslanec in župan v Reimsu. Kolonijalno ministristvo je prevzel Louis Rollin, poslanec, ki pripada Tardieujevu republikanskemu centru.

Podpredsednik ministrskega sveta in pravosodni minister Cheron je na tej seji podal demisijsko, ki jo je Doumergue takoj sprejel. Proti Cheronu se je zadnji čas vodila ostru kampanja zaradi zavlačevanj v Stavjskijski aferi. Njegovo mesto bo prihodnje dni izpopolnjeno.

Glas iz Moskve

Moskva, 13. okt. c. »Izvestija« pikejo danes izpod peresa glavnega urednika Karla Radeka sledeče o Barthouju: »Odnosi med Litvinovim in Barthoujem so bili najboljši. Barthou sicer ni bil komunist, vendar je sodeloval z Litvinovom iskreno za mir. Ta borba je bila v korist vsega človeštva. Zato se ob tem grobu velikega buržuja ne smemo sramovati, da ne bi objokovali smrt velikega prijatelja miru in evropske solidarnosti.

Sto rudarjev zasutih

Madrid, 13. okt. TG. Strašna usoda je doletela sto rudarjev, ki so iskali zavele v nekem rudniku, ko so vladne čete bombardirale mesto Compunones. Rudarji so šli daleč v rudnik. Več bomb, ki je padlo v bližini rudnika, je povzročilo, da so se udrele zemeljske plasti in zasule vse rudarje. Takoj, ko se je v soboto odkrila nesreča, ki se je zgodila v petek, se je pričelo z največjo brzino odkopavati nesrečne rudarje, dela pa napredujejo zelo počasi, ker se zemlja še neprestano vsipa. Bojijo se, da so vsi rudarji našli smrt v rudniku zaradi neodvratne usode.

Zagreb, 13. okt. c. prihodom v Ljubljano ob 7 zjutraj v ponedeljek. Udeležencem se priporoča, da se poslužijo samo tega posebnega vlaka, ker je za poklonitev prebivalstva dravske banovine določen čas od 2 do 3 zjutraj.

Vožnja v Beograd. V Beograd bosta vozila iz Ljubljane vsaj po en poseben vlak v terek in sredo. Čas odhoda iz Ljubljane se bo pravčasno javil, vendar naj zunanji udeleženci pridejo v Ljubljano, oziroma v Zidani most z vlaki, ki imajo priključek na redni večerni brz vlak proti Beogradu. Udeleženci, ki bi potovali v ponedeljek, bodo potovali z rednimi vlaki. Občinski odbori naj najkasneje do ponedeljka, 15. oktobra zvečer javijo najbližji železniški postaji, koliko udeležencev (občinskih zastopnikov, predstavnikov društev in poedincev) bo vstopilo na ondnotni postaji in s katerim vlakom nameravajo potovali.

Venci. Občinski zastopniki poneso s seboj v Beograd vence.

Komemoracija na solah. Osnovne šole morajo po odredbi ministrstva za prosveto imeti v ponedeljek, 15. oktobra prvo učno uro predavanje o tužnem pomenu dneva, na katerega prispeje v državo zemski ostanki blagopokojnega kralja Aleksandra I. in se prepeljejo v prestolnico. Pri predavanjih je posebno naglasiti velika dela kralja Zedinitelja pri osnovanju in ureditvi naše zedinjene domovine. Nato je počastiti spomin nesmrtnega kralja s pobožnim molkom.

Odgoditev sejnov. Po naročilu ministrstva za trgovino se vsi sejni, ki bi se imeli vršiti v četrtek, 17. oktobra, prelože na dan, ki ga bo kr. banska uprava naknadno določila.

Kdo so morilci?

Rezultat dosedanje preiskave ne pušča dvoma o tem, da je pokojni kralj Aleksander padel kot žrtev teroristične organizacije, ki je gnusno dejanje izvršila po dolgo premišljenem načrtu in koje člani so si postavili za namen, da dosežejo svoj zločinski namen za vsako ceno. Koliko članov šteje ta organizacija, se zaenkrat seveda še ni dalo ugotoviti, vendar pa policija upa, da se bo tudi glede tega že v kratkem ustvarila jasnost.

Oseba, ki je videla glavnega sokrivca, zločinca, ki je pri izvršitvi svojega podlega dejanja izgubil življenje, to je Beneš — tako namreč stoji zapisano v njegovem potnem listu — pravi, da je »Beneš« sub, rumenkaste kože, visokega in četrtooglatega čela, plavih oči in kosianjevih las. Med zaslišanjem je odgovarjal na številna vprašanja navidezno mirno, ne da bi trenil z očesom. Njegovi ustinici pa sta se krmžili v cinčnem smehljaju, za katerim se pa skriva strašen strah, da ga ne bi izročili Jugoslaviji.

Oseba, ki se ji je zahvaliti, da je policija, primeroma hitro prišla na sled zločinski družbi oziroma poglavitnim članom, je lastnica nekega hotela v Aixu, v katerem so nočevali trije kolovodje, preden se je zgodil v Marseilleu ostudni zločin. Sedaj je mogoče vsaj v glavnih potezih posneti, kaj so ti trije subjekti delali v Franciji od 20. septembra dalje.

Dne 30. septembra sta se pojavila dva elegantno oblačena človeka v hotelu »Regina« v Parizu in sta zahtevala eno sobo: bila sta to Suk, kakor se glasi pravo ime atentatorja, katerega potni list je nosil ime Kelemen, in »Beneš«. Vratarju sta se zdeli takoj nekoliko sumljiva. Med njunim prenočevanjem ju je obiskal neki zelo elegantno obločen človek, ki je bil najbrž Tihomir Nalis. Zapustila sta hotel 3. oktobra. Tihomir Nalis, ki je od 1. oktobra dalje bival v Parizu v hotelu »Comodore«, je zapustil Pariz 5. oktobra. Ni gotovo, ali se je potem še en dan mudil v Parizu ali pa je šel naproti svojima tovarišema v Fontainebleau, kjer je imela imela očitno svoj glavni kvartir v Parizu. Fakt je, da se je Nalis dva dni pozneje, to je 7. oktobra popoldne javil v hotelu »Moderne« v Aixu in si naročil sobo z dvema poseljnima zva dva svoja prijatelja, ki imata priti ponoči. Prijatelja sta resnično dospela okoli ponoči, in sicer sta bila to Suk (Kalemen) in Silvester Malny. »Beneš« je najbrž ostal v Fontainebleau, kamor se je bil podal iz Aixu.

Ko je bil Tihomir Nalis pustil svoja dva sokrivca v Aixu, se je vrnil v Fontainebleau, kjer je našel »Beneša«, ki je bil od zločinske družbe odločen, da napravi atentat na našega kralja v Parizu, ako bi se namera v Marseilleu izjalovila. Nalis in »Beneš« sta se tedaj nastanila v hotelu »London« v Fontainebleau. V terek, 9. oktobra, sta napravila kratek sprehod v taksiju in sta popoldne v zela avtobus družbe Fontainebleau-Paris. »Beneš« sedaj ni bil več potreben. V terek popoldne sta Silvester Malny (nekatera poročila pravijo Salny) in Suk zapustila Aix z vlakom v Marseille in štiri ure potem se je zgodil atentat. Malny se je brez Suka, ki je bil ubit, vrnil v Aix, vzel svoje kovčke in Sukov kovček, plačal račun in izginil. Domneva se, da sta se v isti uri »Beneš« in Tihomir Nalis vrnila in sicer v Fontainebleau, pobrala svoje stvari, plačala in istotako izginila. In v resnici sta vjela vlak ob 21 in dospela v sredo zjutraj v Evian. Na vsak način sta smatrala, da ne bi bilo pametno, muditi se v tem mestu in sta se zato s taksijem peljala nekaj kilometrov naprej v Thonon, kjer sta ob 17 v zela dve sobi v hotelu »Union«. Toda zdaj so bili vsi obmejni organi že opozorjeni. Ker ne znata francoskega jezika, sta se morala poslužiti tolmača, ki pa ni bil nihče drugi kakor podbrigač civilne policije. Ta je seveda takoj obvestil komisarija, ki ima svoj sedež v obmejni postaji Annemasse.

Drugega dne ob 4 zjutraj je hotel »Union« bil obkrojen od 4.15 so policisti prijeli oba zarotnika, ki sta morala pokazati svoje dokumente: dva českoslovaška potna lista, eden izstavljen v Trstu od českoslovaške konzulata na ime Beneš, drugi potni list, istotako izstavljen v Trstu, pa se glasi na ime Jaroslav Novak (na to ime si je namreč pustil izdati potni list Tihomir Nalis). Oba potna lista nosita isti vzjam. Oba sta imela železniški listek reitor Evan-Fontainebleau. Beneš je imel novo listino, ki jo je bil kupil v bazarju »De la Jardiniere« v Parizu, kjer si je bil — kar je zelo značilno — kupil obleko tudi Suk, katero je nosil, ko je izvršil atentat.

Potem, ko sta Beneš in Novak prestala prvo zaslišanje od 15—22 ure, sta prešla vso noč na stolih v komisarijatu pod nadzorstvom dveh inspektorjev. »Beneš«, bolan in truden, je prošil mleka, dočim si je dal »Novak«, ki je zelo trdne konstitucije, prinesiti obilno večerjo.

Rano zjutraj, ko se je zasliševanje zopet začelo, je Beneš izjavil: »Mniva sva člana tajne organizacije, ki kaznuje s smrtjo najmanjšo slabost svojih članov. Dokumente, denar in vozne reče sva dobila od svojih »predpostavljajnih«.

Komisar se je trudil, da dobi od aretirancev še točnejše podatke, kar je ostalo dolgo brez uspeha, dokler nista po nekaj urah oba izjavila sledeče: »Dobila sva nalog, da se podava v Monakovo v kavarno »Deutscher Kaisers«, kjer se nam je dal predstaviti tamkajšnji načelnik naše organizacije s pomočjo tajnega znaka naše organizacije. Izročil nama je potna lista in nama dal nalog, da odpotujemo v Pariz via Curih.

V Curihu sva prejela 5000 frankov in v zela vlak v Pariz. Na pariški postaji se nama je predstavil nov vođa naše organizacije in naju spremlj v hotel »Regina«. Oseba, ki jo vi imenujete Kelemen, se je že nahajala v Parizu, toda midva nista vedela za nalog, ki ga je Kelemen imel. Pravila naše organizacije namreč ne dovoljujejo, da bi vedeli, kaj je bilo komu naročeno. Nekaj dni potem smo prejeli nalog od nekega drugega vođe, da se podamo v Versailles, potem pa v Fontainebleau, vedno pričakujoč točnega naloga za najini osebi. V Fontainebleau sva v terek ob 9 zvečer v zela po radio o smrti kralja Aleksandra in sva takoj sklenila, da odpotujemo. Prišla sva v Thonon, da preko jezera vstopiva v Švico.

Polijski funkcionarji so vprašali, kako se imenujeta vođitelja, ki sta ju srečala v Monakovem in v Parizu. Aretirane sta izjavila, da jima imeni nista znani. Potna lista sta na vsak način ponarejena. S pomočjo českoslovaških policistov se je dognalo, da so vizumi in pečati ponarejeni. Na splošno presencenje je Beneš potem izjavil sledeče:

»Jaz se ne pišem Beneš. Moje ime je Ivan Rajčić. Sem jugoslovanski državljan, rojen 13. januarja 1905 v Kodinetu (2). Sem sin Jufmana in Marije Kravar. Sem oženjen z Milko Delak in oče 12-letnega fanta ter sem bival v Ljubljani (2).«

Novak pa svojega pravega imena ni hotel povedati.

Policija sedaj sprašuje po organizaciji, kateri so atentatorji pripadali. V Marseilleu so domnevali, da pripadajo makedonski »VMRO«, ker je Suk nosil to ime vnetovirano na svojem telesu. »Beneš« in »Novak« pa nimata tega znaka. Pač pa ima »Novak« na svoji levi roki vnetoviran drug tajstven znak: dve roki, ki držita kladiv onad levom, ki stoji pokonci na zadnjih dveh nogah.

Nadaljne preiskave v Annemasse kažejo na to, da imamo opraviti s teroristično organizacijo v centralni Evropi, ki ima svoj glavni kvartir v Fontainebleau.

Naposled je tudi »Novak«, utrujen vsled dolgotrajnih zasliševanj, izjavil, da se piše Zvonimir Pospisil, rojen leta 1904 v Jugoslaviji, samec, bivajoč v Budimpešti. Bil je obsojen na smrt v odsotnosti od državnega sodišča v Beogradu, ker je bil soudeležen pri umoru Tonija šlegla, direktorja zagrebških »Novosti«. Pospisil je pripovedoval tudi druge podrobnosti zarote. Izjavil je, da je v Monakovem imel sestanek s tremi tovariši, s katerimi je živel skupaj nekaj dni. Potem so se podali v Curih, kjer so jih pričakovali drugi teroristi. Vseh je bilo pet, med njimi Suk (Kelemen), ki je odpotoval v Lausanne, od tod pa preko Fontainebleau v Pariz. V Parizu sta Suk in neki Silny odpotovala v Marseille. Tukaj je policija zasliševanje prekinila. Navedbe Pospisila se v glavnem ujemajo z izpovedbami Ivana Rajčića.

Tretji njihov tovariš, ki je policiji iz Fontainebleau, kjer se je zadnjič nahajal, zbežal in se nahaja v velikih fontainebleauskih gozdovih, se menda piše Willy Willinger, krojač, rojen 18. jan. 1912 v Monakovem. Tudi Willinger ne govori francosčine in je potoval peš brez prtljage. Baj je imel namen, da beži v Calais, računajoč na avtomobile, ki bi jih srečal na poti.

Nek drug sumljiv objek je bil aretiran 12. t. m. v Borgo San Mauricio. Izjavil je, da se piše Quierand Debaugenz (ime je gotovo napačno), star 40 let, rojen v Zagrebu in bivajoč v Avstriji. V momentu, ko je bil aretiran, je nameraval pasirati mejo čez Mali Sv. Bernard, potem ko je pustil svoj kovček v Chamberryju. Dejal je, da je prišel v Francijo 15. sept. skozi dolino Bellegarde in da je medpotoma nočeval v Chamberryju, Gapu, Arlesu in Lyonu. Policija ga je odvedla v Chamberry, kjer ga zaslišujejo.

Francoska policija je nadalje aretirala na potetaj Douai dva subjekta, ki sta bila skupaj s Sukom. V Zadnji uri poročajo poročila, da je Novak izjavil, da je šef teroristične organizacije, ki je dobila nalog, da ubije kralja Aleksandra, dr. Pavelić. Izjavil je tudi, da je s Sukom, Benešem in Malnyjem prišel v Pariz, da se točno domenijo o načinu atentata.

Ko so ga policijski organi vprašali, ali je tudi on bil v Bellegardi, je »Novak« napačno razumel: Belgrad, nakr se je hudo razburil in dejal, da raje vidi, če ga obglavijo na licu mesta, kakor da bi bil prepeljan v Beograd.

Kemična analiza je dognala, da je tetovacija »VMRO«, ki so jo našli na Sukovem telesu, bila napravljena pred kratkim, na vsak način ne delj kakor pred štirimi tedni z namenom, da bi se policija spejala na napačno sled.

Preiskava je nadalje dognala, da so vsi potni listi vseh aretiranih zarotnikov ponarejeni. Noben českoslovaški konzul ni izdal teh vizumov, kar se je točno dokazalo po številkah. V Trstu sploh ni bilo mogoče izdati teh potnih listov.

Za svetovni mir nevarne zločinske tolpe

Pariz, 13. oktobra. c. — Vest, da so atentatorji na kralja Aleksandra prišli iz terorističnega taborišča v Janka pusti, se je silno težko dojmila francoskega javnega mnjenja in vsi verni francoski časopisi zelo bolesto komentirajo to dejstvo. Večerno časopisje tudi izve iz vladnih krogov, da bo francoska vlada svetovala jugoslovanski vladi, da naj delovanje in obstoj terorističnih organizacij spravi pred svet Zveze narodov, ki bi se naj v najkrajšem času zbral, da prepreči nadaljnjo akcijo teh, za svetovni mir tako nevarnih zločinskih tolpe.

»Kramer« (Dr. Pavelić) je sam osebno vodil zločinsko tolpo

Pariz, 13. oktobra. c. Preiskava o tovariših atentatorja Kelemena, ki sta bila aretirana v Annemassu na francoski meji je sedaj ugotovila, da se imenujeta Pospisil in Rajčić.

Na francosko-švicarski meji se vrši zelo stroga kontrola in je tako obmejno orožništvo danes aretiralo vse polno sumljivih oseb.

Posebno dolgo je policijski komisariat zasliševal nekega Nemen, ki je imel českoslovaški potni list. V Curiu se pa je danes popoldne orožništvo aretiralo nekega 30-letnega, ki se je skrival po skalah tik ob švicarski meji in hotel pobegniti čez. Ko so ga ujeli, je bil ves zbehan in je tako zaprepaden, da ga policijski komisar še ni mogel zaslišati. Pač pa priznava, da prihaja naravnost iz Marseillea.

»Surete Generale« (francoska tajna policija) sporoča, da zasledujejo v Marseilleu nekega Kelemenovega tovariša Antona Hla.

O tajinstvenem Kramarju, ki je v Atx en Provence prespal noč s Kelemenom, se doznav, da ni to nihče drugi kakor dr. Ante Pavelić, ki je potemtakem osebno vodil maršilsko zločinsko tolpo. Ko so namreč hotelirju pokazali Paveličevo sliko, je ta spoznal v njej Kramarja. Skrivnostnega osumljenca, ki ga iščejo v Fontainebleau, še niso mogli najti. Pač pa sta aretirane v Annemassu priznala, da je to vstaš, ki je med svojimi tovariši nastopal pod imenom Silni, Močni itd.

Pribičević in Radić - izgnana

Pariz, 13. okt. b. S sklepom francoske vlade sta izgnana iz Francije hrvaška emigrantna Svetozar Pribičević in Vladko Radić.

Dunaj, 13. okt. b. Avstrijska vlada je sklenila, da nobenemu emigrantu ne bo dovolila bivanja v Avstriji.

Budimpešta, 13. okt. b. Budimpeštanska policija je z ozirom na vest iz Annemassa, da je aretiran Novak identičen z Zvonimirjem Pospisilom, takoj izvršila preiskavo. Zanimiva je vest današnje socialno-demokratske »Nepszava«, po kateri je Janika Pusta, na kateri se vadijo teroristi v orožju, last budimpešt. zdravnika z imenom dr. Kelemen.

Vozne olajšave na kraljev pogreb

Beograd, 13. okt. AA. Da bi omogočili čim širšim slojem prebivalstva, da se poklonijo zemeljskim ostankom blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja ob prihodu vojne ladje »Dubravnik« v spitiško pristanišče in v Split, zatem na vmesnih postajah do Beograda in ob pogrebu samem, je generalno ravateljstvo drž. žel. davoilo behtirinsko vožnjo za vse vlake, razen SO.

Dodatno k temu poročila nam sporoča bano-

viniski odbor za žalne svečanosti še sledeče: Železniški organi bodo izdajali na odhodnih postajah polovične karte, ki bodo veljale tudi za povratek. Udeleženci naj si nabavijo »ave« občinske uprave, ki jim bo služila kot legitimacija, tako na vlaku, kakor tudi v namenbenem kraju. Objavo naj vsak udeleženec vedno hrani pri sebi.

Glede brezplačnega polovanja po enega zastopnika vsake občine velja to, kar je bilo večeraj objavljeno.

Z ozirom na te ugodnosti bo omogočeno večjemu številu prebivalstva iti radi poklonitve v Zagreb ali tudi v Karlovec, kjer bo vlak tudi stal nekaj minut.

Vožnja v Zagreb. Glasom obvestila železniškega ravateljstva bo vozil iz Ljubljane do Zagreba v nedeljo zvečer poseben vlak z odhodom iz Ljubljane ob 22.20, ki bo imel postanek na vseh postajah. Udeleženci iz smeri Maribora imajo na ta poseben vlak zvezo z rednim vlakom, ki odhaja iz Maribora ob 21.40. — Povratek posebnega vlaka iz

Dunajska vremenska napoved: Preležno oblačno in hladno. V južnih Alpah še lepo.

Francija se poslavlja od našega vladarja...

Preden je odplul »Dubrovnik« v svojo domovino

Kralj Peter II. gre v spremstvu romunske kraljice-matere na postajo v Londonu.

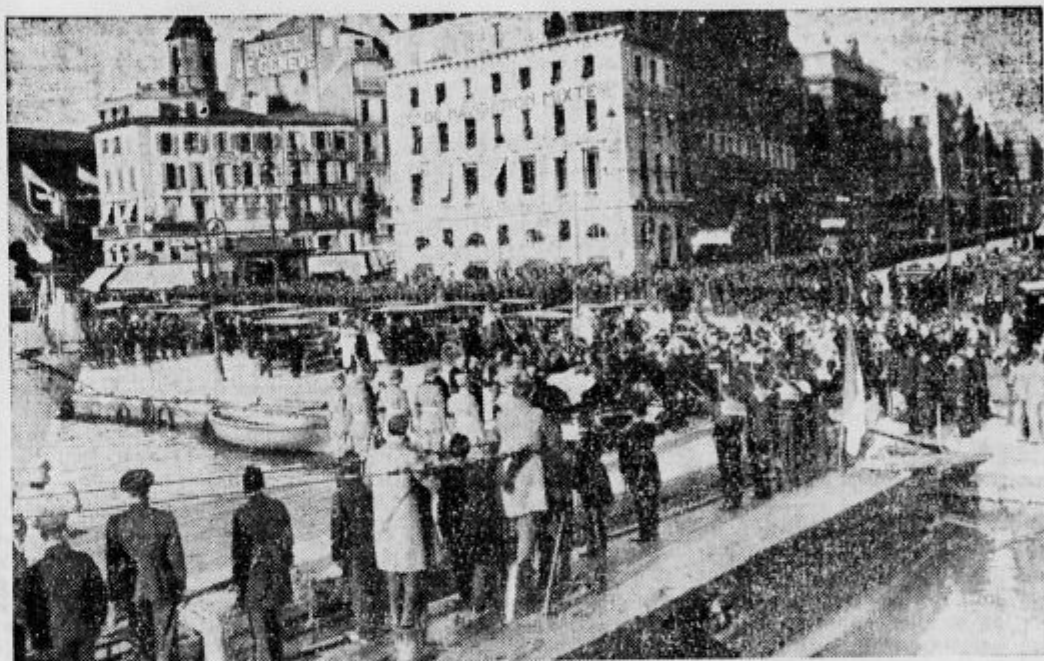
Predsednik Lebrun izreka svoje sožalje kraljici Mariji.

Predsednik Lebrun vodi kraljico Marijo k mrtvaškemu odru v prefekturi.

Francoski mornariški častniki nesejo krsto s truplom pokojnega kralja v pristanišče.

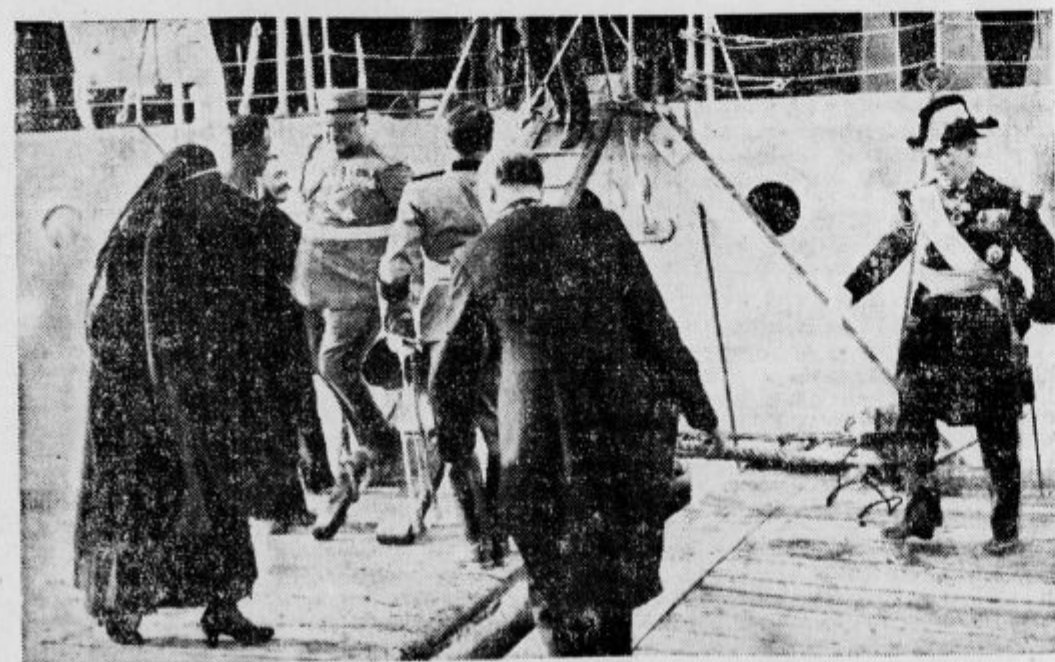
Zadnja počastitev pokojnega kralja pred odhodom »Dubrovnika«.

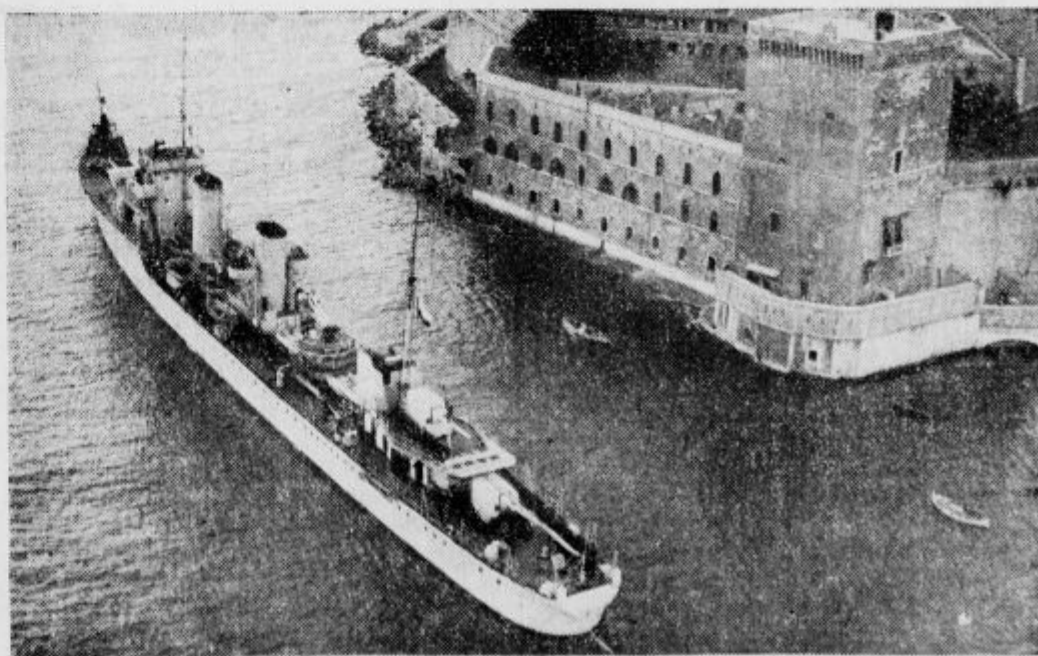
Jugoslovanski častniki nesejo krsto s pokojnim kraljem na krov »Dubrovnika«. — Ob strani jugoslovanski častniki. Prvi na desni: glavni urednik »Slovenca« dr. Ahčin.

Krsto s pokojnim kraljem dvigajo na krov »Dubrovnika«.

Kraljica Marija stopa na krov »Dubrovnika«, kjer že leži truplo pokojnega kralja.

»Dubrovnik« zapušča staro luko v Marseilleu.

Pariz se pripravlja...

Pariz, 12. okt. ob 5 jutraj.

S tovarišem sva v torek popoldan še proti večeru sedela pred eno izmed številnih študentskih kavarn na bv. St. Michel in se veselila svežega večernega neba, ki ga je v Parizu tako težko poznati. Prejšnji dnevi so bili soparni in oblačni, v torek se je pa vreme spremenilo in tudi nad Pariz se je razlila vsa krasota zlate jeseni, a jo prebivalce vlemesta komaj sluti iz venečnega listja.

Mesto je bilo v izredno živahnem pričakovanju. Sicer obiski suverenov v Parizu niso tako redki. A radi vsestranske diplomatske delavnosti francoske diplomacije na Vzhodu in v Srednji Evropi ter obiskov novih političnih grupacij v Evropi, se je obisku jugoslovanskega kralja pripisoval poseben političen pomen. Mnogi listi so mislili, da najbolje tolmačijo smisel obiska jugoslovanskega kralja v Parizu s tem, da so opozarjali na predstoječe zблиžanje med Jugoslavijo in Italijo, ki ga je pripravila francoska diplomacija. Večina političnih glasil je bila prepričana, da je v tem glavni politični podarek pariškega obiska. Drugi zopet, ki niso imeli toliko politične ambicije, da bi bili »najbolje politično informirali«, vseeno niso hoteli zaostajati in so na dolgo in široko z navdušenjem opisovali heroično življensko pot kralja Aleksandra in slavili njegove velike simpatije in navdušenje za Francijo in francoski narod. Skratka, pariška publika je bila pripravljena, da z vsemi simpatijami in entuziazmom, ki ga je zmožen francoski narod ob izrednih prilikah, sprejme jugoslovansko kraljevo dvojico. H svečanemu razporejenju je pomagala še svečana okrasitev mesta in izvešanje zastav na vseh državnih in mestnih javnih poslopih. Pričakovati je bilo, da se bodo dnevi kraljevega bivanja v Parizu razvili v eno samo manifestacijo francosko-jugoslovanskega prijateljstva.

Strašna senzacija

Pred kavarno, kjer sva sedela s tovarišem, stoji kiosk in v njem prodajalka časopisov. Francozi mnogo čitajo in me ni prav nič presenečalo, ko sem videl da ljudje zelo kupujejo večerne liste. Toda kupovalcev je bilo vedno več in videti je bilo, da živahno med seboj razpravljajo in čitajo drug drugemu liste preko rame. To je tudi za Pariz nekaj izrednega. Biti mora senzacija. Stopim torej h kiosku in si kupim »Paris-soir«. Čez celo prvo stran je takoj udaril v oči masten napis: »Atentat na kralja Aleksandra v Marseillu«. In takoj spodaj pod vestmi, ki so bile zelo zmešane in nelogično med seboj razmetane, zagotovilo: kralj pri atentatu ni bil ranjen. Dvajset minut pozneje je bila na pariških ulicah že druga izdaja večernih listov, ki je javljala, da je kralj pač bil ranjen, da njegovo stanje zaenkrat še preiskujejo zdravniki in se nič določnega ne more povedati. Obenem pa so javili listi, da je ranjen tudi Barthou in general George.

Vsakomur, ki količkar pozna časniškarsko tehniko, je bilo jasno, da uredništva listov vedo več, kakor pa hočejo občinstvu povedati in da ga le polagoma pripravljajo na strašno resnico. Zato eva hitro vzela taksi in hitela na jugoslovansko delegacijo, kjer so okrog seste ure zvečer vedeli za strahoten atentat in nesrečo v Marseillu vsaj v glavnih obrih. Medtem so listi tudi že objavili smrt kralja Aleksandra, ministra Barthouja in generala Georgea (tega pomotoma, ker dosedaj še ni umrl).

Ni mogoče popisati pretresljivih scen, ki so se odigrale na naši legaciji, ko so Jugoslavi, ki bivajo v Parizu, nemudoma prihajali, da zvedo več o zločinu in da izrečejo našim oblastem sožalje. Osiveli moške so glasno jokali, drugim ob bolečine ni prišla beseda iz ust. Vsi pa smo čutili, da se je zgodilo nekaj silnega in da v trenutku ni mogoče izmeriti vseh dalekosežnih posledic za našo državo kakor za mednarodno politiko. Saj je bil baš v trenutku, ko ga je zadela atentatorjeva krogla, jugoslovanski kralj v službi velike mirovne ideje, ki je nekaj dni prej ginal v Sofijo in jo je v Parizu hotel kronati z novim morda še dalekosežnejšim mirovnim aktom. Vsi pa pravimo dobro vemo, kako delikatna in rahla je sodobna mirovna organizacija, na kateri sloni Evropa, zlasti, ker se ne da več tajiti, da niso vsi evropski politiki brezpogojno prepričani, da je mir edina rešitev Evrope in evropskih narodov. — Prihajali pa so že tudi številni zastopniki francoskih oblasti in ustanov, da izrečejo svoje iskreno sožalje nad strašno nesrečo, ki je našo državo zadela, čeprav so tudi sami s smrtjo tako spretnega politika in velikega patriota, kakor je bil Barthou zelo bridko zadeti.

Jugoslovanski časnikarji, ki smo prišli v Pariz, da prisostvujemo svečanostim, smo takoj videli, da v Parizu od tega trenutka dalje nimamo kaj iskati. Hitro smo se odločili in šestorica nas je še isti večer odšla v Marseille, da se uvrstimo vsaj v kraljev žalni spreved, ko nismo mogli prisostvovati njegovemu slavu v prestolnici republike.

V Marseilleu

Marseille, ki je največje pristanišče na evropskem kontinentu, je sicer le 300 km daleč od Pariza, pa je vendar že pol Afrike. Neverjetno je bila pisana množica ljudstva, ki se je živahno in glasno

prelivala ta dan po ulicah mesta. Komaj se je naš avto prerinil skozi na prefekturo, kjer sta zaenkrat bili shranjeni trupli obeh žrtev. Pred prefekturo je bila vse dopoldne in popoldne, do prevoza kraljevega trupla na ladjo »Dubrovnik« ter Barthoujevega trupla na pariški brzovlak, zbrana velika množica ljudstva. Prefektura je ogromno, zunaj, zlasti pa znotraj krasno poslopje, kakor bi ga človek niti malo ne pričakoval v provincialnem mestu. Ena dvorana sledi drugi, ena krasnejše opremljena od druge. V največji in najlepši, ki jo krasijo posebno bogata slikarija in rezbarija sta bila postavljena dva ogromna mrtvaška odra: na levem je že ležal mrtvi Barthou, zelo bel in ves droban, pokrit z jugoslovansko trobojnico, desnega pa so pravkar pripravljali za truplo kralja Aleksandra. Ni. Vel. kraljica se je malo prej pripeljala z Dijona, kjer se je hotela eniti s kraljem, ki naj bi prišel z juga, iz Marseillea. Mesto veselega svidenja in skupnega triumfalnega pohoda v prestolico je vladarica nastopila strašno pot Kalvarije h truplu

ladjo so bili poleg naše kraljice in predsednika francoske republike tudi najvišji krajevni predstavniki civilnih in vojaških oblasti. Po isti poti, kakor bi moral iti dan prej svečan spreved, se je tiho in molče razvil v sredo okrog 4 popoldne mrtvaški spreved od prefektore do pristanišča, kjer je čakala zasidrana vojna ladja »Dubrovnik«. Tisočglava množica je molče in spoštljivo etala v spalnju, vse črno ljudi pa je bilo tudi na vseh oknih in balkonih. Godba je zaigrala jugoslovansko himno in marselezo, in kraljevo truplo so položili na prednji konec ladje, tja, kjer je na voznji v Marseille presedel večino poti resno zamišljen. Pravoslavni duhovnik je na krovu opravil pogrebne molitve, kraljica in člani francoske vlade, kakor tudi jug. vojaški in civilni dostojanstveniki so se še enkrat poslovili od mrtvega kralja, bataljon francoskega vojsstva je defilirail pred kraljo na ladji, ki se je že pričela polagoma oddaljevati od obali. Dan je bil čudovito jase in solnčen, medtem ko so na potu iz Ercegnovi do Marseille ves čas

Kralj Aleksander na mrtvaškem odru v marsejski prefekturi.

svoje ubitega moža! Vse je občudovalo izreden pogum in junaštvo, s katerim je kraljica silni udarec usode vzela na sebe. Nekoliko pred nami je prihitel iz Pariza predsednik republike Lebrun z ministroma Tardieujem in Herriotom, ki so s kraljico vred prisostvovali globoko ganjeni vsem žalnim svečanostim.

Kraljevo truplo je bilo na željo kraljice preoblečeno iz admiralske v generalsko zeleno uniformo in tako je bilo tudi položeno na mrtvaški odor. Poteze obraza velikega pokojnika so bile ves čas napete, kakor žive. Obdržal je izraz mirno spedečega človeka. Med prvimi sta se zemeljskim ostankom poklonila Nj. Vel. kraljica s svojim spremstvom in predsednik francoske republike Lebrun z ministri. Častno stražo pred obema truploma so opravljali izmenoma višji častniki francoske mornarice in kopne vojske. Pred truplom našega kralja je stala tudi častna straža nekdanjih solunskih borcev. Neštete ugledne osebnosti in korporacije so pošiljale vence. Vsak trenutek je dospel nov, da v veliki dvorani že skoraj ni bilo več mesta za nje. Ob dveh popoldne so oficirji in navzoči časnikarji žrtvini truplo pokojnega kralja z mrtvaškega odra in ga položili v krsto. V mrtvaškem sprevedu na

imeli burjo in viharno morje. Z malo vzvišenega mesta v pristanišču pa se odpira krasen pogled na mesto in široko ulico Canabière, po kateri se je dan prej razvil svečan spreved, ki naj bi svojo kiono doživel v prestolnici francoske republike. Toda glava spreveda ni prišla daleč niti 100 m, ko so že padli usodni streli. Ves spreved se niti razviti ni utegnil, ko je morilec že izvršil svoje krvavo dejanje.

Bolestna in strahotna tragika! Ljubezen do francoskega naroda in do svojih hrabrih tovarišev in prijateljev iz za svetovne vojne, ki imajo spomenik v Marseillu, je gnala kralja, da se je izkrcal baš na marsejskih tleh. In ravno tu ga je nenadna smrt združila s tistimi žrtvami svetovne vojne, ki so na bojišču prelili svojo kri za lepšo bodočnost, za svobodo in mir med narodi. Toda kakor hekatombe žrtev v svetovni vojni niso bile zaman, tako verujemo, da tudi tragična smrt jugoslovanskega kralja Aleksandra, ki je padel in umrl kakor vojak na bojišču za veličino in slavo naše domovine, ne bo zaman, ampak bo sedanjim in bodočim generacijam svetli kazipot, da se samo z največjimi žrtvami more narod priboriti do lepših in mirnejših dni pod soncem.

Dušan Serneć:

Ob njegovem grobu

Ni ga več med nami — našega gospodarja!

O slehernem človeku, ki zavzame v človeški družbi vidno mesto, se tvori resnične in izmišljene pripovedke, ki skušajo zajeti njegovo hotenje, njegov značaj, njegovo dejanje in nehanje. Tako je bil tudi on, ki ga je božja Previdnost postavila na čelo nam vsem, ki pripadamo njegovi ljubljani Jugoslaviji, skoraj brez prestanka središče ljudskega govorenja. Podoba, ki se ustvarja na ta način, je kaj lahko netočna vsled laskanja z ene ali vsled nerazumevanja z druge strani.

Usojeno mi je bilo, da sem se z blagopokojnim našim gospodarjem vsaj nekaterikrat razgovarjal globlje. Zato hočem v naslednjem na kratko v nekaj vrsticah podati na podlagi svojih osebnih vtisov skromen doprinos k njegovi sliki.

Njegovo hotenje, njegovo stremenje je bilo vedno kristalno čisto. Imel je pred očmi vedno le dobrobit vsega prebivalstva Jugoslavije brez raz-

like narodnosti ali plemen, brez razlike ver, brez razlike svetovnih naziranj. Stremel je vedno za tem, da bi bila njegova država na znotraj konsolidirana, na zunaj močna, jaka, da kljubuje vsem sovražnim viharjem.

In dejanja in nehanja njegova? Ali so bila vedno v skladu s tem hotenjem in stremeljenjem? V temeljnih linijah: Da! In ponovno: Da!

Široke ljudske plasti ga opetovano niso razumele. Saj niso mogle spoznati sil, ki za kulisami javnosti določajo politično in gospodarsko usodo narodov. Vselej so pa morale po preteku gotove dobe kloniti in si odkritosrčno priznati: »Prav je imel«.

On, gospodar naš, je videl z neverjetno bistrostjo svojega duha naprej potrebe časa, potrebe države v resnični blagor ljudstva, ki prebiva v nji.

Treba je bilo potrpeti, treba je bilo kloniti iz razlogov, ki se v široki javnosti ne morejo obravnavati. On je dobro vedel, da marsikaj od tega, kar zahteva, ljudstvo bridko občuti, da s svojimi zahtevami mogoče tudi izgubi nekaj površne ljubezni, ki jo goji ljudstvo do njega. A državna potreba mu je bila višja kot še tako laskava osebna ambicija.

In če se je kdaj zmotil v kaki nebitveni točki ali v načinu izvedbe svojih sklepov? Nadnaravnih lastnosti tudi on kot človek ni mogel imeti. Tudi on, čeprav sam osebno delaven kot mravlja, je moral biti v presoji vprašan ali razmer odvisen od svojih bližnjih in oddaljenih poročevalcev in svetovalcev.

Od njegovega hotenja do njegovih dejanj, vse vladanje našega blagopokojnega Aleksandra I. je bilo prežeto po najplemenitejših čustvih in najbistrejših vladarskih sposobnostih. On, ki je bil kot vojak trd in jaken junak, je bil v zasebnem življenju lahko čustveno nežen in mehak.

Ni mu dal Vsemogočni, da bi sam videl zrele sadove svoje velikopotezne politike. Te bo videl šele rod, ki pride za nami, in takrat se bo klanjalo manom kralja Zedinitelja složno vse — staro in mlado.

Slovenske Konjice

Vest o tragični smrti našega dragega kralja je vse Slov. Konjice globoko presunila. Prvi hip strahne vesti ni mogel nihče razumeti. Med ljudstvom je nastala pravcata panika, nekateri so od bolesti jokali. Drugo jutro so žalne zastave namah zagrnille ves trg in okolice v črno barvo. Redka je hiša, ki ne bi kazala tega turobnega izraza. Zalujejo vsi prebivalci brez razlike stanov, prepričanja in narodnosti. Vse konjiško ljudstvo izraža neomajno zvestobo Nj. Vel. kralju Petru II. Vsi se klanjamo pomenu kralja Aleksandra. Slava mu!

Kaaba
pomaga!

ČE MLEKO ODPOVE...;

Kaaba
pomaga!

ČE PREBAVA NI V REDU;

Kaaba
pomaga!

Če želodec ne dela;

Če rabite prijetno zdravo sredstvo za okrepitev. Kaaba je za otroke in odrasle, bolne in zdrave, za športnike in turiste. Kaaba je dobra, poceni in zdrava.

Zakaj?

To Vam hočemo dokazati. Brezplačno poskusnjo in pojasnilo dobite:

15. oktobra pri T. Marinko, Prisojna ulica 7
16. oktobra pri Oskar Černe, Sv. Petra ceste 35
17. oktobra pri Anton Legat, Miklošičeva cesta 28
19. oktobra pri L. Anko, Rimska cesta 24

KAVA HAG D. D. odd. KAABA

Generalno zastopstvo za Slovenijo
Ljubljana — Dvojakova 5

Podtriglavski lovci — kraljevskemu lovcu

Velika žalost je legla na malo vas Mojstrano. Vse prebivalstvo tužno kloni glave in kar ne more verjeti zvonomom, ki oznanjajo prerano smrt našega preljubljenega kralja. Mojstrana ne bo več videla svojega prevzvišenega gosta. Nepopisna bol pretresa srca naših lovcov, saj njihov največji zaščitnik, naš viteški lovec se je praveel v večna lovišča. Dvorski nadlovce Rabič Janez, ki je vsa leta vodil kralja v gamsove revirje, je v imenu vseh lovcov takoj, ko je zvedel za kraljevo smrt, poslal Nj. Vel. kraljici Mariji sožalno brzojavko. V petek ob 7 jutraj je pa blagovolil upravnik dvornega vlaka sprejeti venec iz triglavskega cvetja z napisom »Viteškemu kralju — Lovci iz Mojstrane«. To cvetje, ki je natrgano v njegovem lovišču, v katerem je prebil nekaj veselih ur, naj mu krasni prerani grob. — V petek ob 5 popoldne je pa zavihrala žalna zastava na vrhu Triglava in gleda z najvišjega vrha naše lepe Jugoslavije na tužno in žalostno domovino. To žalno zastavo je obesil na Aljažev stolp v imenu vseh jugoslovanskih turistov naš znani Joža Čop.

Žalna seja ptujskega mestnega sveta

V četrtek, dne 11. t. m. se je vršila žalna seja mestnega sveta. Ta seja je bila obenem žalna manifestacija mesta Ptuj. Posvetovalna dvorana na mestnem magistratu se je spremenila v žalno dvorano, mestni svetniki so se zbrali polnoštevilno v črni oblekah. Galerija kakor tudi Florjanski trg pred magistratom pa je bil poln občinstva. Ob 17 je otvoril župan Jerše žalno sejo in imel lep spominski govor, ki so ga vsi navzoči poslušali stoje, ter zaključil ob zaključku trikrat »Slava«. Nato se je na predlog predsednika mestne občine odposlala naslednja brzojavka: Maršalat dvora Beograd: Klanjajoč se spominu našega ljubljene kralja Aleksandra I. prosim, da predložite na najvišjem mestu izraze globokega sožalja in neomajne zvestobe prebivalstva mesta Ptuj. Predsednik mestne občine Ptuj Jerše Ladislav.

Nato se je izvršila zapisnega ptujskega občinskega sveta novemu kralju Petru II.

Po žalni seji mestnega sveta se je vršila žalna seja ptujskega trgoveškega gremija, ki jo je otvoril in vodil predsednik g. Franc Lenart. Odposlana je bila na najvišje mesto sožalna in udanostna brzojavka.

Žalovanje v Ljutomeru

Ljutomer, 12. oktobra.

Vest o strašnem atentatu na kralja Aleksandra je še istega dne zvečer prispela v Ljutomer. Nismo verjeli prvim poročilom, ko smo videli, da je resnica, nas je zabelelo pri srcu. Pri radio aparatih smo prečuli vso noč. Jutro je ves Ljutomer ovilo v črne zastave. Nemi smo hodili po ulicah in molče pozdravljali drug drugega. Izložbena okna po trgovinah so v črni sliki kralja Aleksandra. Vse obsoja podel zločin. Vsa društva in korporacije so imele žalne seje in komemoracije. Že v sredo zvečer je imela žalni sestanek »Ljudska čitalnica« v Katoliškem domu. Predsednik je zbranim članom razložil potek grozne nesreče, nakar so navzoči molče poslušali predavanje o umrlem kralju. Danes je imela žalno sejo mestna občina, na kateri je govoril spominski govor g. župan Josip Zmavec. Seje so se udeležili vsi občinski svetovalci, ki so ob tej priliki prisegli novemu kralju. Maršalatu dvora je bila odposlana žalna brzojavka. Enako so imele žalne seje Trgovsko in obrtno društvo in gasilska četa. Oboji so poslali sožalne brzojavke. Danes so bile v znak žalovanja zaprte eno uro vse trgovine in obrati. Predstava »Minarjevega Janca«, plakatirana za to nedeljo, je preložena.

Ježica

Podpisana društva na Ježici so poslala Nj. Vis. knezu Pavlu sledečo žalno izjavo:

Potrli v najgloblji žalosti obojamo gnusni zločin, ki je povzročil smrt našega vladarja Aleksandra I. V tej strašni nesreči, ki je zadela visoko kraljevo hišo in vso našo ljubljeno domovino, v tej neizmerni bolesti, ki pretresa naša srca, znova zagotavljamo popolno vdanost in pripravljenost, da z vsemi močmi pospešimo napredek, preoviti in blagostanje naše kraljevine Jugoslavije. Sveta dolžnost nam je izvršiti oporoko viteškega kralja »Čuvaj Jugoslavijo!«. Vaše Visočanstvo prosimo, da sprejmete te izraze naše vdanosti. — Občinski odbor Rdečega križa, Gasilska četa, Strojna zadruga in Kmetijska podružnica na Ježici.

Občinski odbor bo imel svojo žalno sejo danes.

Londončani pozdravljajo mladega kralja Petra II. ob odhodu iz Londona.

Kralj - lovec

Veseli do lova je blagopokojni kralj Aleksander, ki se pred zedinjenjem, živahnejše pa se je začel v lovu udeleževati po zedinjenju, ko so ga očarale naše planine. Prvikrat je prišel na lov v Slovenijo meseca decembra 1921 in sicer v Kamniško Bistrico, v lovišče meščanske korporacije. To lovišče so imeli takrat v zakupu brata Gorup in pl. Turkoviči iz Zagreba. Takratni pokrajinski namestnik minister Hribar, sam navdušen lovec, je znal razvneti tudi kralja za naša lovišča.

Dne 28. decembra 1921 se je pripeljal Nj. Vel. kralj v Kamniško Bistrico, in sicer v spremstvu svojega bratranca Nj. Vie. kneza Pavla, svojega

loviščih, je zahajal tudi v druga, zlasti na Belju na jelene in divje svinje, dalje v Bosni, kjer je imel lovski gradič Han Pijesak. Njegova najljubša divjačina pa je bil gams. Od gamsov je v teku let nanizal lepo število trofejev. Ustrelil je tudi lepo število jelenov, skoraj vse izključno v znanem lovišču na Belju. Tudi lepo število mrjasev je podrl. Zelo rad bi kralj dobil pred puško medveda in je delal vsako leto načrte, kako bi prišel tudi do te lovske trofeje. Seveda, medvedi so pri nas že redki in za medveda je treba imeti mnogo časa in potrpljenja. V lovišču ribniškega graščaka Rudeža je bilo parkrat že vse pripravljeno za kraljev lov na medveda, toda zaradi neodločljivih vladarskih poslov kralj ni mogel priti na lov.

Z lovom na petelina do letos kralj ni imel sreče. Vsako leto se je kralj pripravil na ta lov, pa je vedno prišlo kaj vmes. Letos pa je bila Nj. Vel. kralju lovska sreča naklonjena ter je letos na Pokljuki prišel tudi do te lovske trofeje. Ustrelil je 20 petelinov.

Verna lovska tovarišica mu je bila ves čas kraljica Marija, ki je izvrstna strelka in navdušena lovka. Kralj je z zanimanjem čital lovske revije, domače in tuje. Njegova želja je bila napraviti iz Jugoslavije lovske eldorado. Živo mu je bila pri srcu tudi lovska zakonodaja in novi zakon o lovu od 5. decembra 1931 je bil izdan izključno na njegovo željo in pobudo.

Na lovu je bil pokojnik izredno ljubezniv, ne samo do gostov, temveč sploh s poslednjim gonjačem. Večkrat je tega ali onega lovskega čuvaja ali gonjača nagovoril in se zanimal za njegove osebne domače zadeve. Lani je n. pr. v Kamniški Bistrici ustrelil krasnega gamsa, toda gams se je trkljal po strmih pečeh in zdrknil v globino. Bati se je bilo, da tega gamsa sploh ne bo mogoče več dobiti in ga spraviti na položajni kraj. Eden izmed lovskega čuvajev se je vendarle odločil in se podal ponj. Stvar je bila seveda nekoliko nevarna, toda naši gorenjski planinci se ne boje vsake drže.

Kralj Aleksander in kraljica Marija na lovu

prvega adjutanta generala Hadžića, tedanjega poveljnika dravske divizije generala Dokiča, takratnega zunanjega ministra Ninčiča in pokrajinskega namestnika Hribarja. V koči so kralja sprejeli brata Gorup in brata Turkoviči ter jaz kot predsednik SLD.

Najprej je bil določen lov na gamse na Mececnovcu. Zal se gonjači niso dosti pomaknili na postojanke, tako, da so jih gamsi zgodaj opazili in se hitro umaknili. Kralj je tedaj nosil še vojaško uniformo, prav tako seveda tudi generala Dokič in Hadžić. Ta pogon je ostal sicer brez uspeha, kljub temu pa je bil kralj pri večerji dobre volje in se veselil, da bo drugi dan bolj uspešen.

Dr drugega dne je bil določen zagon v Mokrici. Kralju je bilo določeno stojišče komaj pol ure od lovske koče. Zagon je potekel povsem po programu in uspeh ni izostal. Prvi lovski plen kralja je bil 10 let star gams s krasnimi rogli, število točk 81,5.

Od tega časa je zahajal blagopokojni kralj vsako leto v naša lovišča, ki jih je dal urediti kar lovsko pravično. Postavljene so bile solnice, napravljene steze in jahalna pota, urejena krmilnišča itd. Poleg svojih lovišč v Krmi je imel lovišča tudi v Kamniški Bistrici, kjer si je dal letos zgraditi po načrtih mojstra Plečnika vzoren lovski dom.

Blagopokojni kralj je bil ekoz in ekoz lovske pravičen, pravi lovec-gentlemen. Ni mu bilo na tem, da bi dosegel veliko število trofejev, marveč, da bi dosegel zares lepe trofeje. Razen po naših

ro srečnem lovu na peteline

Res se mu je posrečilo, da je gamsa srečno prinesel pred kralja. Kralj je bil zelo vzradošen in je segel lovskega čuvaja v roko, pa tako krepko, da je lovca pri tem nekaj ostalo v roki. Ko je imel čuvaj priliko, da si ogleda, kaj ima v roki, je zagledal šest lepih novih jurjev. Zares kraljevsko darilo! Lovski čuvaj je bil tako presenečen, da ni vedel ali je res ali sanja in se je moral, kakor je pripovedoval včipniti v stegno, da se je prepričal, da mu kralj v resnici dal tak dar.

Tak je bil naš kralj kot lovec: plemenit, dober, lovske pošten.

Dr. Ivan Lovrenčič,
predsednik Slovenskega lovskega društva

Zdaj ni sploh
nobenega truda več!

Takoslišimovečkrat gospodinje, ki perejo po Schichtovi metodi. Saj pa tudi ni nič čudnega: čez noč razkroji Ženska hvala nesnago, a zjutraj se perilo z lahkoto opere s Schichtovim terpentinovim milom.

To je vse delo, če perete po

SCHICHTOVI
METODI
DOMAČA IZDELKA ST. J. 6-34

Izrazi sožalja in žalne seje

Karitativna zveza je imela svojo žalno sejo v petek 12. oktobra ob 7 zvečer v svojih prostorih v Marijanišču. Ze pred sejo sta predsednik Zveze komtur Valerijan Učak in predsednik Vincencije družbe dr. Mirko Božič izrazila brzojavnim potom visokemu regentskemu svetu najgloblje sožalje v zvezi včlanjenih katoliških karitativnih organizacij.

J. K. A. D. Danica je imela 13. t. m. ob 8 svojo žalno sejo ob tragični smrti blagopokojnega kralja. Predsednik je nagovoril zbrano članstvo s primernim nagovorom, nakar so vsi počastili spomin pokojnikov z enominutnim molkom.

Zapisrega v Pokojniškem zavodu. Pretekli četrtlet se je zbralo v sejni dvorani celokupno uradništvo Pokojniškega zavoda za nameščence, da počasti spomin umrlega vladarja in da položi prisego novemu kralju Nj. Vel. Petru Drugemu. Sejna dvorana je bila slavnostno primerno okrašena. Predsednik zavoda g. dr. Vilko Baltič je v zbranih besedah spregovoril o tragičnem slučaju nepričakovane smrti viteškega kralja Aleksandra Zedinitelja. Direktor g. dr. Janko Vrančič je nato zapisregel uradništvo. Prisego novemu vladarju po položila tudi samouprava zavoda. Predsednik dr. Baltič in direktor dr. Janko Vrančič sta prisegla že v sredo v roke g. bana. Izvršilni odbor je imel večerj svojo sejo, katere so se udeležili tudi namestniki. Člane je zapisregel g. predsednik dr. Baltič. Upravni odbor bo imel žalno sejo dne 23. t. m., na kateri bo izvršena tudi prisega. Ostali člani-delegati zavoda bodo zapisregeni pri bauski upravi odnošno pri pristojnih srezkih načelstvih.

Osrednji odbor Kluba koroških Slovencev v Ljubljani je imel večerj popoldne ob 17 žalno svečanost, ki so se udeležili vsi ljubljanski odborniki in veliko število ljubljanskih članov. Predsednik dr. Julij Fellahar je v daljšem govoru slavil spomin kralja-junaka in mučenika. Zaključil je govor z zaobljubo zvestobe in udanosti mlademu kralju Petru II. in v zvezi s tem Domu Karagjorgjevičev. Nato je prečital brzojavko, ki je bila poslana maršalatu dvora. Nato so vsi prisotni podpisali udanostno pismo, ki je bilo poslano gospodu banu s prošnjo, da tudi on tolažni čustva koroških Slovencev na Najvišjem mestu.

Združenje pooblaščenih graditeljev za dravsko banovino v Ljubljani je imelo dne 11. t. m. žalno sejo uprave. Predsednik združenja g. Ivan Bricelj je v izbranih besedah slavil spomin in naglašal nevenljive zasluge blagopokojnega velikega kralja. V zvezi s tem je bil poslana kralju Aleksandru I. e. je bila zaključena žalna seja, nakar je bila odposlana na pristojno mesto sožalna brzojavka.

Osrednji odbor »Branibora« v Ljubljani je dne 12. t. m. imel žalno sejo, da počasti spomin blagopokojnega našega velikega duševnega vodjo. Podpredsednik Andrej Gaberšček je sicer v kratkem, a jedrnatem govoru opisal Njega, jugoslovanskega ideologa. Za tem se je odposlala sožalnica g. banu dr. Marušiču.

Diplomiranim tehnikom! Ob smrti vladarja Jugoslovanov se je sestel odbor Udruženja diplomiranih tehnikov kraljevine Jugoslavije, sekcija Ljubljana, k žalni seji. — V zavesti, da bo spomin najbolj skladen z željo blagopokojnega ljudskega vladarja, so prisotni odborniki darovali po 50 Din za dobrodelne namene trboveljskim revirjem. — Pozivamo etanovske tovariše, tehnike, širom dravske banovine, da se s podobnimi dejanji skromno oddolžijo veličini umrlega vladarja.

Na Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev je bila žalna komemoracija večerj ob pol 12 v veliki dvorani. Govorili so: za ravnateljstvo predsednik Ivan Tavčar, za uradove zdravnike dr. Debeani in končno ravnatelj urada dr. M. Kuhelj, ki je tudi prečital sožalno brzojavko, naslovljeno na maršalat dvora.

Dravska župa skavtov in planink je imela žalno sejo za pokojnim kraljem v četrtlet ob 4 v Skavtskem domu. Govoril je starešina dr. Tavčar, nakar je bila prebrana poslanica vsem skavtom in planinkam dravske župe.

Društvo prijateljev pravne fakultete v Ljubljani je imelo žalno sejo dne 13. oktobra. Društvo se bo udeležilo pogreba po treh odposlancih. S

seje sta bili odposlani sožalni brzojavki predsedniku ministrskega sveta in ministru dvora.

Odbor društva rejcev malih živali »Zivalice« za dravsko banovino v Ljubljani sklicuje žalno sejo za blagopokojnim viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem v nedeljo ob pol 11 popoldne v prostorih gostilne »Pri šestici«.

Obsmrtno podporno društvo Vič-Glince se je na večerajnji žalni seji poklonilo spominu blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Odbor čebelarkega društva za Slovenijo je imel v četrtlet sejo za blagopokojnim kraljem Aleksandrom. Predsednik prof. Verbič je orisal zasluge velikega pokojnika za narod.

Lekarniška zbornica za dravsko banovino je imela predvečerašnjim žalno sejo, s katere je predsedstvo poslalo sožalno brzojavko maršalatu dvora in predsedniku vlade.

Odbor društva sodnikov kraljevine Jugoslavije sekcija Ljubljana je imel v petek, 12. t. m. dopoldne žalno sejo v spomin mučeniške smrti blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Okrajna organizacija vojnih dobrovoljcev je imela 10. t. m. žalno sejo, s katere je bila odposlana sožalna brzojavka Nj. Vis. knezu Pavlu Karadjordjeviču v Beograd.

Pododbor udruženja rez. oficirjev in ratnikov je na žalni seji sprejel in odposlal sožalno brzojavko maršalatu dvora.

Sportni klub Trata je imel 11. t. m. žalno sejo in sklenil poslati sožalno brzojavko Nj. Vis. knezu Pavlu obenem z izrazi zvestobe novemu kralju Petru II.

Sekcija Ljubljana Udruženja zemljoknjižnih uradnikov se je na kratki seji v petek v zemljoknjižnem uradu ljubljanskega okrajnega sodišča poklonila manom blagopokojnega kralja Aleksandra I.

Združenje urarjev, zlatarjev, optikov, graverjev in pasarjev v Ljubljani je imelo 10. oktobra žalno sejo uprave, na kateri je predsednik g. Milko Krapež v globoko občutenem nagovoru naglašal nevenljive zasluge velikega kralja Aleksandra.

Odbor Muzejskega društva za Slovenijo je imel 12. oktobra žalno sejo o priliki tragične smrti Nj. Vel. kralja. Predsednik univ. prof. dr. Milko Kos se je v svojem nagovoru spominjal velikih zaslug pokojnega kralja ter sklenil z vzklikom: »Slava kralju Aleksandru I. I. Zivel kralj Peter II.«

Združenje gledaliških igralcev je z viteškim kraljem I. Zediniteljem izgubilo svojega najvišjega zaščitnika in pokrovitelja. Ljubljanska sekcija je s svoje žalne seje poslala sožalno brzojavko na pristojna mesta in bo pred pogrebom, ki se ga udeležijo posebno odposlanstvo sekcije, priredilo žalno komemoracijo članstva.

Zalovanje v Trbovljah. V Trbovljah se je sestavil odbor, ki je sestavil za zalovanje ta-le program: V nedeljo, 14. oktobra se vrši ob 10 v veliki dvorani Sokolskega doma skupna žalna manifestacija vseh društev in slojev. V primeru lepega vremena bo ta manifestacija na letnem telovadišču sokolskega društva. Na dan žalne maše, na dan pogreba bo skupen sprevod vseh društev in slojev od rudniške restavracije do cerkve. Tri dni pred pogrebom bo v žalni sobi Sokolskega doma izložena vpisovalna knjiga. Vabimo prebivalstvo, da s podpisovanjem da vidnega in trajnega izraza svoji žalosti. Točnejša navodila bodo po potrebi izdana od občine. — Odbor.

Društvo sodnih izvršiteljev sporoča, da je imelo polnoštevilno zastopani odbor 12. oktobra ob 18 žalno sejo v justični palači.

Kupuj domače blago!

Domač kapital
Domače uradništvo
Domače delavstvo
100 %-no domače blago!

„Soko“ obleke

Ljubljana: Sv. Petra cesta 23, Celovška cesta 63
Kranj: Glavni trg 102.

Aromatin

spec. jalna dišavna mešanica za klobase, vseh vrst pečenk in omak za obare, zrezke in divjačino. En sam poskus Vas pritegne k stalnim odjemalcem.

Pri megli, mrazu, vetru, proti nečistočam in staranju kože — je najpopolnejše sredstvo kamilčno sredstvo „Kamila“

Dobi se povsod po 10 Din škatljica. Glavna zaloga v Ljubljani: »Venus« — pred pošto.

SVOJI K SVOJIM!

Ko priporočamo nakup domačega blaga, ne smemo prezreti, da je Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani popolnoma domača ustanova. Iz naše narodne potrebe je vzniknila, naše domače podjetnosti plod je in našim narodnim ciljem služi. Velike inozemske zavarovalnice ti ne morejo nuditi niti večjega jamstva niti boljše zaščite tvojih interesov, kot ti jih nudi iz lastne zemlje vzrasla Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani — — —

Veličastna žalna manifestacija obdruvske prestolnice

Maribor, 13. oktobra.

Obdruvska prestolnica je nočjo priredila svojemu pokojnemu kralju že drugo žalno manifestacijo, ki je bila prav tako učinkovita in veličastna. V večernih urah so se začele zbirati na Kralja Petra trgu množice. Prihajale so od raznih smeri organizacije in društva ter se postavljale v ogromno vrsto. Tiho, brez povelj so se uvrščali ljudje, nobena beseda ni padla iz ust čakajočih. Ob 8 zvečer je krenilo čelo žalnega sprevoda prek mosta v mesto. Mestne ulice so pričakovale žalobni sprevod, ki je povsem sličil dolgi nepregledni vrsti žalostnih pogrebcev, v turobnem polmruku. V kandelabrih na mostu in Glavnem trgu so bile svetilke zastrte s črnilo, da je svetloba le motno prodirala, v ostalih ulicah, po katerih se je pomikal sprevod, pa je žarela le vsaka druga svetilka. V sprevodu je korakala v četverostopih na čelu mladina, potem pa so šla v civilnih oblekah vsa mariborska društva in organizacije in sicer gasilci iz mesta in okolice, Narodna Odrbana, Maistrovi borci, rezervni častniki, Jadranska Straža, skavtske in gozdovniške čete, Združene jugoslovanske železničarje, Boj, Nanos, delavske organizacije, sportni klubi in ostalo občinstvo. Množice v sprevodu so korakale ob plapolajočem svitu bakelj molče, v

grobnj tišini, da so se čuli le zamolkli koraki. Ob cestah pa so jih prav tako v globokem molku sprejele množice v spalirju. Sprevod je krenil preko mosta v Gosposko ulico, po Slovenski in Aleksandrovi ulici do kolodvora ter po Kolodvorski ulici, Zrinskiem trgu, Maistrovi, Ciril Metodovi ulici na Trg Svobode in po Aleksandrovi v veliko Unionsko dvorano, ki so jo ogromne množice napolnile do poslednjega kotička. Tu je ob grobnj tišini spregovoril poslevoedeči podpredsednik oblastnega odbora NO dr. Ivan Jančič ter v žalobnem nagovoru orisal lik velikega pokojnika in predložil vso velikost nesreče, ki je zadela z njegovo smrtjo naš narod in državo. — V imenu mladine je imel vžigajoč govor mlad učiteljčnik, ki je zagotavljal hvaležnost mladim sre pokojniku ter zvestobo njegovemu velikemu delu in poslednji volji, ki jo je izrazil z zadnjim zdihom: »Čuvajte Jugoslavijo! Nepopisen vtis pa je napravil zadnji akt svečanega večera: Polkovnik Putnikovič je stopil na oder ter v krasnem nagovoru pozval mladino na zaobljubo, da bo izpolnjevala oporoko pokojnega kralja. Kakor iz enega grla in enega srca je priklopala ta zaobljuba. Podala je dokaz, da se naša mladina zaveda velikega časa in velikih nalog. Po zaobljubi je nastala v dvorani zopet tišina in molče so se množice razhajale pod globokim vtisom veličastne žalobne manifestacije.

Ljubljana v žalovanju

Ljubljana, 13. oktobra.

Ljubljana se je popolnoma udala v žalovanje za svojim državnim gospodarjem. Pridi v teh dnevih v katerokoli pisarno, da, v katerokoli zasebno stanovanje, povsod bo našel sliko pokojnega kralja Aleksandra zavito v črnilo, skoraj redno pa okrašeno z jesenskim žalum zelenjem, s krizantemami in dalijami. Tudi v zasebnem življenju, ki ni podvrženo javnemu nadzorstvu, povsod se opaža pristna in nepotvorjena žalost. V petek zvečer, ko je občinstvo sprejelo mladega kralja Petra II. na ljubljanskem glavnem kolodvoru in ko so poleg ovacij novemu kralju in kraljici-materi zadoneli tudi klici: »Slava kralju Aleksandru!« — je del občinstva, zlasti ženske, izbruhnulo v glasen jok, močje pa so se le težavo vzdržali solz.

Enake prizore doživljamo sedaj po solah. Učiteljice, ki imajo žalostno dolžnost, da mladini sporočajo o zadnjih urah kralja Aleksandra in ji opišejo vso zgodovinsko pomembnost njegovega življenja in smrti, opravljajo s solzami in mladina s solzami poslušajo.

Po mestu gre danes od ust do ust govoreca o ginljivem prizoru, ki je bil večeraj na glavnem kolodvoru. Ljudje govore o bledem obrazku novega kralja, kako se je

zahvaljeval za ovacije, govore tudi o bridkosti kraljice-matre, ki se je z vsem naporom, kljub pozni uri, vzdržala, da ni omagala pod bremenom žalosti za svojim kraljevskim možem.

Žalovanje v Ljubljani se še stopnjuje. Mnogi trgovci, ki so prvi dan postavili v izložbe slike Nj. Vel. kralja Aleksandra, kakor so jim bile pač na razpolago, sedaj skrbje, da te žalne izložbe čimbolj okrase ter da postavijo v izložbe prave umetniške portrete pokojnega kralja, da jih čimbolj opremijo z znaki žalosti, s čim lepšimi lučmi in s čim lepšimi cvetjem.

Po javnih lokalih ne vidiš skoraj nobene žalne življenja. Po dve, tri osebe se v gručah tiho pomenjujejo. Kakor na mah je iz mesta izginilo vse nočno življenje. Svoči po 10 je bilo v Ljubljani še nekoliko življenja na ulicah: povzročile so ga množice, ki so se šle na kolodvor pokloniti kralju. Toda v vsej tišini se je množica gladko razšla. Nikjer ni nobenega glasnega govorjenja, še manj kakšne druge bučnosti. Prenehale so vse zabavne igre, plesne vaje vseh društev so kajpak odpovedane, celo avtomobili in druga vozila tiho in kolikor mogoče malo vzemirajoče vozijo skozi mesto. Ljubljana se je vdala globoki, nemi žalosti.

jem in prižgali ob vnožju luč. V lepih besedah so proslavljali vladarjevo delo in ljubezen do naših krajev razni govorniki. Vse Domžale so ovite v črno.

V Kamniku je imel občinski odbor v četrtek zvečer sejo, na kateri so občinski odborniki pred okrajnim načelnikom g. Vouškom prisegli Nj. Vel. kralju Petru II.

„Aromatis“ krona vseh kav

FINA MEŠANICA BREZ KOFEINA, ZDRAVA, IZBORNEGA OKUSA IN VONJA.

Sem in tja po Zagrebu

Vse je črno v mestu. Vsaka hiša s črno zastavo. Mnoge izložbe so preprečene s črnim trakom. V nekaterih tudi kraljeva slika v črnem. Listi izhajajo v pomnoženih nakladah in izdajah. Osrednje vprašanje je, ali je bil atentat res zagreben. Peter Kelemen... Po imenu se mu je menda še najbolj približal — Peter Klemen. Seveda se je dokazalo, da je on poštna slovenska študentovska duša, ki ne more niti pojma imeti o nem, ki je vsem na jeziku. Dobili so pa tudi Kelemena, a ta je Pavel, pa prav tako brez vsake zveze s storilcem. Domišljija pa bujno deluje. V četrtek se je kar določeno zvedelo, da so našli storilecovo hišo — tam nekje pri Mirogoju. Vse so vedeli o podrobnostih iz hiše in družine, in vendar ni bilo ničesar razen Petra Klenena in Pavla Kelemena in še 20 družin z bližnjim imenom.

V torko so napravili lahkoverni posebno razburjenje. Da je nadškofa dr. Baura zadela kap, Seveda. Veliki zvon je kar vsako uro zvonil. Pa še na radio so se sklicevali, češ, da je bilo javljeno, Morda je bilo tudi res. Jaz tega nisem slišal. Zvečer je radio te govorice demantiral, pa so mnogi zopet samo na pol slišali. Prestislali so namreč besedo, da je ta vest izmišljena...

V vsem tem razburjenju smo komaj opazili — bolj začutili, da je pričela jesen ležti v čevlji. Pa tudi skozi okno!

Res, kar hladno je postalo, čeprav se solnce korajši ves dan. Kar nima več nobene prave toplote. Vendar pa pod ničlo še ni vrglo temperature. Toliko pa že, da se je ves sladoled stajal ali pa spremenil v pečen kostanj.

Prinesla pa je jesen mnogo takih, ki trkajo na vrata. Saj jih ni že prej manjkalo, a sedaj jih je brez kraja. Tako je ta stvar, da zima ustavlja javna dela, odpira pa gostilne in trgovine. Seveda. Vsakdo bi bil rad na toplem. Trgovci in gostilničarji pa to žijo: samo napoto mi dela, kupi pa nič...

Ljubljanske vesti

○ Svetolotne procesije v Ljubljani. Danes 14. okt. točno ob 3 popoldne se podajo iz ljubljanskih župnih cerkva svetolotne procesije po redu, kakor je bilo pri službah božjih objavljeno. — Dragi verniki! Najljubnejše Vas vabimo, da se v teh resnih časih v obilnem številu procesij udeležite. Molili bomo po namenu sv. očeta za Cerkev, za mir, soglasje in blagostanje med narodi in za našo ljubljeno državo, kateri je zločinska roka ugrabila njenega viteškega kralja.

○ Zadnja pot + Lojzike Hafner-jeve. Lep solnčen dan je bil dan 11. oktobra t. l. V vejah vrbe žalostinke je tiho vadih žalostljivi kos himno, s katero bo oznanjal čez nekaj mesecev prihod pomladi. Ne daleč od njega pa je korakal po ljubljanski ulici žalni sprevod, ki se je poslavljalo od Lojzike Hafner-jeve. Dolg je bil ta sprevod, nemi sprevod nemi žena, nemi mož in neme mladine. Venci rdečih in pisanih rož, pritrjene solze in pritrjeni vzdihli za krsto stopajočih, pa resnoba ostalih pogrebcev, vse je pričalo, da članov tega sprevoda ni zbrala družabna dolžnost, marveč srčna potreba. Je že tako, da ljubezen rodi ljubezen. Srca, ki ga ima današnji svet tako malo, je imela Lojzika preveč. Zato pa njeno življenje ni bilo zastoj. — M.

○ Članom in članicam Slovnške družbe v vednost, da bo v torko ob pol 7 v cerkvi sv. Jožefa sv. maša za našim odličnim članom, pokojnim g. Jožefom Novakom. — Š.

○ Služkinje! Nemški tečaj za služkinje v »Službinskem domu«, Križevniška ul. 2, se začne v torko, dne 16. t. m. ob pol 9 zvečer. Vabijo se vse lanske udeleženke, prigrisajo naj se pa tudi nove. »Poselska zveza«.

Odvetniško pisarno

je otvoril

Dr. Viktor Maček

v Ljubljani, Tavčarjeva ulica štev. 3

ODVETNIŠKO PISARNO

je otvoril

Ludovik FLORJANČIČ v Ljubljani

Tyrševa cesta št. 1/II (Palača Ljublj. kreditne banke)

○ Akademski pevski zbor javlja, da se bo vršila danes v nedeljo važna in strogo obvezna pevska vaja v balkonski dvorani na univerzi ob 20.

○ Združene gostilniških podjetij v Ljubljani poziva svoje člane, da se prijavijo oni, ki se žele udeležiti pogreba Nj. Vel. kralja Aleksandra v Belgradu, predsednik Združenja g. Cirilu Majcenu, kolodvorska restavracija, telefon št. 27-48, pisмено ali ustmeno najkasneje do danes 14. t. m. opoldne. Uprava Združenja.

○ V cerkvi Marije Pomočnice na Rakovniku bodo danes zapele prijazne male orgle. Že pred devetimi leti je gospa, ki ne želi biti imenovana, poklonila lepo vsoto za nove orgle. Ker se je ponudila ugodna priložnost, je salez. inspektor nabavil za omenjeni dar manjše orgle, ki naj vsaj deloma ustrežajo potrebam, dokler ne dobi cerkev sebi primernih orgel. Mehanične dvomane orgle so še dobro ohranjene. Izdelal jih je približno pred 30 leti orglarski mojster Zupan iz Kamne gorice za mariborsko učiteljsko. V prvem manualu poje krepak principal 8', s precej ostro flavto 4'; v drugem manualu se dobro zlivata svetla gamba 8' s temnim sličicah gedeckte 8' Bourdon 16' v pedalu je širok in prijeten. Manualna in pedalna zveza drži registre v že dosti močan ton, ki bo dobro podpiral ljudsko petje.

Damske plašče, obleke in kostume

od 250 Din dalje kupite najbolje pri

FRAN LUKIČ

LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 9

Ivana Verbiča iz Most, ob Zeleni jami 19, so z razbitim kolenom prepeljali v bolnišnico.

○ Okradena perica. Perica Ivana Breškvar iz Bizovika je naznanila policiji, da ji je te dni neznan tat z ročnega vozčka v Tavčarjevi ulici ukradel zavoj perila, v katerem je bilo deset novih rjuh in bela svilena zavesa. Škoda znaša okoli 1300 Din. Za tatoma ni nobene sledi. Sploh se opaža zadnje čase, da so tatovi vnovič začeli pleniti vozčke peric, ker je že več peric naznanilo podobne tatvine.

○ Celo potne liste kradejo. Te dni je bil pred ljubljanskim glavnim kolodvorom okraden Zdravko Zore, hotelirjev sin iz Kranjske gore. Zore je za trenotek zapustil svoj avto, ta čas pa je neznan tat zmaknil z avtomobila aktovko, v kateri je bil potni list, ki je bil izdan v Radovljici in je bil vidiran za Avstrijo. V aktovki je bilo še nekaj perila. — Vrednost ukradenih predmetov je sicer malenkostna, pač pa bo imel Zore sitnosti zaradi potnega lista, ki ga sedaj ljubljanska policija razglašja za neveljavnega.

○ Prvovrstna izbrana vina kakor tudi žganja priporoča delikatese-buffet Janc, Židovska ulica 1.

Rotary ob smrti Nj. Vel. kralja Aleksandra

Guverner jugoslovanskega distrikta dr. Viljem Krejči je prejel ob tragični smrti Nj. Vel. kralja Aleksandra I. nebroj žalnih brzojav, s katerimi rotarji izražajo svoje sočaje. Poleg številnih brzojav iz naše države je omeniti pred vsem radio-brzojavko, ki je dospela že v jutro po kraljevi smrti iz Chicaga od predsednika Rotary International R. L. Hilla in glavnega tajnika Chesley R. Perry, nadalje od francoskega rotarskega guvernerja Ulysees Fabre iz Vaisona, češkoslovaškega rotarskega guvernerja Zabe, italijanskega rotarskega guvernerja generala Piccione, nadalje Rotary klubov Newyork, Sydney v Avstraliji, Brixen-London, Bradford v Angliji, Madrid, Paris, Lyon, Nantes, Bordeaux, Vichy, Liege, Hamburg, Tabor, Košice, Graz. Tudi bolgarski rotarji so po svojem predsedniku Nikolajevu in tajniku Bojadjevu poslali ganljiv sožalni brzojav, v katerem proslavlja velike zasluge pokojnega vladarja na zblizanju med obema bratskima narodoma.

Guverner dr. Krejči je v imenu vseh jugoslovanskih rotarjev odposlal maršalatu dvora v Belgrad sledečo brzojavko: »V nepopisni tugi, ki je objela ves naš narod zaradi mučeniške smrti nadvse ljubljene kralja izražam Visokemu kraljevskemu domu v imenu vseh jugoslovanskih rotarjev najgloblje sočaje. V trdni veri v srečno bodočnost naše Jugoslavije izjavljam nevenljivo zvestobo in udanost Nj. Vel. kralju Petru II. Guverner dr. Krejči.«

Razen tega je jugoslovanski guverner izrazil tudi svoje sočaje francoskemu guvernerju ob smrti francoskega zunanjega ministra.

Bežigrad-Sv. Krištof

Nove klopi, ki so bile ta teden postavljene v cerkvi sv. Cirila in Metoda in lesena hrastova tla, so znatno dvignile lepoto notranjosti naše nove cerkve. Skupaj z lesenim stropom tvorijo zaokroženo celoto. Klopi, ki jih je izvršila po načrtih arh. Plečnika tvrdka Senica, so pravi okras cerkvi. Izdelane so iz hrastovine z vsemi modernimi zabtevami praktičnosti in higijene. Opremljene so s poličkami za ženske torbice in moške klobuke. Klečala so givgljiva. Mere sedeža in naslonjala so proučene po največjih ameriških trdkah za cerkvene klopi, zato so jako udobna.

Slovesen blagoslov klopi bo danes ob 6. Ob tričetrti na šest bo rožni venec, nato ljudsko petje, pridiga in blagoslov novih klopi. Po blagoslovu bo cerkveni pevski zbor pod vodstvom g. Puša zapel nekaj cerkvenih pesmi, medtem bo darovanje za nove klopi. Nato litanije in blagoslov.

Vse prijatelje in dobrotnike naše nove cerkve vabimo, da pridejo pogledat novost v novi cerkvi. Cerkevno predstojništvo.

Ako Vam seč (voda) ni v redu, ako ste kdaj občutili ledvice,

morate piti

Radensko!

Poskusite samo nekoliko dni redno piti Radensko ki Vam bo ojačila izločanje seči, temeljito očistila kri in ledvice ter preprečila postanek kamenčkov in skleroze.

Nekaj misli h kmetijski razstavi v Mariboru

Lepa je bila — človek se ne more dovolj načuditi pridnosti in vztrajnosti gospodov, ki so jo priredili, ki so se žrtvovali več dni in dajali obiskovalcem pojasnila. Pa je vse eno škoda za ves veliki trud, ker razstave niso videli ljudje, ki bi je bili potrebni. Kako daleč smo zaostali v sadje-reji — razstava bi nam pokazala pot, po kateri je hoditi, na njej bi se učili spoznavati vrste sadja i. t. d. Kaka težava je s kurjerjevo. Ljudstvo po večini ne mara štajerske kokoši, ker se ne da zdelati in je glavni vir dohodka naših gospodinj prodaja šopanih piščancev. V štajerski pa poznaajo samo jajčarico. Tu na razstavi pa bi ljudje videli štajerske, ki so tudi za šopanje na meso.

Človek bi se razjokal, če pomisli, da ljudstvo tega vsega ni moglo videti, ker je bil čas prireditve tako nesrečno izvoljen, da ljudje niso imeli nobene priložnosti priti v Maribor. V sredi najhujše trgate se je ta reč priredila. Koga zadene krivda, da je bilo po mojem mnenju 70 odstotkov manj ljudi na razstavi, kakor bi jih bilo, ako bi se oziralo na čas in razmere. Zakaj se pri takih prireditvah ne vpraša ljudi, ki bi vedeli pravo svetovati? Še enkrat: škoda truda, ki bi lahko veliko koristil, pa ni dosegel svojega namena vsled nesrečne določitve časa za razstavo. — E.

Vprašanje novomeške gimnazije

Novo mesto, 13. okt.

Že pred časom je bilo ališati, da se bodo prej ali slej ukili višji razredi novomeške gimnazije radi pomanjkanja dijakov. Število dijakov zlasti zadnja leta močno pada. Le tu in tam je opaziti neznačen porast, ki pa se sprito stalnega padanja dijaštva sploh ne pozna. Da je položaj zavoda resnično oman, je jasno razvidno iz tega, da mora po predpisih posejati višje gimnazijske razrede vsaj 90 dijakov. Ako to število ni doseženo, se višji razredi ukinejo. Ker pa doživljamo stalen padec dijaštva, je to znamenje bližnjega — konca. In potem? Kaj pomeni za Novo mesto okrnjena gimnazija, si lahko misli vsakdo. Novo mesto, ki se je tako dolgo vrsto let ponašalo za gimnazijo, bi s tem izgubilo zelo veliko. — Z upravičenim strahom je pri zadnji občinski seji pojasnil to preleto nevarnost celokupnemu občinskemu odboru občinski odbornik g. prof. Krajec in zaprosil občinsko upravo za podporo Dijaškemu podpornemu društvu. Podpora je bila dovoljena v znesku 2.000 Din. Vse se za enkrat ni moglo dovoliti, ker ni bilo v letošnjem obč. proračunu vnesene nobene postavke za tovrstno podporo. V bodoče bo morala tudi občinska uprava vnesti v svoj proračun postavko za podpiranje dijaštva in s tem za ohranitev gimnazije. V prvi vrsti je treba računati na dijake kmečkih staršev, ki so dali že največ inteligentov in ki so tudi najrevnejši. Zato bi bilo nujno po-

trebno misliti na ustanovitev dijaškega konvikta, v katerem bi bili revni nadarjeni dijaki preskrbljeni za čas svojih študij. V Novem mestu sicer obstoja dijaški konvikt, katerega vodijo oo. frančiškani in v katerem je letos 24 dijakov, večinoma nižješolcev. Toda tudi ta konvikt se bori z velikimi težavami. Obenem pa je tudi premajhen. — Ako se ozremo za kakih 20 let nazaj, najdemo v Novem mestu v hiši Rokodelskega doma Dijaško kuhinjo, katero je ustanovil še pok. g. prof. dr. Josip Marinko. Za njim je vodil dijaško kuhinjo njegov naslednik msgr. prof. dr. Ažman Ciril. Vzlic njegovi žilavi volji in veliki brigi ni mogel v onih težkih letih svetovne vojne obdržati kuhinje, katere je polagoma prenehala. Po vojni pa se ni nič več osnovala. Novomeško dijaško podporno društvo se trudi na vse načine zboljšati položaj. V letošnjem letu je nakupilo za 12.000 Din učil in jih razdelilo med ubožne dijake. Tudi za prehrano in obleko nekaterih dijakov je društvo poskrbelo, vendar vsega ne zmore in z naglimi koraki se približuje trenutek, ko bo zmanjkalo sredstev. Kaj sledi na to, smo že povedali zgoraj. Da bi do tega ne prišlo, apeliramo na vso javnost, ki ji je količikaj do tega, da ostane gimnazija v Novem mestu še nadalje neokrnjena, da se strne v enotno fronto proti preteči nevarnosti in po svojih močeh podpre težavno delo dijaškega podpornega društva in s tem eno izmed najstarejših gimnazij v Sloveniji.

Vsem šolskim vodstvom v dravski banovini

Kraljevska banska uprava — prosvetni oddelk — uradno razglaš: Glede žalnih svečanosti za blagopokojnim Vitezjem kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem odreja kr. banska uprava poleg odredbe v razpisu IV. No. 13.533/1 z dne 12. 10. 1934 (odlok gosp. min. prosvete P. br. 36.083 od 11. t. m.) naslednje:

Na dan pogreba v četrtek, dne 18. okt. imajo vsi šolski zavodi žalne službe božje, katerih se udeležijo vsi učenci z vsem učitelstvom. Pri službah božjih bodo primerni nagovori. Javnim komemoracijam, ki se bodo izvršile istega dne popoldne po cerkvenem zvonjenju, t. j. ob pol 15 — po možnosti na prostem — prisostvujejo vsa šolska mladina pod vodstvom učitelstva. V četrtek, dne 18. okt. ni pouka.

OBLAČIMO RES DOBRO

in poceni. Sportne, promenadne in obleke za dijake krojimo elegantno in poceni. Velika izbira blaga za jesenska oblačila.

Drago Schwab, Ljubljana
Aleksandrova cesta

Jožef Klekl - 60 letnik

Danes, 14. oktobra, praznuje 60 letnico upoko-
leni župnik, bivši narodni poslanec g. Klekl Jožef. Rodil se je v Krajini v tišinski župniji, kjer je župnikoval buditelj prekmurskega naroda g. kanonik dr. Ivanocy. Naš jubilar je deloval v dušnem pastirstvu, pa radi boleznij je kmalu šel v pokoj in se naselil v občini Crensovec.

Gospod jubilar je lahko ponosen na svoje uspehe. Že dolgo vrsto let urejuje »Novine«, »Marjiti list« in nekaj let sem tudi »Marjiti ogrček«. — Veliko zaslug si je stekel jubilar za to, da je Slovenska krajina del Jugoslavije. Tistim, ki še danes škilijo z enim očesom čez mejo, se je hudo zameril. Za svoje slovensko prepričanje je veliko trpel. Po prevratu je bil obsojen na smrt, pa se je rešil čez Muro. Zastopal je kot poslanec lendavski okraj od 6. januarja 1929. Pred nekaj leti je začel izdajati ist za otroke, tako da izdaja sedaj en tednik, dva mesečnika in koledar. To je na vsak način velika požrtvovalnost in skrb, posebno, če pomislimo, da se ti listi borijo z velikimi denarnimi težavami. Ko se je jubilar še aktivno udeleževal politike in ko je imel še več telesne moči, je zelo veliko dobrega storil za naš narod, kar mu narod nikoli ne bo pozabil in mu bo za vse tisto vedno hvaležen. Za največ njegovih dobrot in žrtv pa ne ve nihče razen njega in Boga. Njegovo ime je znano skoraj vsakemu človeku v naši krajini. Vidi se jubilaru na obrazu, da je šel skozi mnogo bojev, trpljenja in tudi razočaranj. Pa g. Klekl ima neupogljivo voljo pa najsi je tudi osamljen. To je ena njegovih bistvenih potez. Kljub 60 letom ima jubilar še mladostni polet in svoje načrte za bodočnost.

Ob 60-letnici želimo slavlencu obilo zdravja, da bi lahko svoje ogromno delo izvrševal brez težav. Naj Bog blagoslovi vsako njegovo akcijo, ki je namenjena v dobrobit vsega naroda! Naj ga Bog ohrani do skrajnih mej človeškega življenja. Bog ga živi še mnogo let!

Pravkar so prišle v promet

razglednice z našimi pravimi narodnimi nošami. Serija obsega 12 razglednic in stane 10 Din. Posamezni komadi po 1.50 D. Dobe se po trgovinah ali pa v tiskarni J. Blasnik na sl. v Ljubljani.

Zločinska roka požiga

Kamnik, 13. oktobra.

Ko so bili ljudje v Stranjah zbrani okrog radijskih aparatov in poslušali najnovejša poročila, je okrog 22 zatulila na korporacijski žagi na Stahovici sirena, naznanjajoča, da nekje v bližini gori. V nekaj minutah so bili gasilci pripravljeni in naglo so odhiteli v dolino Črno, kjer je v vasi Prapretno-Sv. Primož gorela hiša posestnika Janeza Zagarja. Hiša je v neposredni bližini tovarne Kaolina. Ognjeni plameni so hitro uničevali gospodarsko poslopje in hlev, ki je s stanovanjsko hišo pod eno streho. Ogenj se je že preselil na bližnjo hišo posestnika Janeza Osolinca in grozila je nevarnost, da se vzamejo še sosednja poslopja. Ker je voda v bližini, so gasilci lahko takoj začeli gasiti. Najprej so omejili požar, nato pa pogasili ogenj. Posestniku Zagarju je pogorelo vse, gasilci so mogli rešiti le del stanovanjske hiše, pri posestniku Osolinu pa je pogorel del ostrešja.

Ogenj je bil brez dvoma podtaknjen. To priča tudi dejstvo, da je pri sosedu zmanjkala z okna steklenica petroleja in da je že pred šestimi tedni nastal pri posestniku Zagarju požar, katerega pa so delavci, ki so se vračali iz rudnika »Kaolina«, opazili in pogasili. Ob tej priliki so tudi našli ožgane ostanke papirja, s katerim je bil požar podtaknjen. Zadevno ima v rokah orožništvo, ki zasleduje zločnega požigalca. Od noletia je to deseti požar okrog Kamnika.

Tovariši lovci!

1. Da se dostojno poslovimo od svojega Najvišjega pokrovitelja in lovskega tovariša Nj. Vel. kralja Aleksandra I. odpošlje Slovensko lovsko društvo k pogrebu častno četo v društvenem kroju, ki bo položila venec na krsto. Kdor se želi pridružiti, naj se javi pri svoji podružnici, kjer dobi potrebna navodila. Čim večja bo četa, tem častnejše slovo! Četa se odpravi v sredo, 17. t. m. dopoldne s brzovlakom, ki odhaja iz Ljubljane točno ob 9 in prispe v Belgrad ob 20.15.

2. Na dan pogreba naj lov počiva in lovci naj se udeležijo žalne maše in žalne seje. po možnosti v krovih z žalnim znakom.

3. Društveni znak je nositi do 3. aprila 1935 zavrt v črno prozorno kopreno.

4. Skupni lovi se vrše lahko tudi v dobi žalovanja, vendar naj zadnji zagoni in vse hrupne zabave odpadejo.

Ljubljana, 13. oktobra 1934

Dr. Lovrenčič, predsednik SLD.

Koledar

Nedelja, 14. oktobra: (21. pobinkoština nedelja, žegnanska.) Kalist, papež; Just, škof.

Ponedeljek, 15. oktobra: Terezija, devica; Avrelia, devica mučenica. Prvi krajev ob 20.20. Herschel napoveduje prijetno vreme.

Novi grobovi

† V Kamniku je v petek popoldne umrla v starosti 74 let gospa Rozalija Kavčič, vdova po davčnem nadupravitelju. Pogreb bo v nedeljo ob 16 iz Grabna. Zalogoji rodbini Preslovi iskreno sožalje!

Osebnosti

— Župnik g. Bartel Bertel leži že 14 dni hudo bolan v bolnišnici v Kandiji. Priporočam ga sošolcem in znancem v memento. — A. Z. T. r.

V pasaži „Nebočičnika“

si ogledite skladišče vseh vrst preprog, ki jih po nizki ceni nudi tvrdka

„ČILIM“

podružnica S. TURKOVIČ iz Zagreba
Aleksandrova c. 4 — Gajeva ulica 5

Ostale vesti

— Poseben vlak v Belgrad k pogrebnim svečanostim vozi dne 17. t. m. Vstop na železniških postajah Maribor — Zidani most — Brežice. Cena lja in nazaj 140 Din. Prijave in pojasnila: Putnik, Maribor, Celje, Gornja Radgona, št. II.

— Gasilska zveza dravske banovine odreja: 1. do nadaljnje odredbe se v vseh gasilskih četah ukinejo vse prireditve; 2. v počasitve spomina viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja mora vsaka gasilska župa in četa prirediti za svoje članstvo žalno spominsko svečanost, na kateri naj bo predavanje o njegovem življenju in njegovih borbah za naše nacionalno osvobodjenje in zedinjenje; 3. pri vseh prireditvah udeležba v gasilekem kroju ali civilna obleka z gasilekim znakom; 4. po naredbi Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije morajo vse gasilske čete v najkrajšem času položiti priseg po pravilniku o gasilskih službi in besedilu, kakor pri reorganizaciji ter to izvršitev sporočiti župam, a te zajednici do konca oktobra; 5. po možnosti naj se udeležijo deputacije gasilskih edinic dravske banovine poklonitve zemskim ostankom blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Zagrebu v času od 21 v nedeljo do 5 v ponedeljek jutraj.

— V Kamniških Alpah bo danes na vrhu Brane zaplaval črna zastava. Tudi iz kraljevega dvorca v Kamniški Bistrici in iz bistriškega doma se vije črna zastava v znak žalovanja, da je Bistrica za vedno izgubila svojega najvišjega gosta in najiskrenejšega prijatelja.

— Rezervni oficirji se pozivljajo, da za časa globoke žalosti nosijo na levi nadlaktici žalni trak tudi na civilni obleki. — Odbor.

Lepe moderne spomenike ima razstavljeni in jih po nizki ceni odprodaja

Kunovar Frano

kamnoseško kiparsko podjetje
Ljubljana, pokopališče Sv. Križ
TELEFON št. 27-87

— Diplomski izpiti na filozofski fakulteti. Ker bo v sredo, četrtek in petek na univerzi vse delo počivalo, se prične diplomski izpiti na filozofski fakulteti šele v soboto 20. oktobra. Tehnično je nemogoče o novih izpitnih datumi obvestiti vse gg. kandidate, zato je novi razpored nabit na dekanatski deski v univerzitetni avli. Dekanat bo pisмено sporočil nove izpitne datume samo onim gg. kandidatom, ki stanujejo izven Ljubljane.

— † kralju Aleksandru. »Usmili se« (Ps. 50). Zložil Stanko Premrl. Ravno kar je izšla ta skladba, zložena dan po tragični smrti našega Viteškega kralja Aleksandra. Rabila se bo pri sedanjih žalnih

ELIDA CREME

de chaque heure

Moški so dobri opazovalci..

Z enim samim pogledom ugotovijo, če ima žena dober videz. Žene pa najprej vprašajo: Kaj samo stori, da je njena polt vedno tako lepa in čista? To je povsem preprosto: ona uporablja za nego kože vedno

svečanostih. Cel psalm pteka v kratkih, pogosto recitativnih stavkih, ki ga prekinjajo tuintam pevsko bolj razgibani deli. Skladba ni težka, a učinkovita. Izvod po 4 Din se dobiva v Jugoslovani. knjigarni v Ljubljani; pri skladatelju pri večjem nakupu po 3 Din.

— Dravska finančna direkcija v Ljubljani razpisuje dobavo 100 kub. metrov suhih bukovih drv prvovrstne kakovosti in premoga kockovca do 140 ton. Ponudbe je poslali do incl. 20. oktobra 1934 na naslov direkcije v zaprti kuverti. V spodnjem levem vogalu kuverte na prednji strani označite vsebino z besedami: »Ponudba za kurivo«. Drva se prevzamejo zložena na dvorišču direkcije, premog na kolodvoru v Ljubljani. Pri prejemu je navesti tudi kalorije. Osebnosti intervencije so izključene. — Ponudbe je kolkovati s 5 Din.

Kot je res da je

$$2 \times 2 = 4$$

tako je tudi res, da ni boljše od
žitne kave »ADRIA«

— Odbor Društva jug. drž. upokojencev v Mariboru je imel v teku enega meseca dve seji. Iz mnogobrojnih razmotiranih posnamam samo nekaj točk. Glasom tajnikovega poročila se je letos število članov dvignilo od 714 na 1052. — Precej debate je 10. 9. t. l. povzročilo vprašanje, če se naj v okvirju društvenih pravil ustanovi posmrtninski oddelek ali ne. Začelo bi se bolj skromno; ako bi se n. pr. prijavilo 500 članov in bi se plačevalo za vsak smrtni slučaj po 1 Din, tedaj bi znašala posmrtnina 500 Din. Ker so na to vprašanje dospelo mnogoštevilne pritrdilne izjave posameznih članov, se je 8. t. m. sklenilo obnemu zboru predlagati tozadevno izpremembo pravil. — Glasom blaginikovovega poročila znaša prebitek blagajne t. č. nad 9000 Din. Da se je kljub nizki članarini (samo en dinar mesečno) moglo toliko nabrati, se imamo zahvaliti našim požrtvovalnim društvenim funkcionarjem, ki delajo brezplačno. Največ poslov in truda ima seveda tajnik, podpirajo ga pa pravni odsek in drugi odborniki; saj odbor ne deluje samo v dobrobit društva kot celote, temveč še v večji meri v dobrobit posameznih članov, ker jih podpira v gmoletnem in moralnem oziru. — Tudi letos se bo največji del blaginjskih prihrankov porabil v dobrodelne namene. Zaenkrat je odbor dne 8. t. m. odobril kredit 2500 Din za obdarovanje najbедnejših članov in članic s kurivom ali (na željo stranke) z drugimi potrebščinami (obleko, živili). Pri obdarovanju pridejo v poštev tudi člani izven Maribora (iz Ptujja, Slovenjgradca i dr.). Reflektanti naj svoje utemeljene prošnje predložijo tajništvu: Vrbanova 59, do 22. t. m.

Vaše popolno zaupanje

zaslužita »Hubertus« milo in »Perion« pralni prašek. Preiskusite ju in prepričali se boste, da govorimo resnico. Domača sta, torej: svoj k svojim.

— Odpovedana predstava v Škofiji Loki. Odpove se proslava 50 letnice ustanovitve III. reda sv. Frančiška v Škofiji Loki, ki je bila določena za nedeljo, 14. oktobra. — Vodstvo III. reda v Škofiji Loki.

— Prepovedan tisk. »Službene novine« št. 235 objavljajo, da je državno pravdnštvo v Zagrebu prepovedalo prodajati in razširjati knjižico pod naslovom »Naš front — Socializam ili fašizam« od Josipa Bekera, in št. 10 tiskopisa »Hrvatska revija«, ki sta bili tiskani v Zagrebu.

— Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcev, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok

— K rodbinski tragediji v Stožicah. Kakor smo že poročali, je posestnikov sin Lojze Jerneje v Stožicah zaklal svojega brata Franceta. Preiskovalni sodnik dr. Dougan je petek popoldne izvršil sodni ogled na licu mesta. Sodna obdukcija trupla zaklanega Franceta je dognala, da je bila rana smrtna ter bi bila vsaka zdravniška pomoč izključena. Lojze je z nožem zamahnil proti bratu v levo pazduho tako, da mu je nad srcem prerezal glavno žilo. Lojze Jerneje je že v preiskovalnem zaporu okrožnega sodišča. Orožniška postaja je večeraj poslala na drž. tožilstvo daljše poročilo. Lojze se zagovarja, da je zamahnil z nožem proti bratu v silni razburjenosti, ker so ga domači vedno zaničevali, a France je bil njih ljubljene. Lojze se dejanja zelo kesa. V zaporu joka.

— Učiteljska tiskarna v Ljubljani je založila nadpise za kraljeve slike »Čuvajte Jugoslavijo!« po ceni 1.50 Din za komad.

— V Službenem listu kr. banske uprave dravske banovine od 13. t. m. je objavljen »Proglas g. bana prebivalstvu dravske banovine«, dalje »Naredba o monopolnih taksah«, »Naredba o dopolnitvi navedbe o sodnem poslovniku za sodišča prve in druge stopnje«, »Pravilnik o bolnišniških pristojbinah za zdravljenje v državnih in banovinskih bolnišnicah in bolnišniških ambulancah«, »Izprememba statuta osrednjega urada za zavarovanje delavcev«, »Izprememba v pravilniku o postranskih prejemkih osebja državnih prometnih naprav« in »Odločba, s katero se ukinja pripomba za št. 664, t. 3a, uvozne tarife«.

— Gospodinja se večkrat sramuje, ko vidi, kako črna je voda, ki je v nji oprala perilo, mesto da bi bila vesela. Saj je temna voda samo dokaz, kako temeljito je očistilo perilo Zlatorog-ovo milo. Obilna, gosta in nežno bela pena, ki jo daje Zlatorog-ovo milo, prehaja namreč pri pranju skozi tkanino in ji vzame vso nesnago. Zato je pravilen ljudski glas, ki veli: »Le Zlatorog milo da belo perilo!« To milo je res dobro in — domače. Priporočamo ga!

— Ko se začne cevi poapnavati, deluje uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice na redno izpraznjenje črevesa in zmanjša naval krvi

— Protibrezbožniška predavanja. Tajništvo KA v Mariboru ima na razpolago 50 lepih diapozitivov za protibrezbožniška predavanja. Oskrbni tudi predavatelja. Zupni uradi in društva, ki imajo projekcijski aparat, imajo sedaj ugodno priliko za lepo in koristno predavanje. Prijave je treba poslati na Tajništvo KA v Mariboru takoj, ker so diapozitivi na razpolago le tri tedne.

— Pri pomanjkanju teka, nakislem pehanju, slabem želodcu, lenivi prebavi, zaprtju v črevih, vzdigovanju, motenju pri prebavi, izpuščajih, srbečici osvobodi naravna »Franz-Josef« grenčica telo vseh nabranih gnilobnih strupov. Že stari mojstri zdravilstva so spoznali, da je »Franz-Josef« voda popolnoma zanesljivo sredstvo za čiščenje črev.

— Cenj. čitatelje opozarjamo, da redno uživajo Radensko, ki je za zdravje nujno potrebna pa istočasno izborna pijača.

— Za Meskovo 60-letnico: kupite Meskove knjige: Na poljani (broš 25, vez. 38 Din); Črtice (broš. 14, vez. 24 Din); Legende o sv. Frančišku (broš. 16, vez. 24 Din). — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

— Koledar slovenskega gospodarja — izšel. Vsakdo, ki ima delo na kmetiji, nujno potrebuje ta koledar. Vezan v celo platno ima bogato vsebino in dosti papirja za beležke. Cena 10 Din (za poštnino še 1 Din). Zahtevajte ponudbo pri Tiskarni sv. Cirila in Metoda v Mariboru.

— Potrebščine za tehnike ima v bogati izbiri Nova založba v Ljubljani — Kongresni trg; posebej opozarja na vse vrste tehničnega papirja, risalna orodja, logaritmična računalna, prizmatična ravnila, trikotnike, krivuljnike, šablone, kotomere, šestila za črtanje in za elipse, švinčnike, barve in tuš. Blago prvovrstno, cene konkurenčne.

— Nosečim ženam in mladim materam pomore naravna »Franz Josefova« grenčica do urejenega želodca in črevesja.

— Nove knjige: Frana Erjavca zbrano delo, uredil dr. A. Slodnjak, II. zv., Domače in tuje živali v podobah, okoli 140 podob, 229 str. 90 Din. — O psihoanalizi (Slovenske poti), spisal dr. Alfred Serko, vez. 35 Din; Novodobna pisava v luči sodobne pedagogike in šolske higijene, spisal dr. Iv. Matko, 5 Din; Pes druge čete, episal František Langer — slovenski mladini priredil P. Holecček, 48 Din, vez. 62 Din; Slovenska slovnica za srednje šole, spisal dr. A. Breznik, 4. pomnožena izdaja, vez. 38 Din; Zakoni in uredbe 37. zv.: Naredba o mrliško-preglednem redu, 5 Din; Zakoni in uredbe 38. zv.: Uredba o pobiranju banovinskih trošarin na vino in žganje, priredil št. Sušec, 6 Din; Južnič Rud., Francoska čitanka, IV. letnik, 48 Din; Martin Krpan, spisal Fran Levstik, priredil dr. A. Slodnjak (Cvetje iz domačih in tujih logov, 2) 4 Din, vez. 12 Din; Simon Gregorčič — izbrane pesmi — priredil dr. Iv. Pregelj (Cvetje iz domačih in tujih logov, 1); Vesele ure, telesna vzgoja na osnovnih šolah, I. del, I. razred, 261 slik in 9 načrtov, 24 Din, vez. 30 Din; Dva človeka, roman, 50 Din; Obretnik, praktične tabele za izračunavanje obresti, 22 Din. — Vse te knjige se naročajo v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

— Pri slabosti je naravna »Franz Josefova« voda prijetno učinkujoče domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah koristno.

V Mariboru padajo kostanji

Maribor, 13. oktobra.

Včeraj jutraj se je začelo in starim mariborskim meščanom se je zopet krčilo srce: prišli so delavci s sekirami, žagami in lestvami ter se spravili nad kostanje, ki robijo promenado ob Aleksandrovi med Trgom Svobode in Prešernovo. Najprej so tem čustljivim očakom obsekali veje ter obžagali vrhove, da so mirno in brez trušča položili svoje glave, nato so jim odkopali korenine in sekira se je zarila v življenje. Padli so drug za drugim in do večera ležali že vsi kot razžagani panji, cesta pa je zevala od praznine. Mariborskim meščanom bo žal za temi kostanji. Generacijam so dajali prijetno senco, tisoči starih obravskih prebivalcev jih imajo v prijetnem spominu. Sedaj pa so se morali umakniti modernemu življenjskemu utripu mariborskega mesta in z njimi je padla tudi promenada. Res, žal nam bo za temi kostanji. Pa ne za dolgo. Iz stare promenade bo vstala nova, lepša in sijajnejša na vsak način. Morda pač ne bo več tako intimna in domača. Sicer pa bo z novo promenado tako-le: Od Trga Svobode do Prešernove ulice bo 10 metrov široka proga asfalta. V sredini jo bo delila kolonada svetilnih stebrov. Svetilniki bodo isti kakor so sedaj, le njih število

se pomnoži. Tam, kjer so bili sedaj kostanji, bo široka betonska stopnica, pod njo v višini sedenja ceste se bo pa pričela greda, prav za prav vrsta gred, obdanih s kalino (nizko grmičasto živo mejo), v sredi obsejanih s travo ali cvetjem. Iz sredine gred bodo rasli topoli ali morda kakšna druga vrsta dreveja. Greda ne bo segala do samega cestišča. Ločila jo bo 2 metra široka pot, posuta z belim poljskim peskom. — Z ureditvijo promenade bodo pričeli takoj. Sedaj, ko so kostanji padli, bodo prostor zravnali ter pričeli takoj z betoniranjem podlage za asfalt na promenadi. Pozimi bodo dela počivala, asfaltiranje se bo nadaljevalo na pomlad, ko bo dobila premešana končno ureditev. Poleg te glavne promenade poti urejajo istočasno tudi pločnik med Prešernovo in Cankarjevo ulico. Asfaltni del pločnika bodo razširili na 5 metrov, robnik, ki so ga včeraj položili, bo iz betona, med robnikom in cesto pa bo zopet gredica s kalino in do ceste 2 metra široka pot s peskom posuta. S temi deli bo končna regulacija Aleksandrove zaključena in najlepša prometna cesta mariborskega mesta bo dobila harmonično lice. Misli bi pa treba že sedaj tudi na regulacijo priključenih cest, zlasti še Trga Svobode.

Župnijskim uradom lavantinske škofije

Pogreb blagopokojnega vladarja, Nj. Vel. kralja Aleksandra I., je nastavljen na četrtek, dne 13. oktobra 1934.

Tuoradne odredbe v škofijskem Oglasniku z dne 11. oktobra 1934 (VIII), ki je bil razposlan 12. oktobra, se izpopolnijo, kakor sledi:

Od nedelje, 14. oktobra dalje vse dni do pogreba naj se zvoni z vsemi zvonovi vsak dan trikrat, to je jutraj, popoldne in zvečer: vsakokrat v treh presledkih, skupaj približno pol ure. — V četrtek, ob uri, ko bodo truplo polagali v večnemu počitku, to je od 14 do 14.30, se zvoni v vseh cerkvah z vsemi zvonovi, kakor ob pogrebu. S tem je žalno zvonenje končano.

Za sveto opravilo na dan pogreba velja navodilo v navedenem Oglasniku, s tem pristavkom: V vseh podeželskih cerkvah bodi ob 8. v mestih in trgih ob dogovorjenem času, služba božja, katere se udeležijo predstavniki krajevnih oblasti in uradov, društev in korporacij, vse šole (razen, če imajo lastno službo božjo) in verna ljudstva.

Spored svetega opravila: Misna votiva (pro re gravi) pro quacunque necessitate (col. viol.). Po maši psalm »Usmili se itd. (glej Oglasnik VIII). Pred mašo naj se prečita sporočilo o smrti Nj. Velikanstva v navedenem Oglasniku na strani 73 in zadnji odlomek na strani 76.

Škof in apostolski administrator:
† Ivan Jožef.

Odredba o žalovanju mariborske občine

Maribor, 13. oktobra.

Mariborski mestni predsednik je izdal danes okrožnico:

Ministrski svet je na svoji seji dne 10. oktobra osvojil predlog državnega odbora za pogreb Nj. Vel. kralja Aleksandra I. v naslednjem obsegu: Državna žalost za blagopokojnim kraljem Aleksandrom I. traja 6 mesecev, od 9. oktobra 1934 do 9. aprila 1935. Prvih šest tednov, od 9. oktobra do 21. novembra 1934, to je v dobi globoke žalosti, se ne morejo vršiti v državi nobene javne veselice, niti plesi. Do pogreba in tri dni po pogrebu, to je v dobi najgloblje žalosti, se pod nobenim pogojem ne smejo vršiti nikake produkcije niti zabave. V znak državne žalosti bodo na vseh državnih in samoupravnih uradih ves čas globoke žalosti izobešene črne zastave, v ostali dobi do konca državne žalosti pa na pol droga, kadar se bodo zastave izobešale. Uradništvo nosi ves čas globoke žalosti obiljane žalne znake, to je črno ovratnico in črne trakove na levem rokavu. Vsi odpravki iz državnih uradov morajo biti ves čas državne žalosti črno obrobljeni in opremljeni s pečatom iz črne voske.

Odrejam, da se tudi mestni uradi v svojem polovanju priključijo gornjemu tistemu izrazu žalovanja ter da naj bodo vsi uradni odpravki mestnega poglavarstva črno obrobljeni. Širina črnega obroba na papirju in na kuverti naj znaša točno 1 cm. Z nabavo črno obrobljenih tiskovin za vse mestne urade se poveri vodja glavne mestne pisarne. Obenem odrejam, da tudi mestni uslužbenci nosijo ves čas globoke žalosti, to je do 21. novembra 1934, črno ovratnico in črn trak na levem rokavu. Predsednik: Dr. Lipold, I. r.

— Bolne žene dosežejo z rabo naravne »Franz-Josef« grelnice neovirano, la-
godno izpraznjenje črev, kar večkrat iz-
redno dobrodejno vpliva na obolele orga-
ne. Pisatelji klasičnih učnih knjig pišejo,
da so potrjeni ugo učinki »Franz-Josef«
vode tudi potom i ovih raziskovanj. —

□ Protibrezbožna propaganda. Tajništvo Kat. akcije v Mariboru ima na razpolago 56 lepih diapozitivov za predavanje o protibrezbožni propagandi. Povsod, kjer imajo dvorane s ki optičnimi aparati, naj bi priredili za širši okoliš predavanje o protibrezbožni propagandi. Vsi odhori K. A. in župnijski uradi, ki se zanimajo za to predavanje, naj se obrnejo na tajništvo Katoliške akcije v Mariboru. Tu je na razpolago tudi predavatelj. Opozarjamo pa vse intere-
sente, da so diapozitivi na razpolago samo tri tedne.

□ Žetev smrti. V sanatoriju Hergas nad Gradcem je umrla gdč. Valerija Friedl, hči ugledne mariborske hotelirke, lastnice hotela »Meran« gosp. Friedl. Blaga pokojnica, ki je dosegla šele 52 let, je umrla kot žrtev dolgo-
trajne neizprosne bolezni. Bila je v Mariboru priljubljena in spoštovana. Vse sočustvuje z ne-
srečno materjo, kateri je ugrabilna smrt hčerko-
edinko. Truplo so prepeljali v Maribor, kjer bo pogreb jutri v ponedeljek ob 15 iz kapele mestnega pokopališča v rodbinski grobnici. Svetila ji večna luč, žalujočim naše iskrene so-
žalje. — Umrl je v Vinarski ulici 12 posestnik Vincenc Pagler, v starosti 51 let. Naj počiva v miru.

□ Sestanek Magdalencev. Magdalenci ima-
jo v ponedeljek, 15. t. m. ob 20 na odru se-
stanek.

□ Trg. Na včerajšnjem trgu je bilo 26 voz
svinjine in slanin, 56 voz zelnih glav, krom-
pirja in čebule ter 30 voz raznega sadja. Cene:
piščanci 8—14, kokoši 20—30, race 15—25, gosi
in gusarji 30—45, krompir 0.50—0.75, čebula 1

do 2, česen 6—7, hren 5—6, paradižniki 1—2,
zelje 0.50—2, ohrovt 1—1.50, karfiola 1—4, glav-
nata salata 0.25—1.50, sumarce 0.50—2, buče 1—
2, jajca 0.75—1, jabolka, hruške 3—5, grozdje
3—6, kostanj 1.25, pečeni 4 Din.

□ Trstenjakova razstava. Otvoritev raz-
stave slikarja Ante Trstenjaka bo prihodnjo
nedeljo, dne 21. oktobra.

□ Združenje gostilničarjev obvešča svoje
člane, da je kongres gostilničarjev v Zagrebu,
ki bi se moral vršiti dne 25. in 26. t. m. preložen
na poznejši čas.

□ Invalidnina je hotel dobiti. Posestnik Ju-
rij Ribič iz Voseka je bil med vojno ranjen ter
bi sedaj rad prejel invalidnino. Vložil je to-
zadevno prošnjo na invalidsko sodišče v Ljub-
ljani ter jo podkrepil s čekovnim odrezkom, na
katerem je izbrisal ime nekega drugega inva-
lida ter napisal svojega. Ta odrezek je priložil
svoji prošnji kot dokaz, da je že leta 1920 pre-
jemal invalidno podporo. Sodišče pa se je infor-
miralo pri finančnem ravnateljstvu in zadeva
s ponarejenim podpisom je prišla na dan. Ribič
se je včeraj zagovarjal pred mariborskim ma-
lim senatom ter je bil obsojen na 4 mesece stro-
gega zapora, pogojno na dve leti.

□ Lekarniško nočno službo vrši v prihod-
njem tednu od 14. do 21. t. m. Minarškova me-
stna lekarna »Pri Orlu« na Glavnem trgu.

Zimska sezona Centralna kurjava
Radiotermalno kopališče
Dolenjske Toplice pri Novem mestu

Izborni uspehi zdravljenja, posebno pri revmatizmu,
išiasu, protinu (giht), živčnih ter ženskih boleznih.
Moderni električni terapiji. Tekoča hladna in topla
voda v sobah. — Na željo tudi serviranje v sobah

Filmski ljubljenci

Staro in mlado se zanima za filmske igral-
ce in igralkice in ima med njimi svoje ljubljence.
Vsi povprašujejo po slikah in fotografijah
teh priljubljenih jim oseb, ki jih pa ni bilo
vedno lahko dobiti. Danes je to mnogo lažje.
Slovita domača tovarna čokolade Union v Za-
grebu je dala v promet odlično mlečno čoko-
lado pod imenom Unionovi filmski ljubljenci.
Vsaki čokoladi je priložena po ena slika zna-
menitih filmskih igralcev in igralkic in sicer ta-
ko, da se slika že vidi v ovalnem izrezku okus-
ne etikete in si more vsakdo izbrati zaželenega
igralca. Ista tovarna je vrhunske izdelala zelo lep
in okusen album za lepljenje teh slik. Tako si
more vsakdo nabaviti fotografije svojih film-
skih ljubljencev, poleg tega pa še dobiti dobro
in slovito Unionovo mlečno čokolado.

Celje

□ Okrajno načelstvo v Celju razglašajo, da bo
od ponedeljka, dne 15. oktobra t. l. na razpolago
knjiga za vpisovanje sožalnih izjav, na kar opozar-
jamo funkcionarji in zasebniki.

□ Komemoracija Ljudske čitalnice. Ljudska
čitalnica v Celju priredi danes teden, v nedeljo
21. oktobra ob pol 9 dopoldne v veliki dvorani
Ljudske posojilnice žalno svečanost v spomin bla-
gopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedi-
nitelja. Opozarjamo občinstvo že danes na to spo-
minsko svečanost, posebno okoličane in jih vabi-
mo, da se je udeležijo polnoštevilno.

□ Društvo jugoslovanskih akademikov v Cel-
lju je imelo včeraj ob pol 11 dopoldne žalno sejo
za blagopokojnim vladarjem. Predsednik je opo-
zoril odbornike na naklonjenost velikega pokojnika
do naše mlade slovenske univerze, ki ji je podelil
svoje visoko ime. Društvo je odposlalo sožalno
brzojavko maršalstvu dvora. Tudi se je po svojih
zastopnikih udeležilo društvo žalne komemoracije
v Narodnem domu in v mestni posvetovalnici.

Zapomnite si!

Valentin HLADIN - Celje

Prešernova ul. 14

domača manufakturna trgovina nas obvešča,
da je ponovno znižala cene jesenskemu in
zimskemu blagu. Zato Vam priporočamo, da
si nemudoma ogledate blago, dokler je za-
loga še popolna. Vabimo Vas v Vašem last-
nem interesu, da ugodne ponudbe ne prezrete
in se je čimprej poslužite.

□ Zaposlenost v trgovini se obrača na boljše.
Pri celjskem mestnem združenju trgovcev sta se
v mesecu septembru prijavila dva nova člana in
znaša sedaj število protokoliranih članov 270. Me-
seca septembra je tudi poskočilo število trgovskih
pomočnikov od 166 na 172. Število pomočnikov pa od
95 na 103. Naraslo je tudi število trgovskih vajen-
cev od 52 na 59, pač pa je malenkostno padlo šte-
vilo vajenk od 31 na 28. Po teh številkah sodeč
smemo upati, da se razmere počasi obračajo na
boljše.

□ Brivski in frizerski saloni v Celju in oko-
lici začno s 15. oktobrom t. l. odpirati svoje lokale
ob pol 8 jutraj, to je do 1. marca 1935.

□ Trpežne in močne čevlje za ženske in go-
spode po 66 Din nudi Trgovski dom Sternecki, Ce-
lje. Pišite po cenik.

Ali Vam je znana NIVEA šola za telesno vzgojo?

Biti lep, biti vitka in ravna, korakati veselo in razpoloženo, z lahkim korakom, sveže
in elastično — to je želja nas vseh. Tu vam pomore Nivea-šola za vzgojo telesa: 12 dobro
premišljenih vežb, ki jih lahko vsakdo izvede. Te poživljajo telo, ustvarjajo veselje do
življenja in radostne telesne občutke. — Ta prospekt lahko dobite v lekarnah, droge-
rijah in parfumerijah ali pri tvrdki:
JUGOSL. P. BEIERSDORF & Co. d. a. o. j., Maribor — Gregorčičeva ulica šte. 24.

Lepa in vitka NIVEA šola za telesno vzgojo.

Letos oktobra lepo, lani hudi nalivi

Ljubljana, 13. oktobra.

Letošnji oktober je poleg septembra prinesel
prav lepe in sončne dneve. Jutra so postala zadnji
čas sicer hladna ter je jutranja temperatura že
zdrnila pod 10 stop. C nad ničlo. Davi je bilo
7 stop. C nad ničlo, barometer pa je kazal 767 mm
ter je napram prejšnjim dnevom padel za 3 mm. Davi
ni bilo tako goste megle kakor prejšnja jutra. Lju-
dije se boje, da bo kmalu padla slana, ki bi zelo
škodovala raznemu jesenskem vrtnemu cvetju.
Letos na ta dan je prav lepo vreme, lani 13. okt.
so bili hudi nalivi ter je padlo 69.6 mm dežja.
sploh so bili lani oktobra hudi nalivi. Lani je vsega

oktobra padlo 353.3 mm dežja. Letos do danes še
ne 100 mm. Lanski september je bil tudi prav
močno deževen. Takrat je padlo v 15 deževnih dneh
341.3 mm dežja. Bile so katastrofalne povodnji.
Samo v okolici ljubljanskega okrajnega glavarstva
so uradno cenili po povodnih septembra povz-
ročeno škodo na 2,072.000 Din. Letos je septembra
padlo v 7 deževnih dneh le 98.9 mm dežja. Pri-
čakujejo, da ne bo samo oktober lep, marveč tudi
november in da bo nastopilo tako zvano »babje
poletje«. Na Savi je še opažati trenirane kopsalce,
ki se hodijo vsak dan še kopat v hladne valove
Save.

Zahvala.

Podpisani sem povsem nepričakovano
prejel veliko ustmenih in pismenih čestitk
k sedemdesetletnici rojstva in 45 letnici po-
roke, da se pri najboljši volji ne morem
zahvaliti vsakemu posebej.

Zahvaljujemo se torej tem potom usa-
kemu in vsem in kličeva: Srčna hvala!

Ivan in Ana Jakopič.

Žalovanje v Novem mestu

Novo mesto, 13. oktobra.

Trgovine na glavnih cestah in ulicah so v spo-
min na blagopokojnega kralja izstavile v izločbah
njegove kipe in slike, odete v črno. Vsi ee z
globoko žalostjo spominjajo velikega pokojnika, ki
je mnogokrat na potu na Bled potoval skozi mesto.
Cerkvene in verske organizacije naših župnij so
tako sklicale žalne seje v sredo, 10. oktobra. Zve-
čer je prva imela žalno sejo Katoliška akcija fan-
tov, pri kateri je predsednik poudarjal ogromne
zasluge pokojnega vladarja in njegove velike za-
sluge za blagor države in ljudstva. V spomin mo-
gočnega vladarja je bil nato odrejen petminutni
molč. Gamljiva je bila žalna seja Katoliške akcije
žena, kjer ob priliki govora predsednice ni ostalo
nobeno oko suho. V imenu Katoliške akcije Novo
mesto je predsednik župnijskega sveta odvetni-
ški koncipient Veble v četrtek, 11. oktobra dopol-
dne obiskal okrajnega načelnika g. vladnega svet-
nika Logarja ter ga naprosil, naj na pristojnem
mestu sporoči globoko sožalje in verno vdano
Nj. Vel. kralju Petru II. ter vsemu kraljevskemu
domu. V petek popoldne se je v občinski pisarni
vršila žalna seja občinskega sveta, pri kateri so
tudi odborniki prisegli novemu kralju Petru II.

Tržič

V žalovanju je tudi Tržič te dni. Iz hiš vi-
hrajajo črne zastave, v izločbah so slike pokoj-
nega vladarja odete v cvetje in črno, občinski
odbor in kar vse dovoljene organizacije so ime-
le žalne seje, državni nastavniki in šolarji no-
sijo na obleki znake žalovanja. Vse govori samo
o nenadni in težki smrti. Na obmejni Ljubelj
prihajajo naši sosede, gledajo globoke vtise v
naši domovini in tiho odhajajo.

Ogobj bi bil kmalu preteklo sredo izbruh-
nil v tuk. prednici. Z lesenimi kockami so tla-
kovali prehod skozi glavni del tovarne, topili so
tvarino za zalitje kock in ogobj se po vetru do-
spel do lesa, ki se je hitro vnel. Zatutila je ga-
silna sirena, ki je povzročila mnogo strahu, pa
ogobj so pogasili kar predilniški delavci in ni
povzročil nobene večje škode.

Ogromna je bila udeležba pri nedeljski sve-
toletni procesiji, ki je šla iz farne cerkve v
cerkev sv. Jožefa na griču. Moški so zagrnilli
sami ves glavni trg. Ženska pa je bilo od vrat
cerkve sv. Jožefa po vseh vijugah do odcepa
Blejske ceste na glavnem trgu. Prav je to!

Trbovlje

Delo novega občinskega odbora. Občinski pra-
račun za tekoče leto je bil soglasno sprejet.

Torkova proračunska seja na občini je bila
precej živahna, vendar stvarna. Po nagovoru žu-
pana je podžupan poročal za koliko se je davčna
podlaga vsled gospodarske krize znižala, deloma
tudi vsled odcepitve Hrastnika. Od nekdanjih 4
milijonov je prišlo na 1,720.000 Din. Vsled tega se
je pri predlaganem proračunu varčevalo, kolikor
je bilo mogoče, vpoštovalo pa tudi vse, kolikor
v sedanjih razmerah mora biti. Proračun je bil spre-
jet, kakor je bil predlagan v višini 2,800.000 Din
soglasno. Na predlog g. Korena se je vetavilo še
5000 Din za dijaške podpore, kar pa pri dokladah
nič ne spremeni, ki znesejo vsled znižane podlage
111% na vse direktne davke. Tudi vse druge po-
stavke so bile soglasno sprejete.

Pri točki o kategorizaciji občinskih cest je bil
sprejet predlog g. Ahaca, da se vse dosežanje ob-
binske ceste uvrsti v občinske ceste I. reda, vsa
javna pota pa v občinske ceste II. reda. V občinski
zdravstveni odbor so bili izvoljeni občinski
svetniki: Jordan, Murn in Berger. Na novo je bilo
sprejeto v občinsko zvezo 6 prosilcev. Pri slučaj-
nostih je bil sprejet predlog, da se na prihodnji
seji izvolijo še ostali po zakonu določeni odbori,
gosp. župan pa bo dal pojasnila o raznih šolskih
zadevah.

Lukežev sejem v Trbovljah se radi pogreba Nj.
Vel. kralja Aleksandra preloži za en teden, na drugi
četrtek, t. j. 25. t. m.

Lahko je lašanom. Iz občinskega proračuna
je razvidno, da plača naša občina letno za vzdrž-
vanje ereskega načelstva 23.804 Din, t. j. 80%
vseh stroškov, iz občinskega kmetijskega sklada
gre v Laško 75%, to je 3000 Din, za uradne dneve
odnoinje in okrajnega glavarstva ima občina pre-
videnih stroškov 5000 Din. Kdor mora v Laško,
tudi ne more ostati tam teš, ker so slabe zveze z
vlakli, ki jih je tudi treba plačati. Znano pa je, da
je v Laškem kot letoviškem kraju vse najdražje.
tako, da smo Trboveljčani dvakrat prikrajšani radi
uradov, ki bi radi večine prebivalstva in radi 80%
davka vsega okraja, ki ga plačamo, po vseh pra-
vilih morali biti sedeži uradov v Trbovljah.

Nauportus

Vrhnika, 13. oktobra.

Pred nekaj dnevi je prišel v naš trg g.
univ. prof. g. Valter Schmid iz Gradača ter
prišel z izkopavanji starega Nauporta, ki je
stal na mestu današnje Vrhnike in deloma
sosednje vasi Verd. Doim je gosp. profesor
raziskal ostanke rimskega vojaškega tabo-
rišča v bližini sedanje župne cerkve sv. Pav-
la in več milj dolgo obzidje južno od Nau-
porta že med vojno, je pa ostala slika trgo-
vskega dela rimske naselbine na obeh breg-
ovih Ljubljanične znanosti skoraj skrita,
ker se posamezna izkopavanja v tem delu,
ki so jih vodili bolj ljubiteljski stari kot pa
strokovnjaki, niso vršila sistematično po
znanstvenih načelih.

Prof. Schmid je pričel kopati najprej na
desnem bregu Ljubljanične v Verdu na tzv.
Dolenjih njivah. Ugotovil je najprej ona
mesta, kjer sta pred njim že kopala doma-
čin župan Jelovek in ljubiteljski starin Jenny.
Nato je nadaljeval z izkopavanji v vzhodni
smerni in je odkril dosedaj temelje vsaj 4
poslopij, od katerih je zanimivo zlasti drugo
v talnem načrtu 7.40x26.50 m in pa tretje,
ki preseneča po svoji velikosti 24.80x35 m.
Poslopja stojijo v ravni vrsti vzporedno s
tokom Ljubljanične, za njimi pa so je raz-
prostiral obširen trg, čigar tlak iz kameni-
tih pločk je v glavnem še ohranjen pod
zemljo. Najdenih je bilo že tudi več kovina-
stih in lončenih predmetov.

Prof. Schmid bo o stal na Vrhniki še
kakšne tri tedne. O uspehih njegovega dela,
ki ga je po prizadevanjih tukajšnje občins-
ke uprave omogočila munificentnost gosp.
bana dr. Marušica, bomo sproti poročali.

KLOBUKE

za jesen v naj-
novjših barvah,
raznih modnih
oblikah, vsakovrstne kakovosti (qualitete), ter športne
čepice v lepi izbiri tudi po zmernih cenah

MIRKO BOGATAJ trgovina klobukov
LJUBLJANA, STARI TRG 14

Solidna postržba Sprejemajo se popravila

Št. Jernej

Čudo narave. Na Zvabovem ima posestnik g.
Fr. Vide jablano — belinček — katere sadeži so
letos dozoreli že junija meseca. Koncem julija pa
je jablana znova razvela in zastavila nov zarod.
Plodovi so sedaj debeli kot oreh in se normalno
razvijajo. Škoda, da zaradi pozne jeseni in mrzle-
ga vremena jabolka ne bodo dozorela, kar bi bil
vsekakor izreden dogodek za naše kraje.

Gospodinja šola šolskih sester prične s po-
ukom 15. t. m. S svojim timom in vztrajnim delom
so si čistile sestre pridobile v našem kraju kar
najlepši sloves. — Sprejemajo se dekleta tudi iz
drugih krajev in je naknadni vpis v šolo še mogoč.

Ptuj

Preklie zaradi umobolnosti. Okrajno sodišče
v Ptuj je dijaka Antona Drogenika iz Sv. Lovren-
ca na Dravskem polju zaradi umobolnosti popol-
noma preklealo. Za skrbnika mu je postavil
vpokojeni železniški uradnik Franc Lenarčič iz
Ptuja.

Nezgode. V ptujsko bolnišnico so prepeljali 32
letnega hlapca Jakoba Voglarja iz Spuhlje s težki-
mi poškodbami na obrazu. Pri spravljaju krme ga
je udaril konj tako nesrečno, da mu je razbil obraz.
V isto bolnišnico so spravili nezvestnega 24let-
nega hlapca Ferdinanda Kurija iz Zupetincev. Ne-
kdo ga je s kolom udaril po glavi s tako silo, da
se je zgrudil nezavesten. Njegovo stanje je zelo
resno, ker ima najbrž počeno lobanjo.

V ptujski bolnišnici sta 11. t. m. umrli Jernej
Rajšp, zasebnik iz Sp. Brega, star 74 let in Marija
Emeršič, hčerka vinčarja iz Krčevine pri Vur-
bergu, stara 8 let. — Blag jima spomin!

Radio

Programi Radio Ljubljana

Nedelja, 11. oktobra: 6.30 Prenos iz Splita. Spre-
jem posmrtnih ostankov Nj. Vel. kralja Aleksandra v
domovini 9.30 Versko predavanje (govori knezoškof dr.
Gregorij Rožman) 10.00 Prenos iz stolnice 11.00 Manom
kralja Aleksandra 20.00 Čas, poročila, reprodukcija pre-
nosa iz Splita 20.30 Koralni speli (izvaja Glasbena Ma-
tice) 21.40 Prenos iz Zagreba: Sprejem posmrtnih ostankov
Nj. Vel. kralja 22.00 Čas, poročila.

Cerkveni vestnik

Cerkvena glasba v stolnici. Danes, v nedeljo,
14. oktobra, se bo izvajala pri veliki maši ob desetih
Satterjeva Misa sacra, Forsterjev gradual, Gol-
terjev ofertorij. Pred mašo dr. Kimovčev Pokropi me
štev. 8.

Karmel na Selu. V ponedeljek, 15. oktobra, na
praznik sv. Terezije, bo v Karmelski cerkvi na Selu
pri Ljubljani ves dan izpostavljeno Najsvetjše in to
od 6 jutraj do 6 zvečer. — Ob 5 bo prva tih sv. maša;
ob 6 slovesna sv. maša, nato več tihih sv. maš. Ob 8
konventna sv. maša. Ob 17 uridiga in pete liturgije z
blagoslovom.

Gospodarstvo

Kontingenti, carine in hmelj

Nekam čudna pota gre dandanes svetovno gospodarstvo. Vedno manj je namreč svetovno, vedno bolj si ga skuša vsaka država prilagoditi samo sebi in urediti tako, kakor pač njej najbolj odgovarja. Posamezne države streme po osamosvojitvi: vse, kar potrebujejo, skušajo pridelati in izdelati doma, da bodo čim manj navezane na uvoz. Obdajajo se z debelimi zidovi zaščitnih carin, da na ta način čuvajo domačo produkcijo pred inozemsko konkurenco; v kolikor pa produkcija doma še ne more popolnoma zadostiti potrebi, uvoz kontingentirajo, to se pravi, da dovolijo uvažati določene blaga le toliko, kolikor ga vsak izžranju domače produkcije še primanjkuje. Na drugi strani pa skuša vsaka država zase čim bolj pospeševati izvoz svojih pridelkov in izdelkov z različnimi izvoznimi premijami, znižanimi prevoznimi tarifami itd. Seveda, če bi imela taka stremeljenja po osamosvojitvi samo ena država, bi že šlo, toda ker jih ima večina, ne gre, treba je popuščati in zopet dovoljevati kontingente za uvoz tujih izdelkov in pridelkov, da se omogoči izvoz domačih. Tako je svetovno gospodarstvo dandanes zašlo na slepi tir in si vključ vsem mogočim ukrepom za izboljšanje ne more in ne more opomoci.

V današnji dobi kontingentov in drugih zasilnih odredb so med drugimi zlasti tudi naši hmeljarji težko prizadeti. Naš hmelj je predvsem izvozno blago, domača poraba je tako malenkostna, da skoraj ne pride v poštev. Preko Nemčije, Anglije, Belgije, Francije in Češkoslovaške najde naš hmelj pot v širni svet, v kolikor se že tam ne porabi. Toda navedene države ščitijo predvsem lastne hmeljarje in imajo zato za vsa inozemska hmelja višje ali nižje uvozne carine, kakor so pač več ali manj navezane na uvoz. Tako je treba plačati pri uvozu v Nemčijo 1.50 RM (26 Din), v Anglijo 1 sh 7 p (17 Din), v Belgijo 0.60 bgrfs (1.25 Din), v Francijo 4 firs (11.50 Din) in v Češkoslovaško 7 Kč (13 Din) uvozne carine za vsak kilogram inozemskega hmelja. Seveda mora torej cena našemu hmelju biti toliko nižja, kolikor znaša uvozna carina določene države, kamor se naj izvaža in porabi. Praktično vzeto v slučaju nizkih cen moremo torej uvažati naš hmelj le v države, ki imajo nizko carino, v slučajih pa, da so cene hmelju sploh izredno nizke, pa se naš hmelj vobče ne da več vnovčiti.

Vsekakor pa razne države tudi pri uvozu hmelja dovoljujejo neke ugodnosti, kot protiusluge seveda, tako kontingente in izjemno znižane uvozne carine. Te ugodnosti je znala zlasti dobro izrabiti Češkoslovaška, ki vsled obsežnega hmeljarstva vključ prav znatni domači porabi mora ogromne količine hmelja tudi izvažati. Tako je do nedavna uživala v Franciji poseben uvozni kontingent za 9000 stotov hmelja, za katerega je plačala le 2 firs (6 Din) carine za 1 kg namesto 4 firs (12 Din). V Nemčiji pa ima za svoj hmelj sploh izjemno nizko carino 0.70 RM (12 Din) za 1 kg namesto 1.50 RM (26 Din); sicer je zadevni dogovor že ponovno potekel, vendar ga CSR vedno pravočasno zopet obnovi. Naš hmelj pa žal ne uživa nikjer nobenih posebnih kontingentov in znižanih carin. Zato pa tudi gre letos prodaja češkega hmelja gladko od rok, ker ga kupuje Nemčija, ki ga uvaža po znižani carini 12 Din za 1 kg; pri nas pa je kupčija klavna, kajti Nemčija le malo kupuje, ker mora za uvoz našega hmelja poleg večjih prevoznih stroškov plačati

polno carino 26 Din za 1 kg. Razumljivo je, da pod takimi pogoji Nemčija za naš hmelj ne more imeti mnogo zanimanja, zlasti ne letos, ko ji čeliki tudi v barvi dobro odgovarja, in da mora zato cena našemu hmelju biti primerno nižja. Sicer je naša država vprav letos sklepala z Nemčijo trgovsko pogodbo in dosegla razne ugodnosti, le na hmelj se je baje pozabilo; pa bi Nemčija bržčas brez večjega obotavljanja dovolila uvoz našega hmelja po znižani carini, ker naše skromno hmeljarsvo močnemu nemškemu pač ne predstavlja resne konkurence.

V pravnici dobi kontingentov in prohibitivnih carin vnovčujemo svoje pridelke. Zato pa moramo izkoristiti vsako priliko, da dosežemo kje kakke večje ugodnosti tudi za izvoz našega hmelja, ki je pri nas skoraj izključno izvozno blago. Res je, da je hmeljarstvo pri nas življenjske važnosti le za razmeroma malo število hmeljarjev, toda prav tako je res, da tvori hmeljarstvo prav važno postavko v bilanci celokupnega našega narodnega gospodarstva. Zato pa ga ne smemo zapostavljati, omalo-važevati in pozabljati, temveč mu ob vsaki priliki posvetiti potrebno pozornost in skrb. Če bi bili n. pr. dosegli tudi za naš hmelj pri uvozu v Nemčijo izjemno carino 12 Din za 1 kg, namesto 26 Din, bi brez dvoma letos tudi pri nas kupovala Nemčija mnogo več, kupčija bi bila živahnejša, cena boljša in bi tudi lažje vnovčili naš letošnji pridelek hmelja.

ZANATSKA BANKA
KRALJEVINE JUGOSLAVIJE A. D.
PODRUŽNICA LJUBLJANA
Telefon št. 30—20

podeljuje obrtnikom in obrt podjetjem
menična posojila, kredite na tekoči račun, posojila na zastavo državnih vrednostnih papirjev do najvišjega zneska Din 250.000—

Sprejema vloge na hranilni knjižice in tekoči račun, katere izplačuje brez vsakih omejitev.

Interesenti dobe informacije ustno ali pismeno pri **Zanatski banki kraljevine Jugoslavije A. D., podružnici v Ljubljani.**

Nemško zadružništvo

V Nemčiji je sedaj nad 50.000 zadrug, ki so pa po ogromni večini kmetijske zadruge. Na kmetijski sektor odpade 35.000 zadrug, od tega okoli 18.000 hranilnic in posojilnic. Le okoli 3000 je obrtniških zadrug, od tega zopet samo 1300 kreditnih zadrug. Iz tega bi bilo sklepati, da je vloga obrtniških kreditnih zadrug manjša kot vloga kmetijskih kreditnih zadrug. Toda statistični podatki kažejo baš nasprotno. Za leto 1931 (novejših podatkov še ni na razpolago) so imele podeželske kmetijske zadruge bilanco vsoto 2600 milijonov mark, lastnih sredstev za 176 milijonov mark, promet pa je znašal 15 milijard mark. Podatki za obrtniške

Popolen učinek
dosežeš samo tedaj,
če raztopiš Persil
v mrzli vodi

Persil varuje perilo

Za namakanje perila vzemi Henkel

kreditne zadruge pa so naslednji: bilanca vsota 1700 milijonov mark, lastna sredstva (deleži in rezervi) 308 milijonov mark in promet 30 milijard mark.

Naloge zadrug niso samo gospodarske, ampak tudi socialne. V tem se razlikujejo zadruge od kapitalističnih podjetij. Vrednost zadržnega kredita ni samo v tem, da so podeljeni krediti poceni, ampak tudi v tem, da pridejo vsi člani do cenjenih kreditov sploh. Zato so zanimivi podatki, ki kažejo višino posameznih kreditov. Povprečno odpade na en kredit 1492 mark, dočim pride pri hranilnicah na en kredit 1643 mark. Splošno se smatra, da so krediti za srednji stan največ do 20.000 mark. Pri zadržnih pa je razdelitev kreditov naslednja: 85% vseh kreditov je (po številu kreditov, ne po višini posojila) do 2000 mark, 12% do 10.000 mark in le 3% nad 10.000 mark. Od 5300 milijonov posojil srednjega stanu odpade 2700 milijonov na podeželske in mestne kreditne zadruge, kar dokazuje odločen vpliv zadružništva pri kreditiranju malega človeka. Poleg tega pa dajejo obrtne kreditne zadruge kredit vsem ter so do sedaj dale nad 100 milijonov mark kreditov za obnovo delovnega procesa, za preskrbo z delom. Po vseh izkušnjah so se zadruge najbolje decentralizirani bančni sistem kreditnega gospodarstva tako zvanega srednjega stanu. Kot razdeljevalke kredita za srednji stan in kmeti imajo kreditne zadruge naloge, katerih jim praktično nikdo ne more vzeti. Tudi so zadruge najbolj preprepe sedanja kreditno krizo in jih hoče sedanj režim v Nemčiji tudi ščititi.

Prva licitacija za Savinjo. Banska uprava dravske banovine razpisuje za regulacijo Savinje nizvodno od Grenadrijeve brvi pod Celjem do izpoda Tremerskega železniskega mosta prvo javno pismeno licitacijo za 31. oktober ob 11 v tehničnem oddelku pri okr. načelnstvu. Proračunska vsota znaša 2.117.000 Din.

Vpisi v zadružni register: Kmetijske zadruge v Crnomlju, r. z. z. o. z., načelnost: Fabjan Josip, Držaj Josip, Štrubelj Jože, Grahek Anton, Grabrijan Milko, Grahek Anton, Grahek Jurij, Lovšin Alojzij in Panjan Martin. Zadruge za splošno mizarstvo v Ljubljani, r. z. z. o. z., člani načelnstva: Ložar Franc, nač., Mrzlikar Ivan in Podobnik Ivan.

Likvidacija: Pašniška in gozdna gospodarska zadruga, Sv. Janž na dravskem polju, r. z. z. o. z.

Novo švicarsko notranje posojilo. Švicarski zvezni svet je sklenil izdati novo švicarsko notranje posojilo v znesku 100 milj. švic. frankov po 4%. Emissijski tečaj znaša 98.65% plus 0.60% davka. Posojilo se amortizira v 20 letih. Posojilo bo

služilo za konsolidacijo višjih dolgov ter za tekoče potrebe. Provizija bank znaša 1.5%, pa se morajo obvezati za prevzem odredenih vsot.

Romunsko notranje posojilo. Dne 1. novembra se začne vpis romunskega notranjega posojila. Obrestovanje znaša 8%, premija pri vpisu pa 20%, torej emissijski tečaj 80%. Letno bo posojilo dalo premij za 12 milijonov lejev, od česar je največji dobiček 2 milijona lejev. Posojilo se bo vrnilo v lejih po zlati pariteti, če se tudi izpremeni intervalni tečaj leja.

Borza

Dne 13. oktobra.

Denar

Ta teden je bil promet nekoliko slabši, znašal je pa še vedno 4.795 milj. Din v primeri s 5.273, 5.973, 5.376 in 2.968 milj. Din v prejšnjih tednih. Največ prometa je bilo v ponedeljek z 2.33 milj. Din v dinarjih, nadalje v četrtek z 1.06 milj. v avstrijskih šilingih.

Curih. Pariz 20.215, London 15, New York 303.375, Bruselj 71.60, Milan 26.27, Madrid 41.85, Amsterdam 207.85, Berlin 123.50, Dunaj 72.73 (priv. 57.20), Stockholm 77.30, Oslo 75.30, Kopenhagen 66.95, Praga 12.815, Varšava 57.95, Atene 2.93, Carigrad 2.48, Bukarešta 3.05, Buenos-Aires 0.80.

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet srednji.

Hmelj

Zatec (CSR), 11. oktobra. Ta teden so ostale cene hmelja v glavnem neizpremenjene in je bil okvir zanje od 1600—2025 Kč za 50 kg., povpraševanje je še vedno znatnejše kot ponudbe, kar povzroča stalnost cen. Poleg tega so pa zaloge že zelo izpraznjene, saj znašajo po uradnih čeških podatkih komaj 12.000 stotov pri producentih, po zasebnih cenah pa komaj 10.000 stotov. Pri komisionarjih v Zalcu se nahaja blaga komaj še 6000 do 7000 stotov.

Nürnberg (Nemčija), 11. oktobra. Iz tedenskega poročila zastopnika hranilskega stanu za hmeljarstvo poroča, da znašajo zaloge v Nürnbergu 580 stotov hallertauskega blaga, 180 tjetnanskega in 1950 stotov gorskega hmelja. V producentih kraji je razpoloženo mirno, ker je že skoraj vse blago razprodano, odnosno se nahajajo pri producentih le melankostne količine. Neprodane zaloge cenijo na komaj 12.000 do 14.000 stotov. Prodajne cene so neizpremenjene čvrste na podlagi uradno določenih cen, ki segajo od 210—300 mark za stot.

„ZADRUŽNA KLET“ se nahaja
v podprtiličiu na **Kongresnem trgu št. 2.** • **Obiščite jo!**
Dobra in cena postrežba.

Sport

Odmevi s V. balkanskih iger v Zagrebu

Jugoslovanska lahkoatletska zveza v Zagrebu je prejela od balkanskih narodov, ki so sodelovali na letošnji balkanijadi v Zagrebu laskave zahvale za sprejem in gostoljubnost, ki so je bile deležne tuje reprezentance od naših sportnikov in občin. Iz Albanije je zveza prejela naslednjo zahvalo:

»Kraljevina Albanija, ministristvo za prosveto. G. Veljko Ugrinić, predsednik Jugoslov. lahkoatletске zveze, Zagreb. O priliki prihoda naših atletov v Zagreb radi sodelovanja na V. balkanskih iger, lep sprejem in ugodnosti, katerih so bili deležni naši atleti za čas njihovega bivanja pri Vas, pomoč, izkazano o priliki tekmovanja, me sila, da si dovoljujem izraziti Vam svojo najtoplejšo zahvalo ter želim Vam in Vaši zvezi, katero vodite, še sijajnejših uspehov. — Ob tej priliki izvolite sprejeti moje najiskrenejše pozdrave. — Dr. Mirash Ivanaj, s. r., ministristvo prosvete.

Grki so poslali naslednji dopis:

»Zveza gimnastičnih in atletskih društev Grčije. Gospod predsednik! Čast nam je obvestiti Vas, da je odbor naše zveze, potem, ko je zasllišal našega predsednika in vodjo delegacije grških atletov, pri svoji prvi plenarni seji, ki se je vršila po letnih posvetnicah, sklenil izraziti Vaši zvezi svoje najtoplejšje priznanje za organizacijo V. balkanskih iger, ki so bile osnovane v Atenah — in bile tako uspešno izvedene v Zagrebu.

Naš odbor se Vam zahvaljuje za pazljivo brigo, katero ste izkazovali našim atletom za čas njihovega bivanja v Vašem lepem mestu ter izražajo dejansko željo, da balkanske igre utrjuje vse naše in naše bratske zveze, ki zedinjujejo atlete in balkanske narode sploh.

Izvolite sprejeti g. predsednik izraz našega najglobljega spoštovanja. Predsednik: Rinopoulos s. r., gen. tajnik: Nikolaides s. r.

Turki so se tako-le zahvalili:

Gospod predsednik! Vrnivši se s prijetne poti iz Zagreba, smatramo za svojo dolžnost, da se posebno zahvalimo za vso ljubeznivost, ki ste jo izkazovali turškemu timu in nam za čas našega bivanja pri Vas. Mislimo, da bi bilo odveč govoriti, da je bila organizacija iger kakor tudi gostoljubnost, ki ste jo nudili Vašim gostom vzorna ter nad vsako pohvalo.

Upamo, da se nam v bližnji bodočnosti nudi ugledna prilika, da se Vam oddolžimo in do te- la, Vas prosimo, da vsem članom Vaše zveze izročite naše srčne in iskrene pozdrave. Vaša iskrena Tofik bey in Bühradi s. r.

Evropsko prvenstvo v prosti rokoborbi

V Stockholmu so se izvajevale zadnje dni borbe za evropsko prvenstvo v prosti rokoborbi. Končni rezultati izgledajo takole:

Mušja teža: 1. Lörinc (Madžarska), 2. Fischer (Nemčija), 3. Tuuvesson (Švedska). **Peresna teža:** 1. K. Pihlajamäki (Finska), 2. Witwer (Nemčija), 3. Toth (Madžarska). **Lahka teža:** 1. Ehrli (Nemčija), 2. Swansson (Švedska), 3. A. Kurland (Danska). **Lahkosrednja teža:** 1. Földes (Nemčija), 2. Anderson (Švedska), 3. Karpáti (Madžarska). **Srednja teža:** 1. Johansson (Švedska), 2. Wecksten (Finska), 3. Neuhaus (Nemčija). **Polteška:** 1. Fridell (Švedska), 2. Viragh (Madžarska), 3. Engelhardt (Nemčija). **Teška:** 1. Szöstedt (Švedska), 2. Klapuch (Češkoslovaška), 3. Nyström (Finska).

Končno stanje po narodnosti in po točkah pa je naslednje: 1. Švedska 14 točk, 2. Nemčija 12 točk, 3. Madžarska 7. točk, 4. Finska 6 točk.

ŠK Koročan (Ljubljana). Vse člane obveščamo, da bo danes ob 17.30 v gledališki dvorani Salezianskega zavoda žalna komemoracija za velikim pokojnikom Nj. Vel. kraljem Aleksandrom I. Za redne člane udeležba obvezna. — Predsednik.

Tudi v plavanju desetboj. V Newyorku so nedavno vpeljali plavalni desetboj za plavalke. Ocenjevali so na osnovi ameriške rekordne liste, v kateri so rekordu priznali 1000 točk. V desetboju je zmagala komaj 17 letna K. Rawls z 8695,90 točkami. V posameznih disciplinah je dosegla te-le rezultate: 50 m crawl: 50.8; 100 m crawl: 1:12.6; 200 m crawl 2:34.2; 50 m hrbtno: 37.2; 100 m hrbtno: 1:24; 50 m prsno: 45.8; 100 m prsno: 1:39.4; 100 m: 2:12.6. Dve disciplini, to je skok in reševanje, sta bili posebej ocenjeni.

Nov damski svetovni rekord. Na damskem lahkoatletskem prvenstvu Prage je bil postavljen nov svetovni rekord v štafeti 4 krat po 75 m v postavi Pekarov, Krausova, Skalova in Koubkova s časom 37.4 sek. Stari rekord je držala francoska reprezentanca s časom 38.8 sek. V isti postavi so postavile češkoslovaške tudi nov državni rekord v štafeti 4 krat po 100 m s časom 49.8 sek.

Državna loterija v korist sportnikov. Vlada češkoslovaške republike je dovolila državno loterijo, ki se bo vršila prihodnje leto. Čisti dobiček te loterije se bo uporabil v delno pokritje stroškov češkoslovaške ekspedicije za olimpijado 1936 v Berlinu.

Anglež Perry zopet ameriški teniški prvak. V finalni borbi za ameriško teniško prvenstvo gospodov posamezno, ki se je letos vršilo v Forest Hallu, si je znašo nad Amerikanom Allisonom 6:4, 6:3, 1:6, 8:6 ponovno osvojil ameriško in s tem tudi neoficijelno svetovno mojestvo v tej lepi sportni panogi.

Plavalno prvenstvo Turčije in Egipta se je vršilo v Carigradu, oziroma v Aleksandriji pretekli teden. Rezultati so daleko izpod srednjeevropskih povprečnih. V Carigradu je zmagal na 100 m prosti Orhan s časom 1:07.6, v Aleksandriji v isti disciplini Khadri Mohamed s časom 1:04.6.

Slovanska olimpijada. Jugoslovanski lahkoatletski olimpijski komite vodi pogajanja s Poljsko, Bolgarijo in Češkoslovaško, katerih cilj naj bi bile veslovalske igre z olimpijskim sporedom ter bi se vršile vedno eno leto pred svetovno olimpijado. V načrtu je omenjeno, da bi se vršile prireditve razdeljene, in si-

cer naj bi se vršile prihodnje leto tekme v lahki atletiki, sabljanju, tenisu in namiznem tenisu v Poljski. Češkoslovaška naj bi prevzela telovadbo, boks in roko-borbo, Jugoslavija pa načrta nogometne, plavalne, veslaške in jadralske tekme, v Bolgariji pa bi se vršile kolesarske, motorne in jahanjske dirke.

V metanju krogla je postavil nov švedski rekord na mitingu v Falunu (Švedska) Ranquist z metom 35.37 m. Disk je pri tej prireditvi zalučal Anderson 49.38 m daleč in kladivo Jansson 32.39 m.

Tekme za evropski pokal v hokeju na ledu. Po izgledu nogometa se sedaj anuje tudi v hokeju na ledu silena prireditve. Kakor v nogometu bodo sodelovala tudi ta samo profesionalna moštva. Pogajanja med vodilnimi klubi Francije, Nemčije, Anglije, Češkoslovaške, Italije in Avstrije se še vodijo. Bodo pa, kakor izgleda, kmalu z uspehom zaključena.

V Budimpešti novi plavalni rekordi. Na prireditvi v Budimpešti so bili postavljeni kar trije novi rekordi, ki pa ne bodo priznani, ker so doseženi v 20 m basenu. 100 m prosti je preplaval Csik v 37.6 sek., 100 m prosti dame Lenkey v 2:08.2 in 200 m prosti dame Szep v 3:14.2. Vsekakor izborni člani tudi za Madjare.

Izšla bo in se bo dobila skoro
v vseh knjigarnah in trgovinah
Družinska Pratika
1935

Izbrana vsebina in krasne slike v bakrotisku

Cena brez poštne Din 5—

Zahtevajte samo našo Družinsko Pratiko!

Zahvala

Ob priliki nenadomestljive izgube dobrega soproga, očeta, starega očeta, tasta, gospoda

Ivana Čufar

žandarmerijski narednik II. kl. v p.

nam hvaležnost in dolžnost narekuje, da se iskreno zahvaljujem vsem, ki so nam dragega pokojnika spremili na zadnji poti. — Posebna zahvala č. duhovščini iz Naklega in Kranja ter gosp. dr. Fajdigi, ki mu je lajšal trpljenje za časa njegove bolezn; tiso-cera hvala pa tudi vsem sosedom, prijateljem in darovalcem prekrasnega cvetja.

STRUŽEVO PRI KRANJU, dne 13. oktobra 1934.

Zalujoči ostali.

V globoki žalosti naznanjamo tužno vest, da nas je za vedno zapustil naš dobi, nepozabni soproj, brat, stric itd., gospod

Rudolf Konjedic

lesni trgovec

Pokopali smo ga v četrtek, dne 11. oktobra 1934 na pokopališču v Postojni.

Prosimo tihega sožalja!

Cerknica pri Rakeku, dne 13. oktobra 1934.

Zalujoča soproga
in ostalo sorodstvo.

MLADI SLOVENE

Jesenska

Gospod Hrošč in gospod Muren, didel-didel du, danes priredila v gaju sta koncert. Juhu!

Z basom gospod Hrošč na gobo se je skobacal, gosli vzel je v roko Muren in nam zaigral...

Pa ni pesem nič vesela. Mrko bas renči: brum, brum, gosli pa z visokim glasom plakajo v ta hršč in šum.

In še ptiček z veje tiho zraven je zapel, kakor da nekdo od njega zdaj slovo bo vzel.

Lepi, zlati solčni dnevi proč odhajajo...
Že čez plan jesenski vetri divje rajajo.

Ptičje gnezdo

Nekoč zdavnaj je živel kralj, ki je rodno vsak dan hodil na lov.

Ko je nekega dne taval po širnem gozdu in oprezoval na divjačino, je zagledal na nizkem drevesu ptičje gnezdo. Vzpel se je na prste in pogledal vanj. Gnezdo je bilo prazno. Bilo pa je zgrajeno tako umetno in lepo, da je kralju na vso moč ugajalo. Skrbno ga je snel z drevesa, ga položil v lovsko torbo in se napotil proti domu.

Ta kralj je imel v svoji službi tri nadvse spretni in vešče zidarje. Poklical jih je k sebi in jim dejal:

»Zgradili ste mi že mnogo kraenih palač in gradov. Danes pa imam posebno naročilo za vas. Zgradite mi gnezdo, ki bo povsem podobno ptičjemu gnezdu. Kdor mi zgradi najlepše gnezdo, dobi za nagrado dragocen prstan. V treh dneh morate svoje delo končati!«

Zidarji so se spoštljivo priklonili in odšli. Vsi so si mislili na tihi: takole ptičje gnezdo zgraditi je prava igračka! Saj ni treba drugega kakor nekaj slame, zelenega mahu in mehkega perja.

Kralj je nestrpno čakal, kdaj dokončajo naročeno delo. Minila sta dva dneva, minili so trije dnevi, zidarjev pa ni bilo blizu.

Kralj se je razsrdil in zapovedal, naj jih takoj privedejo k njemu.

»No,« jih je strogo pogledal, ko so prišli, »no, kaj pa je z naročenim gnezdom? Ali ste ga že zgradili?«

Zidarji so osramočeni povsili glave in odkrito priznali:

»Odpusti nam, o kralj! Zgradimo ti palačo, visoko in lepo, kot je še ni videlo tvoje oko — z delom, kot je zgradba ptičjega gnezda, pa nam prizanese! Vsa naša spretnost in umetnost je pred delom božjega stvarstva tako majhna in neznatna, da niti v treh letih ne bi mogli ustvariti tega, kar zmora ena sama drobna ptica v treh dneh...«

Kralj se je zamislil in jih ni kaznoval, ker je bil moder in pravičen vladar. Spoznal je, kako resnične so njihove besede.

Če ne bi bilo ptic

Če bi izumrle vse ptice, bi čez sedem let umrl tudi človeški rod — tako je izračunala neka naravoslovka. Neverjetno se vam bo to zdelo, pa je vendar resnica.

Žuželke so najhujše sovražnice človeškega rodu. Vse živijo od rastlinskih in živalskih snovi in se strašno hitro množijo. Iz enega samega para kolarkega hrošča se n. pr. v enem samem polletju izleže 60 milijonov potomcev. Edina uspešna obramba proti tej nadlogi so ptice, ki so jim žuželke največja sladčica. Če ne bi bilo ptic, bi žuželke kmalu pokončale ves krompir, vse žito in eploh vse rastline, od katerih živijo ljudje in njihova živina.

Miš in vrabec

Miška je živela v hiši bogatina. Imenitno je bilo tam! Raznih dobrih odpadkov z gospodarjeve mize je imela vedno dovolj. Pozimi, ko je zunaj brila ostra zima in so ptički zastojni iskali hrane po vrtovih, je dobra miška večkrat povabila vrabca, če so v hiši zračili, skozi odprto okno v jedilnico. Ubogi vrabec je bil na ta način dostikrat do siteda najedel in z miškino pomočjo srečno preživel zimo.

Prišla je pomlad. Nekega dne je miška zlezla iz svoje zatohle luknjice v hiši na dvorišče, da bi se naučila svežega zraka. Nič ni videla, nič ni slišala, ubožica, kako se je proti njej plazila velika, črna mačka. To pa je videl vrabec, ki je čepel na strešnem žlebu. Takoj je spoznal zahrbtno nakano krvoločne mačke in začel klicati:

»Čiv, čiv! Miška, pazi na mačko! Čiv, čiv!«

Miška je bila opozorjena na nevarnost in je pravočasno pobegnila z varnega kraja. Tako je hvaležni vrabec poplačal miški dobro delo, ki ga je zanj storila pozimi.

Poštenjak Husein in nepoštenjakoviči

Trije pajdaši so se domenili, da bodo skupaj opravljali svoj posel. Ta posel pa je bil take vrste, da ga Alah ni mogel blagosloviti.

Nekega dne je vsa trojica sklenila zapustiti rodno mesto in oditi v tuje kraje, da bi tam kot neznani ljudje nadaljevali svoje posle. Tla so jim v rodno mesto postala že prevroča. Edina njihova skrb je bila, kam spraviti blago, ki se ga je nabralo že toliko, da ga niso mogli vzeti s seboj.

»Dajta, da ga jaz spravim na varno mesto,« se je ponudil prvi.

»Moje skrišališče je gotovo boljše kakor tvoje,« je dejal drugi.

»Prepusti meni blago, da ga skrijem. Poznam tak kraj, kjer bo najbolj varno shranjeno,« je rekel tretji.

Toda nihče od trojice ni zaupal drugima dvema in tako so slednji po dolgem prepiru sklenili, da shranijo blago pri četrti osebi. Napotili so se k gostilničarju Huseinu, ki je bil na glasu kot pošten človek. Dejali so mu:

»Poslušaj nas, Husein! Mi trije smo pri tebi napravili mnogo denarja za hrano in prenočišče. Zdaj smo prišli, da te zaprosimo za prijateljsko uslugo.«

»Prav rad vam ustrežem,« je odvrnil poštenjak Husein.

»V temle zaboji, ki ga imamo s seboj, je naše skupno blago. Prosimo te, da ga hraniš toliko časa, dokler se ne vrnemo s potovanja.«

»Bom,« je prijazno obljubil Husein. »Zanesite se name!«

»Blago nam pa smeš izročiti le tedaj, kadar pridemo vsi trije ponj.«

»Prav.«

»Če se oglasi samo eden izmed nas ali če prideta dva, ne smeš dati blaga iz rok!«

»Tudi prav.«

Husein je prevzel zaboj z blagom, trojica pajdašev pa je odšla na potovanje.

Komaj sta minila dva dneva, se je eden izmed njih, Mehmed po imenu, že vrnil. Pritekel je skoro brez sape k Huseinu in na ves glas zastokal:

»Husein, velika nesreča nas je zadela. Pri vodnjaku Bab el-Kou so nas napadli razbojniki. Moja tovariša so ujeli, mene pa pošiljajo po odkupnino. Daj brž blago z blagom!«

»Ne morem ti ga dati, Mehmed. Dogovorili smo

se, da vrnem blago le tedaj, če pride ponj vsa trojica.«

»Ali si znorel?« je zatulil Mehmed. »Če ne prinesem še danes odkupnine, bodo razbojniki moja uboga prijateljca umorili.«

Husein se je zamislil, povzdignil roke k nebu in dejal:

»Alah naj bo z vami! Vzemite blago in rešite svoja prijateljca!«

Ročno je Mehmed pograbil zaboj in izginil.

Dva dni pozneje sta prišla k Huseinu druga dva pajdaša. Husein jima je ves vesel pritekel naproti, ju objel in se vzradostil:

»Slava Alahu, da vama je pomagal! Mehmed je tedaj zvesto izpolnil svojo nalogo.«

»Kaj je z Mehmedom?« sta oba v eni sapi pobarala Huseina, ker nista razumela njegovih besed. »Med potjo je nenadoma izginil in ker ga nista mogla najti, eva se vrnili. Hej, prijatelji, daj nama zdaj zaboj z blagom!«

V tem hipu je bilo Huseinu jasno, da ga je Mehmed nesramno prevaril. Ko jima je povedal, kaj se je medtem pripetilo, sta oba divje zakričala:

»Ti si kriv!«

Pograbila sta ubogega Huseina in ga vlekla pred kadijo (sodnika). Povedala sta mu, kaj se je zgodilo, in zahtevala:

»Zahtevava, da nama v zameno za škodo, ki jo trpiva, izroči vse svoje premoženje in še hišo povrh, njega samega pa prodava kot sužnja.«

Kadiji pa je bilo že prej znano, da tožitelja ne spadata med preveč poštene ljudi, znano mu je bilo, da je Husein ravnal v dobri veri in da je samo nasledel premetenemu Mehmedu. Zvito je vprašal tožnika:

»Husein je tedaj obljubil, da bo izročil blago le tedaj, če pridete ponj vsi trije?«

»Tako je,« sta pritrdila.

»Prav,« je nadaljeval kadija. »Kako moreta zdaj vidva zahtevati od Huseina, da vama izroči blago, ko ste se vendar dogovorili, da vama sme izročiti blago le, če pridete vsi trije? Pojdita in poiščita svojega tovariša Mehmeda in potem vsi trije od Huseina zahtevajte blago nazaj! Potem vam ga bo moral izročiti.«

Ko je kadija spregovoril te besede, se je obema tožnikoma podaljšal nos. Poparjena sta odšla, Husein pa se je veselo vrnil domov k svoji družini.

Slaba vest

Na kamnu obcestnem črn vran čepi že ves dan, ves dan in kraka v molk nrtvih livad: »Martinek je tat, je tat!«

Še sova z ognjenim očesom pridruži se mu na večer... Martinek beži skoz samotno, ne najde pokoja nikjer.

Od vseh strani črne roké grozeče po njem segajo, neznane pošasti krog njega režijo se, begajo.

In veter celó na uho mu žvižga tenko kakor bič: »Po tuji lastnini si segel — sramuj se, fej, fej, pridanič!«

Besede velikih slovenskih mož

Škof Slomšek in materin jezik.

Med največje in najzaslužnejše slovenske može spada škof Slomšek. Škof Slomšek je bil s srcem in dušo Slovenec in mu je bila materna beseda najslajša godba tega sveta. V vseh njegovih spisih in pesmih, tudi v onih, ki jih je spisal za mladino, se zrcali ta njegova iskrena ljubezen do naroda, iz katerega je izšel. Odpadnike svojega naroda je primerjal z Judežem Iškarijotom, ki je prodal Kristusa za 30 srebrnikov.

Poslušajte, kako krasne besede je izrekel A. M. Slomšek zadnje leto svojega življenja v nekem svojem znamenitem govoru:

»Oj, ljubi, lepi in pošteni slovenski jezik, s katerim sem prvič svojo ljubeznivo mamo in dobrega očeta klical, v katerem me je mati naučila Boga spoznati — tebe hočem kot najdražji spomin svojih staršev hvaležno spoštovati in ohraniti, za tvojo čast in lepoto skrbeti... Kakor je moja prva beseda slovenska bila, tako naj tudi moja poslednja beseda slovenska bo!« Prijatelji mladi, posnemajte ga!

Polž in brzovlak

Polž se je bahal, da si upa ustaviti brzovlak. Mogočno se je postavil v sredo železniškega tira in hrabro pomolil rožičke prihajajočemu vlaku naproti.

Brzovlak je pridrvel, a se za polža in njegovo junaštvo ni prav nič zmenil. Odrpotal je čez njega s polno paro dalje.

Vrabi so se polžu in njegovemu junaštvu smejali, polž pa je je ponosno dejal:

»Ustavil ga res nisem, prestrašil sem ga pa le! Kar pogledajte, kako beži pred menoj!«

Igrica

Kadar vas obiščejo otroci iz sosedne vasi ali iz sosednih hiš, si krajšate čas z raznimi igrkami. Ko odigrate že vse znane igre, vprašajte goste:

»Ali znate igrico o zajčkih?« Ta je zelo zabavna!

Gosti bodo gotovo odkimali z glavami:

»Ne, te igrice pa še ne poznamo.«

Tedaj naj eden izmed domačih reče: »Potem jo bomo pa zdaj poskusili. Postavite se v krog!«

Ko se vsi otroci postavijo v krog in primejo za roke, v odlično vpraša svojega soseda na levici:

»Ali poznaš igrico o zajčkih?«

Ta bo seveda odgovoril:

»Ne!«

Vodja igrice mu veli, naj vpraša naprej. Tudi drugi igralec bo odkimal z glavo in odgovoril:

»Ne!« Tako izprašujejo drug drugega v krogu na levo, dokler niso vprašani vsi. Zadnji otrok v krogu vpraša slednjč tudi dečka, ki je igrico začel:

»Ali poznaš igrico o zajčkih?«

Vodja igrice se odreže:

»Nak, tudi jaz je ne poznam! Ker je torej nihče ne pozna, je pač ne moremo igrati!...«

Ta nedolžna »potegavščina« bo seveda izzvala mnogo smeha in zabave med otroci, ker takšnega konca pač nihče ne pričakuje. Domači otroci, ki to igrico poznajo, se morajo seveda med igranjem držati silno resno in modro, da gosti ne ugamejo že vnaprej, da gre samo za šalo.

ZA BISTRE GLAVE

Danes vam postrežemo z obljubljenimi novimi nalogami in razpisujemo obeneu pet novih nagrad. Naloge se glasijo:

1. Kakšne knjige najraje čitam?
2. Moj največješi doživljaj.
3. Kaj se mi zdi najbolj žalostno na svetu?
4. Kako bom skrbel(-a) za uboge ptičke pozimi?
5. Če bi dobil milijon, kaj bi storil z vsem bogastvom?

Kakor vidite, imate tudi topot izbire dovolj. Izmed teh petih vprašanj naj si vsak izbere tista, ki so mu najbolj pri srcu. Lahko pa odgovorite tudi na vsa vprašanja, če hočete. Spisi naj bodo kolikor mogoče kratki in zanimivi. Dobro pretehtajte vsako besedo, preden jo napišete!

Pet dopisov iz kopice najboljših bomo izžrebali in nagradili z lepimi knjigami, vse druge sestavke pa bomo objavili. Za pisanje imate deset dni časa: upoštevajte bomo vse naloge, ki jih prejmemo do četrtka, 25. t. m. Pošljite jih na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenec« v Ljubljani.

Rešitev izpolnjevalke

Na mestih, kjer ležije črtice, bi morale stati te besede (rime):

Skrila — objele — hrepenenje — ureže. Pravilnih rešitev smo prejeli 67. Za nagrado je bila izžrebana Franja Gomzi, dijakinja IV. razr. klas. gimn. v Ljubljani, Gajeva ulica 8.

Slon

Učitelj je pripovedoval učencem, kje živijo razne živali. Na koncu je hotel preizkusiti učence, če so si kaj zapomnili. Vprašal je Tončka:

»No, Tonček, povej mi, kje najdemo slona?«

Tonček je nekaj časa v zadregi molčal, potem pa se mu je obraz zjasnil in dejal je:

»Gospod učitelj, slon je tako velika žival, da je skoraj nikoli ne moremo izžubiti!«

STRIČKOV KOTIČEK

652. Dragi Kotičkov striček! — Najlepše se Ti zahvaljujem za podarjeno knjigo »Najdenček Jokec«. Z veseljem sem jo čital in tudi moj bratcem je zelo ugajala. En moj brat je ravno toliko star kot jaz. Hodiva skupaj v isti razred, sediva skupaj v isti klopi in se včasih prav bratovsko spopadeva za lase in za ušesa, kar je najbolj pripravno. Pa ne smeš misliti, da se samo tepeva. O, ne! Sva tudi največja prijatelja in nosiva vsak nekaj časa šolski nahrbtnik, ki je zdaj že precej težak.

Zdaj pa ugani, striček, kako je mogoče, da sva z bratom Antonom enako stara!

Te pozdravlja Robert Istenič, učenec VI. razr. v Zireh.

Dragi Robert! — Prmojokkoš, saj pravim, takile ste mi bratje! Kar ne morete živeti brez »bratovskih« spopadov. Venomer se morate ravnsati in kavsati kakor mladi petelinčki. Ali se vam nič ne smilijo ubogi lasje in ušesa, ki morajo zaradi vas trpeti? Že vidim, takile bojeviti bratci ne spadajo skup. Tri metre visok zid bi bilo treba postaviti med nje — potlej bi morda zaleglo in bi bilo »bratovskih« spopadov konec. No, pa z vama že še nekako gre. Ko se do mile volje zlasata in zuhljata zaradi kakšne neznanske važne in tehtne reči, sta si spet dobri prijatelja. To je lepo od vaju! Ampak drugi bratci, drugi, ki si za vsak piškav oreh skočijo v lase, ti so vredni pomilovanja! Kajti si bodo s časom popuili vse lase in bodo postali plešasti v najlepših mladeniških letih, siromaki! In če si bodo nazadnje popuili še ušesa, ojej, kaj bo pa potlej striček osliček dejal, ki bo na mah ob lepo število svojih dragih mu sorodnikov?

Toliko mimogrede o bratovskih spopadih. Zdaj pa vržimo na rešeto še Tvojo uganko: kako je mogoče, da sta z bratcem enakih let? Za božjo voljo, dragi moj, za božjo voljo, tako težkih ugank mi pa nikar ne pošiljaj! Saj veš, da nihče pod milim nebom ne bo mogel uganiti, da sta z bratcem zato enakih let, ker sta si dvojčka...

Bog vaju živi! — Kotičkov striček.

Čuden svet

Zaba v mlaki meketa, koza pa reglja: kvak, kvak! Srna leze kakor polž, polž sopiha kakor vlak.

Očka v šolo hodi še, v službo pa gre sinko, mama s punčko se igra, zajtrk kuha Vinko.

Dreček v zibelki kadi pipo dedovo: puh, puh! Ded pa raja sred polja z rojem razigranih muh.

Ščurek črni pod pečjo poje kakor ptiček, s sankami po pesku se vozi že naš striček...

Za spretno roke

To risbo smo objavili zadnjo nedeljo s kratko pesmico, ki je pojasnila, kaj risba predstavlja. — Danes to risbo znova objavimo, a v čisto drugačen namen.

Vzemite v roke čopič in barvice ali pa barvasi svinčnike in poskusite posamezne predmete na risbi pobarvati po svojem okusu. Seveda ne smete risbe prevleči samo z eno barvo, kajti takšna slika vam pač ne bi delala časti. Tudi ptičke na veji drevesa ne poslikajte enako, ampak vsakega drugače. Deblo drevesa pobarvajte temno rjavo, bele točke v drevesnem zelenju pa z zeleno barvo. Pri slikanju neba bodite previdni. Če ne znate poslikati neba s svetlo modro barvo, ga pustite raje takšnega, kakršen je. Še zmerom lepše bo takšen, kakor pa pomazan s kakšno prav neokusno barvo. Preizkusite barve za posamezne predmete prej na kakšnem papirju in jih šele potem prenesite na risbo.

Tako poslikana risba vam bo služila kot okrasek za pisma, albume itd.

Tinček in cigareta

Gre dvanajstletni Tinček potepinček po cesti, moško gre, kajti ima v ustih pravo pristno cigareto, kakršno kadijo odrasli ljudje. Pa mu cigareta ne gori, ker Tinček potepinček nima ognja, da bi jo prižgal.

Nasproti mu pride star gospod, ki prav tako kadi cigareto. Tinček potepinček stopi k njemu in ga nagovori:

»Gospod, ali vas smem prositi za ogenj?«

»Prosim!« vljudno odgovori gospod in obdrži cigareto v ustih.

Tinček potepinček čaka.

Gospod še vedno drži cigareto v ustih.

Slednjič mine Tinčka potepinčka potrpljenje in reče:

»Tako visoko se ne morem vzpeti s svojo cigareto, gospod.«

»Potem pa počakaj, da zraste!« se odreže gospod in odide dalje.

Zastoj na morje

pojde v prihodnjih poštnicah

„Vrtčev“ naročnik

ki pravilno reši uganko v vseh desetih številkah in je izžeban. — Doslej sta izšli 2 številki novega letnika. Celoletna naročnina Din 15,-, s prilogo »Angelček« Din 20,-.

Naroča se v upravi (H. NIČMAN) v Ljubljani, Kopitarjeva ulica 2.

ČITATELJEM ZA NEDELJO

Slike iz Westfalije

III. V šoli

Danes sem se napravil v nedeljsko obleko; saj bom sem prvič v nemško šolo. Pod mostom sva krenila z očetom na drug nasip, pod katerim je bila črna, vsa oljnata voda, mirna, kot bi se sploh ne premikala. Bil je to Kanal, poleg Rena največja voda v bližini. Kadar sem pozneje srečeval nesrečne ljudi, ki jih je življenje zaneslo na rob obupa, sem večkrat čul »Ich geh in den Kanal (v Kanal grem)!« Joj, v to umazano vodo! Ali more postati življenje res tako bridko?

Sla sva po nasipu, kjer se je kar trlo otrok. Pot je bila zelo ozka, tako, da so med prehitevanjem zadevali drug ob drugega. Začuden so pogledovali očeta, edinega odraslega na šolski poti, in mene v dolgih hlačah.

Bili smo pred šolo. Imela je obliko kooke, z ravno streho in brez ometa. Stala je čisto na samem. Daleč naokoli pa so bili travniki, najbrž igrišča. — Oče je stopil k upravitelju, staremu možu z dolgo belo brado, ki me je peljal v razred. Pomenili so se še z učiteljico, visoko Nemko, in oče je odšel.

Otroci slovenskih rudarjev v Hambornu

V razredu nas je bilo kaj malo, deklice in fantje vkup. Bil sem v zadnji klopi, kjer sem sedel čisto sam. Ko so odmolili, je učiteljica nekaj govorila, pokazala name in vsi so se obračali proti meni. Poklicala je moje ime, vstal sem, zardel in gledal v klop. Ko je videla mojo zadržanost, je z roko dala znamenje, naj sedem.

Tako je bilo nekaj tednov. Rekel nisem ne besed, ampak le poslušal. Nekoč mi je vzela učiteljica zvezek in nekaj vanj napisala. Doma sem izvedel, da je rekla, naj govorim doma le nemški, da se bom hitreje priučil, ker bom moral sicer en razred nazaj.

Grožnja se ni izvršila. Okoli božiča sem že sledil pouku in bil celo med boljšimi. Spoznal sem, da je bil v razredu še en Slovenec, ki pa tudi besedice ni znal našega jezika. Ko smo nekoč stali na šolskem dvorišču, sem ga vprašal, če kaj razume po naše. Zardel je, ker je videl, da so Nemci stali zraven, in rekel: »Du bist ja, ich kann doch kein Polnisch! (Pojdi no, poljskega pa res ne znam)!« Opazil sem, da mu je nerodno. Pri čuda razvitem nacionalnem čutu teh ljudi v Porenju je častno biti le Nemec in vse drugo sramotno. Videl sem, da nas devljejo s Poljaki v en koš; ti so bili pa še posebno osovraženi. Mogoče zato, ker so mnogo bolj držali na svoje narodne značilnosti, na svojo nošo, govorico, kot drugi priseljenici. Poljaki so nenavadno konservativni; ne meneč se za posmeh domačinov, ti je hodila Poljakinja v starem širokem krilu, ki ga je mogoče nosila pred leti njena mati bogve kje za Vislo. Poljska dekleta so imela prečo po sredi prav kot njih matere. Nagajivo, skoraj zaničljivo so jim rekali otroci: »Polska matka!«

Zato so se Slovenci, posebno otroci, tako borili, da jih ne bi imeli za Poljake. Če nas je kdo vprašal, kaj smo, smo najraje rekli: »Österreicher!« Slovencev namreč kot narod poznali niso, o Jugoslaviji se pa večini niti sanjalo ni. Avstrijci so pa seveda pri Nemcih dobro zapisani. Okolje dela človeka, to se je tudi uresničilo; zato o kaki narodni zavesti med otroki sploh govora ni bilo.

Pa tudi slovenski očetje so čutili to neprijetnost in se jih je zato nekaj dalo prepisati za Nemce. Da, celo slovensko ime jim je bilo napoli in iz Jakobi je postal Jakfeld — — — To so seveda le izjeme.

Pa vendar niti tem tega ne smem šteti v zlo, če vsaj nekoliko poznam tamošnje razmere. Nemški šovinizem je včasih neznosen. Če razumeš, boš oprostil! Opazil pa sem, da jim naši zavednejši ljudje niso šteli ravno v čast in sem večkrat čul: »Če se stokrat daš prepisati, vendar si še Slovenec!«

Pa vrnimo se v šolo. Poleg naju Slovencev so bili še trije Poljaki. Vsa tri imena so se končavala na ski. Zato so rekli Nemci: »Alle Namen auf ski sind polnisch!« Če bi našel vendar kakšnega Prešerna vmes, ne vem. Hudo bi se motel, kdor bi menil, da smo iskali kakih zvez med sabo.

John Galsworthy:

Gozd

(Konec.)

Več kakor dva kilometra od svoje jedilnice ne more biti. Pogledal je na uro... kazalca sta se komaj še videla... skoraj pol osmih! Namesto ledenih zrn je začel nalezavati sneg, a komaj da ga je čutil, tako gost je bil gozd. Plašna ni imel; zabeležil ga je. Nekaj mu je srce stisnilo, strah. Doma niso vedeli, da je v tem prokletem gozdu. In čez četrt ure bo tema kakor v rogu! Naprej mora, ven mora! Do zdaj se ni veliko brigal za drevesa, a ta, med katerimi je zdaj taval, so ga delala kar bolnega. Kako velikanska so! Da so se majcena semenska zrna ali sadike, ki so jih vsadili njegovi očetje, zrasle v tako neizmerno, preteče, strahotne velikane, ki so moleli proti nebu in ga oklepali, da ni mogel nazaj v svet, ta misel mu je vzela ves pogum. Ves divji je bil. Začel je teči, se z nogo ujel v korenino in padel na obraz. Ta prokleta drevesa so se, kakor se vidi, proti njemu zarotila! Z rokami, vlažnimi od soka, si je odrgnil komolce in čelo in se naslonil na deblo, da bi zopet prišel do sapa in se orientiral, kje da je. Kot mlad človek je nekoč na otoku Vancouver vso noč po goščavi okoli taval, a je brez nezgode zopet ven prišel, dasi je bilo okoli njegovega ležišča samo 30 kilometrov civilizacije. Zdal pa na svojih lastnih tleh, dva ali tri kilometra od svoje hiše, ga je strahl! Kako otročji je! Zamejal se na glas. Veter v vrhovih mu je zatulil v odgovor. Zunaj divja metež; kakor se

Naslednje leto sem prišel v drugi razred. Dobil sem učitelja, pravega, trdega Nemca, pa tudi človeka širokega obzorja in izrednih zmoglosti, da je znal poseči v živo mladih src. Srečaval sem pozneje še polno učiteljev in vzgojiteljev, ki so mogoče črpali iz bolj učenih knjig, a mlada srca so jim ostala zaprta slej ko prej. Veliko bi vedel povedati o tem zanimivem človeku, posebno kot vzgojitelju, pa omejil se bom le na njegovo politično gledanje. Mož je bil vsa leta svetovne vojne kot častnik na fronti, in sicer na solunski in zapadni (francoski).

Razred je bil močnejši kot prejšnji. Sedel sem poleg nekoga Furlana Coppija, majhnega fantiča, črnih kodrastih las, čigar mati je bila Slovenka. Bil je nenavadno len; imel je pa srečo, da ga je izredno trda koža po roki varovala bolečin; saj ni bilo dneva, da bi se ne čulo: »Coppi, brez naloge, vent!« Pohleven kakor jagnje je prihajal, nudil roko, pri vsakem udarcu stisnil ustnice in prišel snije se v klop ter mi šepnil na uho: »Lass mal klopfen!« (Naj tolčeš!)

Sluga je prinesel listino, učitelj prebere in reče: »Vstanejo naj vsi Prusi!« Ponosno so vstajali in gledali okrog sebe; tvorili so ogromno večino. »Drugi Nemci!« Dvignilo se je samo eno dekle, krepka Saksonka. »Die Ausländer! (tujci)« Bilo nas je le pet: midva s slavnim Coppijem in še trije. Vpraša mene: »Woher? (odkod?)« »Jugoslavien.« »Aha, Serbe! Weiter, Coppi, Italiener.« Sedla sva. Čutil sem, da naju gledajo mali Prusi, kot bi naju hoteli prebosti z očmi. »Ihr drei, Polen, gelt?« »Ja!«

Da, to je bilo ono mučno popisovanje narodnosti in kolikokrat je to bilo! Ob takih dnevih se mi je zdelo, da se nas sošolci izogibljejo. Če smo se kaj sprli, smo jo takoj dobili v obraz: »Ihr Ausländer! Serbe!«

Zemljepisna ura

Pred nami visi lepa, še čisto nova karta Balkana. Učitelj je začel: »Na razvalinah naše zavezničice Avstrije je nastala tudi Jugoslavija.« Pokazal je meje. Nato se je spuščal v zemljepisne podrobnosti, povdarjal lepote naše Dalmacije, namer se je vsedel poleg karte in pravil vojne spominke s solunske fronte.

»Da, to je čudna dežela. Vso divjost njenih južnih predelov sem imel priliko okusiti v svetovni vojni. Avstrijsko armado so vrgli nazaj in naše čete so morale na pomoč, ker smo na vsak način hoteli preko Srbije zvezo z našo junaško zavezničico Turčijo. V kratki dobi smo zlomili vsak odpor in vrgli sovražnike na Solun. Dežela je bila brez železnice, brez pravih cest in Nemci so s svojo znanostjo pridnostjo napravili deželo vsaj za svojo prehodno. Gradili smo v naglici železniške tire, mostove; mnogo naših ljudi je v teh nezdruhljivih krajih podleglo malariji, veliko obolelih so spravili nazaj na Ren. Strašno smo trpeli pred komarji. Neko jutro se zbudim in vse taborišče je bilo obdano pokrito s kobilicami. Lahko si predstavljate, kako se nam je to gabilo. Pomislil smo to golazet in sežgali. Ljudstvo je bilo sila uporno in bojevito. Najstrožje je bilo prepovedano hoditi okoli posameznika; kajti star mož, ki je komaj hodil, žena, da, celo otrok te je pomeril skozi okno ali iz za ogle. Koliko naših ljudi je bilo na ta način nesrečnih! Nekoč smo sedeli v taborišču, pa opazimo v cerkvenem stolpu neko svetlikanje. Menili smo, da imajo pač kakšno bogoslužno običajo, ko je doli vse polno raznih verstev. Pa svetlikanje se je pojavljalo vsako noč. Preiskava je dognala, da je star duhovnik dajal svojim s svetilko znamenja, kje se zadržujejo naše čete; bil je na mestu ustrelnih.

So doli tudi muslimani in kakor znano so žene zagrignje preko obraza. Seveda je nas s severa mikalo, kakšne so Turkinje. Več častnikov se nas je zmenilo, da poskusimo srečo, da bi jih videli v hiši, ko hodijo nezagrnjene. Skozi vrata ni bilo mogoče iti, ker strogo pazijo in bi jih hitro obvestili. Vedeli smo za hišo, kjer smo večkrat zvečer čuli žensko petje. Visoko po zidu je rastle staro bršljanje. Po tem smo se spenjali tiho do okna, ki je bilo odprto. Sedele so, plette in pele. Pa tisti hip nas je že ena opazila in kakor bi mignil, so vse izginile iz sobe. So zelo bledih obrazov, črnih žalostnih oči.

Ko smo opravili v Srbiji, so šli mnogi na Dardanele, večina pa nazaj na sever v Francijo, kjer so našli veliki dogodki. Precej naših oficirjev je vadilo tudi bolgarske čete, ki so v glavnem nadomestile naše pred Solunom.

»Eine faule Gesellschaft!« je to ljudstvo, vam rečem. Z biči smo jih morali priganjati, če smo jih hoteli spraviti v vlak ali iz njega. Ni se ti premaknil; dočim moram o Turkih reči, da so izvršni vojak!«

Tako nam je slikal tujec našo domovino v njenih najtežjih dnevih, ko je krvavel naš jug pod udarci germanskega jekla.

vstajati različne slike. Zopet je videl obraz vladnega uradnika, ki je kupil gozd. Videl je zaničljivo potezo okoli njegovih ust, ko sta se pogodila zaradi cene. Videl je svojega streljaja, kako je kakor palica slonel in čakal ob mizi z jedmi, pripravljeno za serviranje, na svojega gospoda. Kaj bodo storili, če ga ne bo? Ali imajo toliko soli v glavi, da se bodo spomnili, da je v goščavi morda zašel? In ali ga bodo iskali s svetilkami? Ne, najbrž bodo mislili, da je šel v Greenlands ali Berrymoor, in da tam večeja. In že je videl, da bo tu zunaj v snežni noči pod temi hudičevimi drevesi počasi zmrznil. Močno se je stresel in zopet stekel v temo med debela. Jezen je bil sam nase, na noč, na drevesa, in se tako razjaril, da je po deblu, v katero se je bil zadel, tolkel s pestjo in se pri tem ranil. To je res sramota, in na sramoto gospod Arthur Herries ni bil vaje. Ko bi to bilo vsaj v tujem gozdu, a zaiti v svoji lastni hosti! Ven mora, pa naj stane, kar hoče, in če blodi vso noč! Trmasto je drevel po temi dalje.

Boril se je s svojim gozdom, kakor da bi ta bil živ, in vsako posamezno drevo njegov sovražnik! In ko je brez konca in kraja tako bredel in tipal, ga je jeza minila in že precej zaspan je začel premišljevat. »Ta drevesa! Moji praded jih je vsadil! Ze peti rod in tako mlada so še kakor le kdaj! Kaj jim je za življenje enega človeka! In kaj je človeku za njihovo?« se je režeče vprašal. Ali pač vedo, da jih bodo posekali? Naj le vedo in trepetajo od strahu! Vščipnil se je v roko. Kakšne čudne domisleke je imel! Potem se je spomnil, da je nekoč v vročini videl velikanska drevesa, kakor čarovnice, polna bul, grč in dupel, bolestnih in gobastih izrastkov. In zdaj stoji tu med njimi v črni snežni noči in se mora z njimi boriti na življenje in smrt! Pri besedi »smrt« se je ustrašil. Zakaj rajši ne misli na to, kako bi našel izhod? Zakaj se peča s takimi norimi mislimi o življenju in bitju dreves? Bolje bi bilo, da bi mislil na to, kako leže posamezni lesovi, da bi se malo orientiral. Prižgal je nekaj užigalic, da bi pogledal na uro. Sveta nebesa! Odkar je zadnjikrat pogledal na uro, je že skoraj dve uri okoli blodil. V kateri smeri? V megli, pravijo, se človek v krogu vrti, ker v njegovih možganih nekaj ni v redu. Odpravil se je iskat votla debla in začel odpavati drevesa. Votlo drevo bi ga vsekakor varovalo pred mrazom — s tem si je privrkal priznal, da je izčrpan. Imel je petinšestdeset let in takih naporov ni bil vajen. Misel, da tega ne bo dolgo izdržal, ga je na novo razjarila. Za hudiča! Najbrž stoji na mestu, kjer je že desetkrat sedel na svojem lovskem stolu in gledal, kako sonce mežika z golih vej, ali pa gledal svojega prepelčarja, kako je poleg njega vohal in dvignil nos, ali poslušal, kako gonjaki tolčejo s svojimi palicami in z ostrim, zateglim glasom kličejo: »Pozor! Pomeri!« Ali so doma spustili pse, da bi iskali njegovo sled? O, ne, deset proti eni bi stavil, da mislijo, da bo prenočil pri Summertonovih ali pri gospe Mary, kar je pogosto storil, če je tam večerjal. Nenadno mu je srce poskočilo od veselja: saj je zopet na poti! Kakor elastika, ki jo napneš in zopet spustiš, so se mu misli povrnila na navadni tir in kar neka hvaležnost ga je navdala. Treba mu je iti samo po tej stezi, pa mora kje na kakšen način priti ven. In vrag naj ga vzame, če bo komu povedal, kako neumen je bil! Desno ali levo — v katero stran? Odločil se je za tisto, na kateri je imel metež za seboj. In hitel je v temi gozda, ki je stal ob obeh straneh kakor zid. Kakor godec, ki razteguje harmoniko, je raztegoval roke, da bi se prepračil, ali je še vedno na stezi. Tako je romal, zdelo se mu je celo večnost, dokler ni vstala pred njim stena dreves in je moral obstati. Nikjer nobene vrzeli, nikjer se pot ne nadaljuje. Obrnil se je. Melo mu je v oči. Hodil je tako dolgo, dokler mu ni tudi tu stena dreves zaprla poti. Sopihal je in se ustavil. To je grozno — grozno! V brezglavem strahu je vse naokoli preiskal, da bi našel ovinek, nadaljevanje poti. Snežna zrna so ga zbadala v oči, veter je porogljivo žvižgal, veje so stokale in se pripogibale. Sir Arthur je zopet prižgal nekaj užigalic in skušal z mrljimi, vlažnimi rokami pred vetrom varovati plamenčke, a drug za drugim so mu ugasnili, ne da bi našel pot. Zarasle steze, po kateri je bil šel, je bilo naenkrat pred njim in za njim konec. Zagata. Morda pa se je pot kje na strani odcepila.

Joža Herfort:

Kebčki

S prešerno pesmijo na ustih, z dobro voljo v srcu in s svetlo koso na rami je stopal Janez v rošno jutro. Za spremembo tudi študent prime za kmečko delo — Janez je šel kositi. Dolge redi so že ležale pokošene, znoj mu je orosil telo, postal je, si obiral oči; z zamahom kose je ujel šop pokošene trave in obrazil z njo ostrino, vzel oslino in ostril koso. Zapeti je poskusil, pa prevrže mu je bilo, in peti se mu ni hotelo. Po Hrvaškem in Kranjskem je brodil po mislih, ko je naenkrat obstal. S koso je skoraj zadel jerebico. Plašno se je umaknila in pustila šestnajst drobnih, sivorjavih jajčk. Janez je dober fant. Gnezdo jerebic je pu-

stil, okoli nje par pedi trave, obkosil ga je. Še par gnezd so našli ono leto ob košnji. Nobenega niso zmetali, vse so obkosili. Janez je povedal staremu lovcu Jančetu, koliko gnezd so našli in da so jih obkosili. Janče je bil dober lovec, pobral je jajca z gnezd, ki so jih jerebice zapustile. Preveč spremembe je bilo v okolici gnezd. Janče je pa tudi vedel, če bi jerebice valile, da bi šlo vsaj tričetrt obkošenih gnezd v zgubo, zakaj predobro poznajo vrane in srake obkošena gnezda; pa tudi ponižni, dobri mucki stikajo raje za gnezdi po polju, kot bi lovili miši po hišah in skednjih.

Vsako pomlad je Janče iskal kolkje. Vedno jih je imel par pripravljenih, posebno ob košnji. Pobral je jajca in jih takoj posadil kolkjam. Valilnikom ni nič kaj zaupa, čeprav so jih mestni lovci onkraj Save s pridom uporabljali. Vsako leto sem Jančeta večkrat obiskal, prav gotovo pa takrat, ko je imel mlade jerebice. Toliko je imel tega drobiža, toliko posla z njimi, toliko z njihovo prehrano — z nabiranjem mravljinčjih jajčk, da je pozabil revež na vse. Hudo je bilo posebno, ker so se piški starega lovca tako navadili, da je moral biti vedno pri njih in niso toliko marali drugih ljudi. Zakaj, nihče ni bil z njimi tako ljubek in tako skoraj oče-

Zopet je upal. Samo ne obupal! Zopet se je obrnil in začel ob strani otipavati drevesa, da bi našel kakšno vrzel. Lovil je sapa. Kaj bi pač rekel stari dr. Brodley, ko bi ga zdaj videl, kako kolovratil v temni noči med temi vraznimi drevesi, premočen in premrl, na smrt utrjen; stari Brodley, ki mu je odkril, da je njegovo srce precej oslabileno!... Vrzel? Oh, tu ni debele — končne vendarle poti! Obrnil se je; tedaj je začutil močno bolečino v kolenu in padel naprej. Vstati ni več mogel — nekoč pred šestimi leti si je koleno izpahnil in zdaj je zopet skočilo iz sklepa! Sir Arthur je stisnil zobe. Huišega bi se mu ne moglo zgoditi! A vendar začel je lesti po novi poti. Čudno! Ko je tako lezel po treh — enega kolena ni mogel rabiti — je videl, da je manj zmeden in malodušen. Bilo mu je v olajšavo, da je moral gledati v tla in ne več v debela. Morda mu je pri tem tudi srce manj trpelo. Lezel je naprej, ustavil se je pa vsak trenutek, da bi zbral novih moči. Tako se je mehanično vlekel naprej po rokah in nogah in čakal samo na to, da mu bodo srce, pljuča in kolena odpovedala. Tla so bila že čisto s snegom pokrita; ko je lezel, je čutil ledeno mokroto. Za njim je bila močna sled. Ko bi jo vendar kdo našel! A kdo naj v tem temnem gozdu...! Ko se je zopet ustavil, si je posušil roke, kakor si jih je pač mogel, prižgal užigalice, ki jo je z obupnim naporom obvaroval, da mu ni ugasnila. Z otplirni prsti je potegnil uro. Deset proč! Navil jo je in jo zopet vtaknil v žep blizu srca. Ko bi si tudi srce mogel tako naviti! Potem je počel na tla in šel užigalice... še štiri! »Rajši jih ne prizigam, saj ni videti drugega kakor ta prokleta drevesa! Se eno cigaro imam; za to jih bom spravil. Zopet je šel naprej. Gibati se mora, gibati dokler more!

In lezel je tako dolgo, dokler mu niso srce, koleno in pljuča odpovedala. Naslonjen ob deblo, se je sesedel tako izčrpan, da ni nič drugega čutil kakor neznosen pritisk v srcu. Zaspal je. Naenkrat je prestrašen planil iz fotelja v svojem klubu, kjer je sedel v sanjah; zopet se je znašel v mokrotni mrzli temi; snežni vihar je tulil med drevesi. Skušal je lesti dalje, a zaman. Nekaj časa je nepremično sedel, z rokami si je objel život. »To je moj konec,« si je nejasno mislil. Tako je bil otel, da se tega niti ustrašil ni. Pa, saj ima užigalice! Ali bi morda ne mogel napraviti ognja? A tega ni znal; veje, ki jih je tipaje pobral s tal, so bile skoz in skoz mokre. Izpraskal je luknjo in skušal s papirjem, ki ga je imel v žepih, zapaliti mokri les. Zaman! Ostali sta mu samo še dve užigalici. Spomnil se je na cigaro. Vzel jo je iz žepa, odgriznil konec in jo skrajno previdno prižgal. Šibica se je užgala, cigara je vlekla. Še eno užigalice je imel. To je spravil za slučaj, da bi zaspal in bi mu cigara ugasnila. Skozi črno noč je blestela zvezda. Neprestano je gledal to zvezdo, se naslonil na deblo in potegnil dim globoko v pljuča. Roke si je prekrizal čez prsa in kadil čisto počasi. Če jo bo pokadil, kaj pa potem? Ta mraz, ta veter do prihodnjega jutra! Ko je cigaro pokadil do polovice, je zadremal. Spal je dolgo in se zbudil tako premrl, da je komaj imel še toliko moči, da je prižgal poslednjo užigalice. Kakor čudežno se je užgala; tudi cigaro je pripravil do tega, da je vlekla. To pot jo je pokadil skoraj do konca, a to je komaj zapazil; videl in čutil sploh ni ničesar več kakor mraz, ki je kar grizel. Za trenutek je bilo v njegovi glavi zopet jasno in mislil si je že nekam onemogel: »Hvala Bogu, da sem ta... drevesa prodal, vsa bodo posekali!« Tedaj so se mu misli pretrgale, zmrznile in se izgubile kakor dim v metežu. Z lahnim nasmehom na ustnicah je zopet zaspal...

Drugi dan ob desetih ga je našel gozdni čuvaj vsega modrega pod velikim brestom, komaj poldrugi kilometer od njegove postelje. Ena noga mu je bila stegnjena in pač zaradi toplote zakopana v gošči, druga pa skrčena k prsim. Roke je imel prekrizane čez prsi, glavo je potegnil pod ovratnik suknje. Smrt, so dejali, je nastopila pred petimi urami. Na eni strani zmrzlega se je dvigal snežni zamet, hrbet in druga stran pa je bila skrita v zavetju debla.

Nežne veje brestove krone visoko nad njim so bile pokrite z zlatozelenimi šopi majcenih, kodrastih cvetov; vedro kakor v kipečem veselju so se svetili v temnomodrem nebu. Vihar se je polegel, mraz je bil pri kraju, ptici so se spretale v rolnu.

Bresta, pod katerim so našli truplo, niso posekali. Ogradili so ga z nizko železno ograjo in obesili majhno spominsko ploščo na deblo.

Prev. T. D.

Elin-Pelin:

Pečena buča

Duško Dobroduškov, arhivar na okrajnem glavarstvu, je nesel nekoč gospodu glavarju na dom neke listine v podpis in je slučajno našel, ko je glavar s svojo družinico jedel pečeno bučo, ki jo je bil dal celo speči.

Gospod glavar je podpisal listino, odrezal kosček buče in ga ljubezljivo ponudil svojemu arhivarju: »Izvolite, gospod Duško! Videli boste, kako čudovita buča! Sicer je malo ožgana, a nič ne de. Boste opretili.«

»Ha, hvala, hvala lepa, gospod glavar!« je bil v zadregi arhivar. »Saj, kako bi rekel — nisem prijatelj buče...«

»Kako to? Saj ste vendar z dežele, prosim vas, in nimate radi buče?«

Duško je bilo vselej neprijetno, kadar so ga hote ali nehoti spomnili, da je z dežele. Rdečica ga je zalila od eramu.

»Da, tako... želoce, veste, gospod glavar, se mi je odvpadil takih stvari!« se je opravičeval in odkimaval z glavo.

Pogled mu je nehote ušel k sladkemu kosčku, ki je mamil z rdečo in ožgano skorjo, in v ustih so se mu nabrale sline, ki jih ni smel požreti v strahu, da ne bi videli njegove slabosti.

»Kar izvolite, ne stramujte se!« ga je ljubezljivo vabil glavar. »Tudi jaz je že nisem dolgo časa jedel in kljub temu jo želoce sprejema.«

»Ne morem, gospod glavar, upira se želoce, niti pokusiti je ne morem!« je odvrnil Duško in pomislil: kakšen tepec sem, vzeti bi moral! In, da ne bi še dalje stal pred skušnjavo, se je ponižno priklonil, pozdravil in odšel.

Ko je bil na ulici, je neovirano pogoltnil sline in ponovno karal samega sebe:

»Tepec sem, tepec in konec! Če te podijo — beži, če ti ponujajo — vzemi, a moja butica!«

Duško se je nejevoljno udaril s pretom po glavi. Okusni kosček buče mu je stopil zopet pred oči. Kako je bil lep, gorak, slačak in kako se je nad njim vila prozorna, mameča para.

»V resnici, če je kaj, kar mi na svetu najbolj prija, so to golovo buče,« je pričel razmišljati, ko je stopal s povešeno glavo po ulici.

»Saj jih jem kot pujske. Ko bi le ne imele takega imena! Buča! Nekam pretaško se sliši, vrag ga naj vzame! Neuma — kmetavarska stvar. Reklji bodo: ta in ta je buče, pusti ga, saj je brez kulture, neotesanec, z eno besedo — svinja. Daleč od ljudi!«

In domoljilja je pričela polagati predenj same buče: sladke, lepe, prijetnega duha.

Od tega dne je Duško Dobroduškov bil malo nemiren in nervozen. Pečena buča, ki se mu je javljala pogostoma, ga je preganjala.

Sedel je v pisarni, da bi delal, a misel je vedno vstala. Pisal je, pisal, da bi se skoro uničil, vendar se mu je zdelo, da mu šepetajo pero, ki je škripalo po papirju: buča, buča, buča...

Kadarkoli se je vnel med njim in tovariši v pisarni prepri, so bile na dnevnem redu: »pečena buča« ali »obliva ga rdečica kakor pečeno bučo« ali »le poglej, prosim te, kakšen pijanec si! nad glavo se ti vzdiguje para kakor nad pečeno bučo!«

Komaj je ponoči zaspal, se je že pojavila pečena buča, ki ga je mučila. Sanjal je o polju, toda o kakem polju! Dolgo je bilo, široko, da mu ni bilo videti konca. Po njem pa leže same pečene buče in nad vsako se dviguje opojna para! In Duško stopa po polju, gleda buče in hoče se mu, da bi si odtrgal, a komaj se nagne, že ni buče. Stopa še vedno po polju... Polje, toda ne polje, ampak nekaka pisarna, široka pisarna! Nekje se pojavijo velika buča in se prične valiti proti njemu in vedno raste, raste; že je tako velika kakor hiša, kakor cerkev, kakor gora, še večja in vedno hitreje se kotlji proti njemu. Duško drgeta od strahu in beži, beži, a noge mu klečejo, klečejo... Čudovita buča ga dohiti in plane nanj.

Arhivar se je zdržnil, prebudil se je ves premočen od potu.

Te sanje so ga mučile vsako noč.

Nekoga večera so pisarji na okrožnem glavarstvu priredili večerjo. Pripravili so vse v Kalčovi gostilni in se zbrali, da bi se poveselili. Jed so močno popoprali, da bi popili več vina. Kajpada je bil povabljen k večerji tudi arhivar.

Bilo je dosti vina, govorov, pesmi! Bilo je i ljubavih in domoljubnih! Nobene niso prezrli v pesmarici. Nato je vsakdo nazdravil. Nekateri so pili na zdravje gospoda glavarja, seveda pod po-

gojem »med nami rečenec; drugi za nežni spol v mestu, tretji v prosech domovine, za carja, za pisarniške bolhe itd. itd.

Končno je vstal tudi gospod Duško, stopil na stol, izkašljal se in navdušeno dvignil kozarec:

»Gospoda, spoštovani zborovalci, kolege, moji dobri tovariši!«

Toda med temi srčnimi izlivi se mu je v misel neuradno zavalila tiista grozotna pečena buča, ki ga je neprenehoma zasledovala in mu, tudj zdaj zmesala v glavi arhiv idej, ki jih je bral v času trinajstletnega službovanja.

Duško je poskušal nadaljevati. Naredil je močno kretnjo z roko, dvignil jo proti nizkemu stropu, svečano držal nekaj minut, navdahnjeni pogled pa mu je počival na tovariših:

»Na noge, kako bi rekel... deloma... sem pa tje.«

Toda buča se je ponovno obrnila v reki njegovih misli. Duško se je čutil oslajbljenega. Roka mu je omahnila, ozrl se je na tovariše in spregovoril z mehkim, drhtečim in blagim glaskom, ki še zdaleka ni slišil govorniškega znanos.

»Veste kaj, gospoda! Dajmo kdaj speči bučo! Tako — kot tovariši. Saj ne stane bogsigavedi koliko! In privoščimo si zopet malo veselja.«

Nastal je kratek molk. Nato so vsi zavpili »hurra« in Kalčova gostilna je odmevala od ploskanja:

Stane Savinšek:

Župan

Upognjen je prišel Martin domov. Zasopnil se je na stol, zaril z dlanmi v zabrekli obraz, se oprl v koleno in molčal.

Zena Marjana je obstala pri kuhinji. Hotela ga je pozdraviti, pa so ostala usta priprta in jezik mokeč. Napeta radovednost je zatrepala v njenem obrazu in z vprašujočim sijajem v očeh je zrla na moža. Toda njena, zmerom jo težeča radovednost se je naenkrat uprla strahu nad možovo potrošnostjo. Še zmerom s kuhavnico v roki se je pripognila naprej in stegnila suhi vrat proti Martinu. Suho in boječe je vprašala:

»Martin, kaj ti je...?«

On ni odgovoril. Zazibal je široka ramena in nervozno stresel z glavo.

»Govori že, ali si gluhi. Jaz sem tukaj!«

Zacetpala je z nogo. Vpravo od njega je stopila, tako, da je čutil Martin njeno vročo sapo na tilniku. Znani so mu bili taki dihi, zato se je priklonil kakor pes pod bčim in si z dlanmi zaslonil ušesa.

Zena Marjana se je hinavsko nasmehnila in se nizko sklonila. Čisto k njegovemu obrazu je porinila svoj nos in preteče rekla:

»Ali si zopet pil, kaj?«

Martin je bil užaljen. Toda to ponižanje je čutil kakor star očitek, ki ga je razerdil le zato, ker ga je izrekla žena. Planil je kvišku in zakričal:

»Mir mi daj! Ali nimaš drugega opravila kakor stegovati svoj dolgi jezik v moje posle!«

Zablodil je po kuhinji, mimo žene in štedilnika in gledal v podnice. Na njegovem obrazu je zanihala zasenčena bojazn. Mlel je z ušnicami in nerazumljivo godrnjanje se je lovilo skoz zobe.

Martano je zjzelo; zanihala je na mestu, oprla goli roki v boke in zrasla za ped više. Srd ji je planil na usta.

»Furija neugnana. Kakor pretepen prideš domov in nič ne zineš. Vem, da boš rekel, da ste imeli spet ejo ali kaj podobnega. Bog vam odpusti grehe vaših sestankov. Ne vem, kaj si imate toliko povedati; čebjate, uredite pa nič. Res, veliko sprostovanja si boš pridobil.«

Zaletelo se ji je malo, da je morala zaprestiti s kuhavnico po loncih in si med tem poiskati novih besed. Toda radovednost je vse preveč plala v njej, da bi se bila mogla oddahnuti.

»Zapomni si, ti stari, da mi vse to že preseda. Rajši bi videla, da ne bi bil nikdar župan!«

Martin se je ustavil pred njo. Trdega obraza in stisnjenih ust je rekel:

»Nimaš velikih želja, Marjana. Če te je volja, se me sedaj lahko do obisti nagledaš.«

»No, nisi tako lep,« se je namrdnila in zapredla po juhi.

»Ah... Dal je renčal Martin in hodil po ku-

»Sprejeto, sprejeto!«

»Se nocoj!« se je oglašil nekdo.

»Sprejeto...«

In ni minulo pet minut, so že pobrali podpise, nabrali nekaj denarja, kupili bučo in poslali v pekarno.

Duško se je potopil v blažene misli. In ko je bila po eni uri buča pečena, si je želel, da bi jo sam prinasel, in je odšel.

Toda...

Ko se je vračal s tepesijo, na kateri je širila pečena buča prijeten vonj, ga je srečal gospod glavar.

»Ho, ho, gospod Duško!« ga je pobaral. »Torej ste si bučo spekli! Veseli me, veseli me! Gotovo se vam je že želoce popravil!«

Duško je otrpil jezik in ni mogel reči niti besedice.

Ko je prinasel bučo tovarišem, so vsi opazili, da je bil prebledel kot mrlič.

»Kaj ti je?« so siliili vanj in se čudili.

»Slabo mi je!« se je opravičeval Duško in se brez moči sesedel na stol v kotu in obsedel mračno in tiho. Zatopljen v temna razmišljanja, se pogledal ni tovarišev, ki so s slastjo in veseljem pospravljali sladko bučo.

»Duško, vzemi, bratec,« so moledovali.

»Ne morem,« je govoril žalostno in pobito in nadaljeval v jok: »Slabo mi je, zelo mi je slabo, fantje! Smrt je blizu.«

Iz bolgarščine prevedel: Radev Niko.

Šah

Na vsruski turnir za prvenstvo Rusije v mesecu novembru se Rusi zelo dobro pripravljajo in se vrše še vedno izbirni turnirji, tako, da bo na tem turnirju igrala elita ruskih mojstrov. Od inozemskih mojstrov bo igral najbrž samo Flohr, za katerega bo ta turnir težka preskušnja. Če jo bo dobro prestal, bo gotovo on za dr. Kuwejem prvi Aljehinov nasprotnik.

Danes prinašamo najlepšo partijo iz letošnjega leningrajskega turnirja.

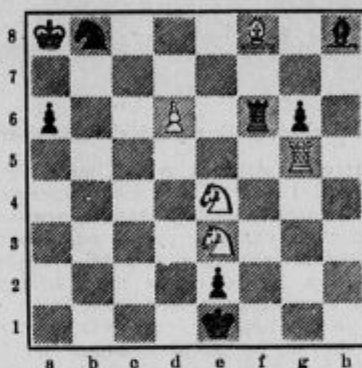
H. Kmoeh—M. Judović

1. d2—d4, e7—e6; 2. e2—e4, f7—f5; 3. g2—g3, Sg8—f6; 4. Lf1—g2, Lf8—b4+ (tukaj je običajno Le7); 5. Le1—d2, Lb4—e7 (menjava bi prišla belemu zelo prav); 6. Sb1—c3, 0—0; 7. Sg1—h3 (beli noče zapirati z Sf3 svojemu lovcu diagonale), d7—d6 (boljše je tukaj d5); 8. 0—0, e6—e5; 9. d4—d5, h7—h6; 10. f2—f4! (s to potezo doseže beli razjasnitev v centru), e5—e4; 11. Sh3—f2, Dd8—e8 (potrebno je bilo h6—h5); 12. g3—g4, Le7—d8 (pešec e4 je je nevarnosti); 13. e2—e3, g7—g6; 14. g4—f5, g6—f5 (beli ima izglede na napad na g-liniji); 15. Kg1—h1, Kg8—h7; 16. Tf1—g1, c7—e6; 17. d5—c6, b7—c6; 18. Sc3—e2, De8—f7; 19. Ld2—c3, Sf6—e8; 20. Sf2—e4! (s to živijo otvori beli silovit napad na črnega kralja), d5—e4; 21. Lg2—e4, Le8—f5; 22. Dd1—d3, Lf5—e4+; 23. Dd3—e4+, Df7—f5; 24. De4—f3, Se8—f6 (črni nima več dobre obrambe); 25. Se2—d4, Df5—d7; 26. Tg1—g2, Sb8—a6; 27. Ta1—g1, Sa6—c5 (na Tf7 pride Dg3); 28. Tg2—g7+, Dd7—g7; 29. Tf1—g7+, Kh7—g7; 30. Df3—c6, Ld8—e7; 31. Sg4—f5+, Kg7—f7; 32. De6—c7, Sf6—g8; 33. Sf5—d6+, Kf7—e6; 34. f4—f5+, Tf8—f5; 35. Sd6—f5, Ke6—f5; 36. Dc7—e5+, Kf5—g6; 37. b2—b4, Le7—f6; 38. De5—g3+, Kg6—f7; 39. Dg3—c7+, Kf7—g6; 40. Dc7—c5 in črni se je vdal. Za to partijo je dobil Kmoeh prvo lepotno nagrado.

Problem št. 88.

G. Welde

Črni: Ke1, Tf6, Lh8, Sb8, P: a6, e2, g6 (sedem figur).

Beli: Ka8, Tg5, Se3, Se4, Lf8, P: d6 (6fg).

Mat v treh potezah.

»Gotovo zanj. Mi bo vsaj vrnil tisti denar, ki mi ga že dolguje tri leta in pol.«

»Če bo imel...« je navidezno podvomila Marjana in se hotela nasmehnuti.

Bivši župan je rekel v rahlem smehljanju:

»Ne boj se. Čez leto dni bo dobil še hujsko broco, kakor sem jo jaz. Naj bo župan in naj upravlja, kakor hoče, samo da dobim svo denar.«

Obadva sta obmolnila. Jeza in ogorčenje je kar na lepem izginilo in se umaknilo tolažeči zavesti, da sta klub kapitulaciji (katere krivda je bila — ee razume — na obeh) še zmerom človeka s častjo in občinskimi pravicami. Hm, kaj drugo

★

Naslednje dolge dni se Martin ni več smejal... Hodil je po hlevu in nič več ni gladil živine. Hodil je po polju ves zgaran in mrk. Sedaj je bil sam s svojo ženo in bajto.

Sleheri dan o mraku je hodil k županu Grčanu in se pozno v noč vračal z nekoliko desetaki.

Zena Marjana pa se ni nikoli več spomnila šmink in pudra...

Ant. Adamič:

Požigalec

(Dalje.)

Vzdolž vse poti so na visoke, črne drogove napete žice brnelce, jokale kakor harfa, pele so vedno isto himno večnosti. Nebo si je od kraja zastrl obraz. — Z leve, skozi pošastne megle pa je iz daljave brez prestanka votlo bobnelo in grmelo, noč in dan, noč in dan.

★

Snežilo je v kosmih. Tišina, da je po vasi odmevala govornica. Zdjaj in zdaj je rezko počilo in se razklato — nekje na vrtu se je pod pezo snega odkrhnila veja.

Reza je sedela ob oknu in krpala nogavice, mati je o peči ružila koruzo. Miha si je v veži strkal eneg s suknje in s kučme ter je vstopil. Kučmo je zagnal na pet.

»Reza,« se je okrenil proti njej, »kaj pa imajo na oni strani? Na cesto ga slišim, kako rjove.«

Zenske so se vznemirile. — Kaj je? Saj je prav prej odšel iz krčme Klepec. Bil pa je res ves rdeč v glavo kakor kuhan rak.

»Razgraja. Ne vem, kaj mu je. Odkar se je vrnil, ne pozna ne šale ne smeha. Renčav je in zadrčen,« je dejala Reza.

»Dopolodne je bil na glavarstvu, pri tisti komisiji, ki deli podpore. Dejal je, da se gre pritožiti, ker nočejo Metki dati podpore.«

»Saj ji ne gre! Ali je France invalid, kakor sem jaz?«

»Gre še za prej, ko je bil odšel na vojsko.«

»Kaj misliš, da bo sedaj kar doma?« Se bo moral na vojsko, še. Vse za vero, dom, cesarja! Zdrav je kakor riba. Če bi bil bolan, ne bi zdaj le rogovilil,« se je prisiljeno nasmehnil Miha.

»Joj, Metka teče k nam!« je zadržala Reza in skočila na noge.

Metka pa je vsa objokana pripovedovala: »Nad menoj kriči in me obklada s priimki. Prišel je že ves nasajen iz trga. Ko je ugledal pri nas Klepeca, ga je jel zabadati. Ako se je oglašim z moškim, ga je ogenj v stehi. Bog pomagaj, saj z gosti moram govoriti ter jih vsaj vprašati, kaj bodo pili. Odkar je prišel France iz vojne, je ves izpremenjen. — Klepec ga je gledal in gledal, potem pa se je pobral iz hiše. Oj, in nato se je lotil mene. Toliko, da me ni udaril. In bi me bil, da nisem držala

fantka pred seboj. Vrgla sem otroka v zibel in zbežala.« Mati in Reza sta onemeli; Miha pa je trdo stopil po izbi in pred okno.

»Ne emerite se, ženske,« se je usrdil. Pokril je kučmo ter šel iz hiše.

Videle so ga, kako je odšel naravnost v Skaletovo hišo. Spogledale so se, mati pa je dejala:

»Ni napačen, ta naš Miha; kadar je treba, je mož.« In proti Metki:

»Ne jokaj, vse bo še dobro. Semkaj sedi.« Metka se je sesula k materi na klop.

»Se zgrabila se bosta,« je v skrbih sama zase menila mati.

»Miha je svojeglaven.« Tudi Reza je prisedla.

Vzdihovale so in se hrepeneče ozirale skozi okno. Kaj bo opravil Miha? Je šel, da napravi čudež, Ali bo izpreobrnil zdijvanega moža? — Glej ga, Miha se že vrata —

»Kaj je? Povej že vendar,« so siliile vanj. Miha se je pa sredi sobe razkoračil in obraz mu je bil kakor okamenel, ko je ukazoval:

»Metka, domov pojdi. Nič ni hudega, samo nikar se ne emeri. Veste, kaj sem zvedel? Saj res, kaj vam nisem ravno prej že povedal! Kajpada, divji je, ko pa mora spet na vojsko... Na glavarstvo je šel po podporo, dobil pa je v roke poziv, da bo moral takoj odriniti.« Miha je zavžigal skozi zobe.

Metka je planila s klopi in brez besede je odhitela domov. Gledali so za njo in zdihovali.

»Naj gre, prav je tako,« je dejal Miha. »Stopim v hišo — kaj vidim? France kleči pri zibel. — Poglej Miha, je dejal, otroka moram pustiti, domačijo, vse, prav vse in spet moram na vojsko. Erjavce me je... Zloze se masčuje nad menoj, ker sem ga oni dan nagnal z našega dvorišča. Ne samo enega, dva petelina zaslužni na streho! Pri komisiji sem povedal zastran podpore. — No, so dejali, zdaj jo bo pa tudi žena dobivala. Toda jaz se ne bojim, kajti prej bo Erjavca konec ko Skaleta. Miha, pogledj. Pa je dvignil tri prste.«

»Bog nas varuj!« Mati se je prekrizala.

»Tudi jaz pravim, da bo Erjavce še nesrečen. Da je kaj pravice na svetu, bi ga obesili na prvi klin. Kadar se sprimet a Francetom, bo plesal. Jaz bom godel,« se je zahotela Miha.

»Nikar ne govori tako!« ga je posvarila Reza. »Ali si pozabil, da so te že tiščali za vrat?«

»Doma vendar lahko govorim, kar hočem!« se je razjezil.

»Prosim te, molči. Morda še vedno mislijo, da si mi ti zažgal,« je velela mati.

Zarežal je: »Jaz? Morda pa sem...«

»Ti?« Reza je odločno stopila predenj; mahala mu je s prsti pred očmi. »Ti, nikar ne govori budalosti! Sama neumnost in nespamet te je. Nemara bi ti res ne škodilo, če bi te spet vtaknili v vojaške cape. Joj, da si res ti tisti grešnik! Z nogami je cepetala pred njim, v nemoci so jo polile solze.

»Hm, jaz ja.« Trepal je z očmi in se okrenil. Šel je v vežo, vzal lopato ter jel odmetavati sneg na poti do skednja.

Ko si je Reza otrnila oči, je vprašala: »Mati, kaj pravite — vse od nesrečnega večera, ko so ga odpeljali, ga vidim, tudi v sanjah, kako meče goreče vžigalice na streho. In tudi, kadar srečam župana, me ta kar z belim pogleda. Oni dan sem celo opazila, kako je za Miho pretil.«

»Ne bo nič opravil; saj se je izkazalo, da je naš nedolžen. Ti si pa res kristjanska žena; le kako moreš kaj takega sanjati o lastnem možu. Vsi vemo, da si je on sam zanetil, le ti edina sumniščiš svojega lastnega moža, našega dobrega Miho. Res ne vem, kaj bi rekla.« Užaljena se je dvignila ter odšla iz sobe.

Reza je sedla na stol pri oknu. Vzela je v roke nogavice, da jih zakrpa; le tu in tam se je ozrla na ono stran, kjer je pravkar zagorela luč. »Tudi Metka je revica,« je globoko vzdihnila. »Bog zna, kaj se godi na oni strani...«

Kaj se je godilo? Ko je Metka stopila v sobo, je malce postala. Plaho se je ozrla na moža, ki pa je mirno stal pri oknu in gledal v nebo. Temnilo se je. Kosmi snega so kakor beli nageljni neslišno naletavali na šipe. Metka je šla in užgala luč, potem je stopila k zibelki ter vzela otroka v naročje.

»No?« se je zateglo oglašil. Ker se ni odzvala, je vprašal: »Metka, kako bo poslej? Na vojsko moram, še nisem ti povedal.«

»Kako bo? Dobro ne,« je odvrnila jedva slišno.

»Slabše ne more biti kot je. Računi pa še davno niso čisti.«

»Niso, res niso in tudi ne bodo, dokler boš takšen, kakršen si. Vse je napak,« je pikro odvrnila.

»Kaj je napak?« Šel je k mizi ter sedel.

»In še vpraša.« Glasno je zajokala; tudi

otrok je jel ihteti. »Mislija sem,« je hlipala, »da bo, odkar si se vrnil, boljše, a je vsak dan hujshe. Gostje izostajajo, skoro nikogar ni več k nam. Vsega si pa ti kriv, ker vsakogar obla-jaš, kdorkoli se oglaš z menoj. Dolgo sem molčala, zdaj ne morem več.«

»Kaj?« se je zavzel in se bolj navidezno razhudil.

»Vprav prejle, celo ubogega Klepeca si nagnal.«

»To so same čenče ali pa blede! Torej jaz moram nazaj. Kaj bo posihmal, samo to premišlujem.«

»Kakor Bog hoče.« Vdano je pogledala proti stropu. Mož je dromljal po mizi, nato se je dvignil in hitro okrenil. »Že jutri zjutraj moram od tod. Grem, da se poslovim od sosedov.«

Naglo je šel proti durim, a se je vrnil ter molče obstal pred ženo, ki je tiščala otroka k sebi. Hotel je nekaj povedati, pa mu ni šla beseda iz grla; samo pogladil je otroka po laskih, potem pa je hitro odšel.

Pri Rovanih je stisnil vsem po vrsti roko. »

„SLOVENEČ“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

J. K. - M. Zvišana toplina je pogostoma znak začetne jetike, a ne vselej. Časih je poleg splošne slabosti in utrudljivosti edino znamenje kakšnega skritega vnetja, kakor v drgalkah, v nosni duplini, v trebušnem droblju, pri malih otrocih neredko kdaj v obistnem likvu, pri ženah v medeničnem droblju. Tudi dobremu zdravniku treba časih daljšega opazovanja, da dožene pravi vzrok zvišani toplini. Kaj čem jaz na daljo?

M. M. - Lj. Sadne sokove želite dajati svojemu dvomesečnemu dojenču, ki vam dobro uspeva na prsih? Takšen nasvet da vam je dala vaša prijateljica, ki mnogo bere in se sploh zanima za novodobno zdravstvo. Svoji prijateljici sporočite moj dobrohoten nasvet, da se ne ukvarja več s knjigami, ki jih očitno ne razume prav, naj se ne zanima več za zdravstvo, ki ga pojmuje napak, in naj ne daje več nasvetov drugim, ko jih sama najbolj potrebuje. Vi pa dajte svojemu otročku samo tisto hrano, ki jo mati priroda pripravila zanj v vaših prsih — doslej še noben učenjak ni dosegel mojstrice prirode, kaj šele prekobil — vsaj do končnega šestega, še bolje do devetega meseca! Ko bi začela pojmovati ta prirodo hrana, se sme in mora dodajati umetna hrana, ki pa naj bo čim bolj podobna prirodni. Otroci naj se hranijo, če le more, do devetega meseca izključno na prsih, potem naj začnejo dobivati polagoma drugo hrano in tudi sadje v primerni obliki. Držite se tega vodila, ki naj velja za zdrave dojenčke zdravim mater brez izjem in odridkov!

I. Z. - Lj. Začetek šole — začetek bolehanja? Komaj se vam je vaš »abotni« dekleček toliko popravil, da je začel jesti in mirno spati, da je dobil nekaj živahnosti in zdravje polti, pa se že v tretjem tednu šolega leta začneja stara, obupna lajna: breztežnost, nemirno spanje, čemernost in očitno hiranje. Kaj počnete? Če se otrok težko uči in uspeva v šoli bolj za silo, vtačnite otroka v lanske razred nazaj, otrok naj letnik prostovoljno ponavlja, da se odpočije. Prevelik duševni napor kvari zdravje! Marsikateri šolski otrok se s ponavljanjem opomore v vzgojem in zdravstvenem pogledu. Ako otrok opravlja svoje šolske naloge brez težav, potem izvedite takle dnevni red: ko se vrne otrok opoldne iz šole, naj pokosi v miru, brez pripravljanja, brez prošenj in groženj! Po kosilu naj gre kam ven, da se razhodi in naskake po mili volji. Tudi v slabem vremenu se ne sme ukvarjati s knjigami ali resnejšim delom pred tremi ali polštirim. Takrat naj se loti knjig in nalog, kar naj traja do šestih ali sedmih ur. Ob sedmih naj bo večerja, po večerji naj otrok ali bere ali rečno dela, ob osmih naj se odpravi k počitku. Spi naj otrok v dobro zračni sobi z odprtim oknom. Ob šestih naj vstane, opravi telesne potrebe in se opravi, ponovi naj šolske predmete, zajtrkuje in odine v šolo s kosom kruha (namazanem s presnim maslom ali čezano) in jabolkom. O prostih dnevih naj bo otrok čim več na prostem, tudi v zimi, sanki naj se in drsa, za smuk je menda še prezgodaj. Če to ravnanje ne zaleže, treba otroku še zdravniške pomoči.

J. J. - S. Zdravniško spričevalo za poroko brez zdravniške preiskave? Močno dvomim, da iztaknete katerega zdravnika, ki vam napravi takšno »uslug«, tudi če mu ponudite še tako »dobro«

denar! Če ste zdrav, ni pametnega razloga, da se hočete izogniti tej sitnosti. Bžikone pa ni pri vas v redu, zato uredite prej, kar treba, in sicer tudi v lastno korist! Ni hujše nesreče ko okužen zakon.

M. V. - N. Kilni pas kje si naročite? Najbolje nikjer! Mlada, delovna žena naj se ukvarja s tisto neredo? Zberite si primeren čas in jo srčno mahnite v bližnjo bolnišnico na operacijo. Čez dober teden boste spet doma in se nekaj tednov varovali napornejših del, pa bo zadeva trajno urejena. Pasove svetujemo stari in nadložnim ljudem, ki bi jim večdnevno ležanje utegnilo škoditi, mladim in krepkim ljudem s kilo pa je pas v večjo kvar kakor korist.

J. T. - Lj. Preobčutne živce si hočete ojačiti s samopreverjanjem (avtosugestijo) in želite, da vam označim knjige, kjer najdete primerna navodila za takšno zdravljenje? Hkrati nameravate tudi svoje »visokošolsko učenje zaključiti in bžikone celo izpiti, napraviti. Ko mi pišete, da ne morete misliti na odid in nadložnim ljudem, ki bi jim večdnevno ležanje utegnilo škoditi, mladim in krepkim ljudem s kilo pa je pas v večjo kvar kakor korist.

Isti. Knjig o zdravljenju živčnih bolezni za ne-zdravnike nimamo v našem izku, več ko dovolj jih imajo drugi narodi. Kar jih poznam, niso bogve kakle vrednosti, zvečine se drže bolj površnih pojavov in ne gredo v globino, do bistva bolezni. Jaz sem mnogim priporočil drobno, a jednato knjižico znanega nemškega pesnika in zdravnika »o duševni dietetiki«, drugim staro, a še vedno življenjsko resnično in čvrsto knjigo Tomaža Kempčana; vam pa svetujem še starejšo knjigo, ki jo sam prebiram (v Sovretovem prevodu) Dnevnik cesarja Marka Avrelia. Samo bojim se, da kot mlad človek, ki se mu vedno mudi, ne utegnete prodrati do globin, kjer leže školjke z biseri.

I. P. - Lj. Srbež vsa močno nadleguje; sami domnevate, da tiči za to nadlego morda sladkorna bolezen, a gotovosti nimate, ker ne zmorate sredstev za zasebno zdravljenje. Kot staroukopenec imate vendar pravico do brezplačnega zdravljenja v tujakih bolnišnici (na oddelku za notranje bolezni), če vas ne sprejmejo v bolnišnico, vas morajo pregledati in zdraviti v ambulatoriju! Svetujem vam nujno, da se čim prej poslužite te pravice; brez ugotovitve, kaj je vašemu neznoznemu srbežu vzrok, je smotno nasvet glede domačega zdravljenja nemogoč.

F. K. - S. Gostilniška hrana se vam upira, druge nimate na izbor? Verjamem, saj se človek najprej naveliča mesne hrane, tudi če je priprava neoporečna. Nekdo sem bil tudi jaz v sličnem položaju, da so se mi pristudile vse tiste omake in obare in začimbe in vse tisto, kar tvori glavno sestavino in ponos gostilniških jedilnih listov ali seznamov, ki jim pravijo dandanes menda jelovniki. Za zajtrk sem si kupoval presno sadje, opoldne sem naročal samo kuhano govedino s prikuhami, za večerjo sem si dajal napravljati samo, najrajši zeleno solato. Ob taki večmesečni hrani se mi je vrnil zdrav tek. Poskusite še vi tako!

Kmetijski nasveti

Zatiranje strune ali ličinke poljske pokalice. Prilagam ličinko (čigava?) rumenordečkaste barve, ki podjeda mlado salato, ki nato usahne in se posuši. Letos jo je bilo posebno veliko na koreninah čebule. Kako bi se ta go-lazen zatrla? Ali je mogoče gnoj (konjski) vzrok? Bi li kazalo v jeseni zemljo globoko prekopati odn. že bolj na zimo? — J. P. L.

Poslana ličinka je ličinka poljske pokalice. Ta ličinka je znana pod imenom struna, ki je velika škodljivka raznih poljskih in vrtnih rastlin, med katerimi ji najbolj ugaja mlada salata. Strune žrejo plitvo pod zemljo ali skrite v rastlino samo. Objejo ali ogledajo vse podzemeljske dele rastline. Tudi se zavrtajo v mlado žitno rastlino in mlado solato in lezejo po njej navzgor in jo med lezenjem izgledajo in uničijo. Najrajši so strune v suhi, rahli pešeni zelo humozni zemlji, kakršno dobimo z gnojenjem s hlevskim gnojem. Strune lahko zatirate na razne načine. Za vado jim lahko nastavite in zagrebete 5 do 10 cm globoko v vrtno zemljo posamič kose krompirja, ki jih zaznamujete s količki. Čez tri dni poberite nastavljen kose krompirja in pokončajte strune, ki so na po-branih kosih krompirja. Krompir lahko tudi s strunami vred poparite ali skuhate in pokrmite. Mesto krompirja lahko uporabljate tudi koren, toda ne zrezan. Ker strunam zelo uga-ja solata, jih lahko lovite tudi na njo. V ta namen posejete zgodaj spomladi med vrste po-sejanega semena ali vrste sadik in pa na med-lehne jarke ali poti nekoliko salate. Salate rastline imajo nekako šteti ali osmi list, ko jih napadejo strune; napadene rastline kaj kmalu ovenejo. Vse vele solatne rastline poteg-nite iz zemlje in strune boste našli v koreni-nah, ki so zgledane do svoje zunanje kožice. Če je stebel solate izjedeno in prazno, potem je struna že odšla in je na poti k najbližji rastlini, kjer jo najdete drugi dan. Uspešno lahko zatirate in uničite strune tudi s trose-njem kajnitja po vrhu vrtno zemlje v času, ko strune pridno žrejo; na 100 m² je potrebno 4 do 5 kg kajnitja. Samo preženele lahko strune z živim apnom, ki ga potrosite jeseni ali pred zimo ob suhem vremenu 15 do 20 kg na 100 m² in zemljo takoj po trosenju apna prekopljete. Spomladi pa gnojite po vrhu rastlinam močno še s čilskim solitom, ki pospešuje hitro rast rastlin. Z živim apnom in čilskim solitom pri-silite strune, da odidejo bolj globoko v zemljo sli pa da zapustijo zemljo. Med zelo uspešna sredstva proti strunam spada švajnfurtsko ze-lenilo, ki pa je precej drago in ga radi tega redkokoli uporabljajo. Naravni sovražniki strun so krt, rova, vrana in domača perutnina.

Izboljšanje travniške zemlje. Čez travnik, ki leži ob potoku, je tekla pred poglobitvijo potoka navadno dvakrat v letu pol dneva voda. Zdej voda ne teče več čez travnik. Polivam ga zdej z gnojilco, ki se je dobro obnesla, samo na kakih 100 m se nič ne pozna. Tam raste kljub temu trava, slična oni, ki raste po moč-virnih travnikih (ločje), dasiravno tu ni moč-virnato. Izgleda, da je na tistem kosu drugačna

zemlja. Kako bi mogel to zemljo primerno iz-boljšati? — J. A. M.

Omenjenih 100 m² travnika najbrže se ved-no zamaka voda iz potoka. Podtalna voda ali podtalnica sega v omenjenem delu še previsoko, zato pa rastejo tamkaj še vedno močvirne trave in polivanje z gnojilco ne zaleže nič. Treba je torej, da tudi na tem travniškem me-stu spravite podtalnico še nižje pod travniško površje, kar se bo najbrže dalo brez drugega doseči še z nadaljnjim poglobitvijo potoka. Naj-bolje je, da to delo že to jesen izvršite. Nato očistite travnik mahu in ga pognojite najprej dobro z apnom. Pozneje, morda še pred zimo, ga pognojite dobro s Thomasovo žlindro in 40% kalijevo soljo in hlevskim gnojem. Gnoje-nje je najboljši uničevalec mahu in plevela. Ker rastejo na travniku manj vredne trave, zato je dobro, da ga spomladi pobranate in po-sejete s primerno travno mešanico.

Naprava kisle krme. Imam leseno borovo kad, ki drži 40 hl, je 2 m visoka in je spodaj 1/2 m širja kakor na vrhu. Uporabil bi jo, ker je drugje ne rabim, za napravo kisle krme. Imam četrto košnjo črne detelje, ki bi jo rad okisal, ali pa repno ter pesno listje. Prosim, če bi se to dalo izvesti in kako? — A. Č. M. P.

Ni nam mogoče presoditi, če je vaša kad dovolj močna za pripravljanje kisle krme sploh. V dovolj močnih lesenih kadeh lahko kisamo pred vsem zeleno koruzo, solnčnice in parjen krompir, ne pa tako deteljo in druga krmila, za katere je že treba v to nalašč nare-jene betonske jame ali silosa. Tudi bi se de-telja, v kateri je obilo beljakovin in ji nedo-staja sladkor, slabo kisala. Zato bi bilo treba mešati med njo pri spravljanju v ensilažno jamo takšne krmne rastline ali take snovi, v katerih je sladkor, ker mlečna kislina se more tvoriti le iz sladkorja. Kisanje detelje brez za-dostne primere krmnih rastlin (sladkorna pesa, zelena koruza, solnčnice itd.), v katerih je slad-kor, ali brez primere sladkih snovi (sirovi slad-kor, melasa itd.) ob priliki spravljanja detelje v ensilažno jamo, bi ne bilo uspešno in bi se popolnoma ponesrečilo. — Svetujemo vam, da se glede naprave kisle krme obrnete do pri-stojnega okrajnega kmetijskega referenta, ker nam za vso obrazložitev žal primanjkuje pro-stora.

Krmljenje divjega kostanja prašičem. Ali je divji kostanj prikladen za krmo prašičem? Ali se mora pokladati sirov, kuhan, olupljen ali neolupljen. Ali ga lahko uporabim tudi za krmo mladim prašičkom. — S. F. D.

V divjem kostanju je 1,5 odstotka prebavljivih beljakovin in okrog 34% skrobne vred-nosti. Za krmljenje je nabrati in uporabljati le popolnoma dozorel divji kostanj. Ker je ze-lo grenak, je najbolje, da ga pred krmljenjem razgrenčite. V to svrhu najprej posušite divji kostanj v krušni peči ali v sušilnici, na kar ga olupite. Posušeni divji kostanj se da lahko lu-piti, ker lupine pri sušenju razpokajo. Ko ste kostanj olupili, spravite ga v sod z vodo, da se razgrenči. V sodu menjajte vodo večkrat, da se

divji kostanj prej in bolje razgrenči. Po 2 do 3 dnevnem namakanju v vodi izgubi divji ko-stanj veliko svoje grenkobe. Če imate tekočo vodo kje v bližini, denite olupljeni divji ko-stanj v vrečo ali drugo primerno posodo, ki jo postavite nato v tekočo vodo. V tekoči vodi izgubi divji kostanj kaj kmalu in skoraj po-polnoma svojo grenkobo. Če kostanj pred na-makanjem zdrobite v zdrob, se bo še bolj hitro razgrenčil. Če imate veliko divjega kostanja, ga spravite, ko je popolnoma ali deloma posušen, v suh zračen prostor, ga tamkaj razgrnite in hranite v prav tankih plasteh, da se vam ne pokvri in splesni. Dobro je, da ga v shrambi večkrat premečete z lopato. — Olupljen, raz-grenčen in v zdrob zdrobljen divji kostanj krmite le pitalnimi prašičem približno 1 kg na dan in glavo poleg druge pialne krme. Za mlade prašičke pa divji kostanj ni primerna krma.

Gnojenje vinograda s hlevskim gnojem. To jesen nameravam pognojiti vinograd s hlevskim gnojem. Kaj je boljše, če dam gnoj med posa-mezne trse ali naravnost okrog trsov? F. S. Z.

Okrog trsa lahko gnojite kvečjemu le v vinogradih, ki niso nad šest let stari. V starej-ših vinogradih, kjer so se korenine trsa že bolj daleč razrasle, raztrosite hlevski gnoj ena-koмерно čez in čez v vinogradu kakor na njivi in ga spravite primerno globoko v zemljo ob jesenski kopji vinograda. Pregloboko v zemljo ne smete spraviti hlevskega gnoja, ker potem slabo prhni in lahko zašoti, kar je bolj slabo nego dobro za trsje.

Krmljenje plemenskega bika. Kako moram krmiti bika plemenjaka, da ga ohranim dolgo dobrega za plemo? — L. R. K.

Nič niste omenili glede bikove starosti. Za plemenskega bika je najboljše krmilo edino dobro seno in po potrebi tudi oves. Če ni bik

Pravni nasveti

Dota. F. K. D. Vaša hči se je poročila leta 1929. Hčerki dote niste takoj izplačali. Leta 1930 je kupil moše Vaše hčere posestvo, ki ga pa ni mogel popolnoma izplačati ter je ostal nekaj dolžan. Leta 1932 ste brez hčere in moreže vrednosti izplačali njeno doto dolžniku, od katerega je moše Vaše hčere kupil posestvo, in je bil tako poravnat ves dolg. Vprašate, če lahko zahteva Vaša hči od Vas doto, ker ni bila njej izplačana. — Po postavi se razume pod doto tista imovina, ki jo žena ali kdo drug za njo izroči ali zagolovi možu radi olajšanja potroška, združenega z zakonsko zvezo. Ako si mož pred sklenjenjem zakonem ni izgovoril dote, tudi ni upravičen zahtevati jo. Ker ste Vi za svojo hčer plačali ostanek dolga po moši nakupljenega pose-stva, ste s tem zadostili svoji očetovski dolžnosti glede davanja dote, ker je izplačilo dolga prišlo tako zetu kakor hčeri v korist. Zaradi tega Vaša hčerka ne more od Vas zahtevati ponovno izplačila dote. V kolikor višina od Vas plačanega zneska ne bi dosegla višine dolžnega deleža, lahko Vaša hčerka po Vaši smrti zahteva dopolnitev dolžnega deleža.

Dedovanje. P. I. S. Vaša mati je v oporoki imenovala za dediča svoja dva otroka, svojemu možu pa je volila 2000 K. To je bilo pred 20 leti. Mož se je zopet poročil in je v drugem zakonu imel štiri otroke. Sedaj je umrl. Vprašate, kdo na-sleduje očetov delež 2000 K, ki je vključen na po-sestvu, ker tudi maeča zahteva nekaj za sebe. Vprašate, v kakšni volji se ima ta delež sedaj izplačati. — Ker je Vaš oče umrl brez oporoke, na-stopi sedaj zakonito dedovanje. Vsi otroci, in si-der oba iz prvega zakona in štiri iz drugega za-kona, dedujejo skupno tri četrtine očetove zapuščine, a očetova druga žena eno četrtino zapuščine. Ker znaša očetova zapuščina le terjatev od 2000 K napram posestvu, ki je last otrok iz prvega zakona, bo pri zapuščinski obravnavi prisojeno vsem šestim otrokom 1500 K, to je vsakemu 250 K, a vdovi 500 K, oziroma 62.50 Din in 125 Din. V kronah vključene terjatve se po postavi imajo izplačati v dinarjih v razmerju enega dinarja za štiri krone, čeprav to ne odgovarja pravemu razmerju takrat-nih cen.

Drvo ob banovinski cesti. J. A. Nameravate vsaditi drevo pred hišo ob banovinski cesti. Kako daleč mora biti od ceste oddaljeno? — Po uredbi o zaščiti javnih cest se poleg javnih cest praviloma ne smejo postavljati nikakršne ograje bliže nego 1 m od zunanje meje cestnega zemljišča. Iz tega sledi, da se tudi dreve ne sme vsajati bliže, kakor 1 meter oddaljeno od ceste.

Volivna pravica. A. B. P. iz državne službe ste bili odpuščeni in bi radi vedeli, če imate ak-tivno in pasivno volivno pravico. — Aktivno vo-livno pravico imate, ako ste vpisani v volivni imenik po zakonu o volivnih imenikih. Po tem za-konu izgube volivno pravico: 1. oni, ki so obojeni na robijo ali zapor, daljši od leta dni, dokler se ne vrnejo v pravico; 2. oni, ki so obojeni na izgu-bu častnih pravic, za čas, dokler traja ta kazni; 3. oni, ki so v konkurzu; 4. oni, ki so pod skrb-stvom in 5. oni, ki so z razsodbo izgubili volivno pravico zaradi volivnih kaznivih dejanj. Zaradi di-sciplinskega odpusta iz državne službe torej niste izgubili aktivne volivne pravice. Za pasivno vo-livno pravico pa je potrebno, da imate aktivno vo-livno pravico in pogoje, ki jih predpisuje zakon za volitev v določeno korporacijo (na pr. zakon o obči-nah, o volitvi narodnih poslancev itd.).

Obrsti v bančnem zavodu. Obrtnik. Prevzeli ste star dolg, ki ne spada pod zaščito in vprašate, če bančni zavod še vedno lahko zahteva 8% ob-resti. — Obrstina mera za v denarnih zavodih in bančnih obratih izposojeni denar znaša največ 4,5% nad eskomptno mero Narodne banke, ki znaša sedaj 6,5%. Najvišje dopustne obresti so torej 11%. V najvišjo obrstino mero so všeta tudi po-stranska plačila ali dajatve, za katere se je obvezal dolžnik poleg obresti.

Državljanstvo nezakonskega mladoletnika. F. P. M. Nezakonska mladoletna otroka sta po ma-teri češkoslovaška državljana. Mati biva neznanu kje v Ameriki, pa bi otrokoma radi izposlovali našo državljanstvo. Kako bi to napravili? — Držav-ljanstvo mladoletnih nezakonskih otrok se ravna po državljanstvu matere. Zato bi oni dobili naše državljanstvo, če bi ga dobila mati. Drugače pa morajo čakati, da dovrše 21 let starosti.

Odjava obrti za dosego zaščite kmeta. K. P. Ne bo vam mogoče z odjavo obrti doseči zaščito kmeta, ker se zaščita nanaša na dolgove, ki so nastali pred 20. aprilom 1932, ako so bili dolžniki ob času zadolžitve kmetje.

Kmet — porok uradniku. A. C. Kmet in go-stilničar je bil za poroka uradniku. Ali spada pod

še popolnoma dorastel in ga rabite za pleme-nitev, ga morate tako krmiti, da se nemoteno dalje razvija in raste. Pri pičlem pridelku ovsu lahko nadomestite del ovsu z dobrimi pšenični-mi otrobi ali tudi lanenimi tropinami. Za do-rastlega bika je najboljša krma le res dobro seno in le ob času obilne uporabe za plemenit-ev tudi oves. Rezanica (slama), zelena krmila niso krma za bika. Le tu pa tam naj dobi bik nekaj zelene krme ali pozimi mesto te malen-kost krmne pese. Če rabite plemenskega bika redno za lahka vprežna dela, potem se ni bati, da bi dobil preobilnih treh. Dober bik mora biti sicer krepak, toda vitek. Najboljši znak, da bika prav krmite z dobrim senom in ovsem in skrbite za njegovo nego, je počasna in prav polagoma rastoča živa teža. Bik ne sme prehi-tro pridobivati na teži, ker drugače postane predebel, prelen in včasih tudi nesposoben za plemensko rejo. Pri biku morate sami opazo-vati in določiti, koliko sena je potrebno za bika na dan in kdaj in koliko ovsu. Da pa ohranite bika dobrega za plemensko rejo, je treba, da skrbite tudi za njegovo redno gibanje, snajenje in negujete njegove parklje. Pred vsem pa rabite ga vedno le kolikor morete zmerno za plemo.

Kako, oziroma s kakim sredstvom se da čistiti s sladkorjem vkuhan malinovec? S. F. M. Malinovec, ki je že s sladkorjem vkuhan, je težko čistiti in se pri tem porazgubi tudi pri-jetni aroma. Napravite poizkus z manjšo koli-čino, v katero zamešajte jajčni sneg in stepajte na štedilniku, dokler ne zavre. Potem pustite na strani tako dolgo, da pade gošča na dno, nakar previdno odlijte (brez gošče) in prece-dite skozi flanelasto krpo. Če hočete imeti čist malinovec, morate pustiti iztisnjen sok 2—3 dni na toplem prostoru, da se očisti. Gošča pade na dno, čist sok pa odlijte in precedite. Šele sedaj pridenite sladkor in skuhaite.

B. A. v B. — Sušenje orehov na peči je samo priporočilo. Prav posebno je to dobro, če peč ni preveč razgreta. Taki orehi ohranijo pri sušenju lepo belo barvo in ne porne, kot je to navada-ko slučaj pri sušenju v peči. Dobro je tudi, da orehe najprej posušite na soncu in jih šele nato sušite na peči.

Ustavitev plačevanja za nezakonskega otroka. R. L. Nezakonski oče ni pravilno postopal, ko je samovoljno prenehal plačevati za nezakonskega otroka, ker je ta dovršil 14 let starosti. Zakon namreč ne pozna starostne meje za vzdrževanje otroka, ampak določa, da ga je nezakonski oče dolžan vzdrževati, dokler se otrok ne more sam preživljati. Ako glede tega med očetom in varu-hom ni sporazuma, ne more oče sam odločiti, da se otrok lahko sam preživlja, ampak o tem na nje-govo tožbo odloči sodišče. Šele tedaj more oče pre-nehati s plačevanjem preživnine.

Gostilničarska obrt. F. S. L. Obrnite se na obrtnega referenta pri mestni občini in mu raz-ložite, kako dolgo ste bili zaposleni v tej stroki in kje. Tam boste dobili točne informacije, kaj vam je še storiti, da dobite dovoljenje za izvr-ševanje obrti.

Zgradbina od nove hiše. I. K. Ker je vaša nova zgradba postala zavezana davku po 31. de-cembru 1931 znaša zgradbina od nje 12 odstotkov.

Zaplemba podpore Okrožnega urada za zava-rovanje delavcev ni dopustna. S. F. Ni vam treba bati, da bi vam zaplenili za dolgove nezgodno-rento, ki jo prejimate od Okrožnega urada za za-varovanje delavcev. To po zakonu ni dopustno. Kar se tiče zaplemba pohištva, določa postava, da se samo ono pohištvo ne sme zapleniti, ki je ne-obhodno potrebno zavezancu (dolžniku) ter članom njegove družine in poslom, ki žive z njim v skup-nem gospodinjstvu. Isto velja za obleko.

Vzdrževanje nezakonskega otroka. I. B. M. Nezakonski otrok je nad 14 let star in bi radi ve-deli, če ste še dolžni zanj plačevati vzdrževalnino. — Dokler se otrok ne bo mogel sam preskrbovati, ga je oče dolžan vzdrževati. Kadar se bo mogel sam vzdrževati in bo mati še vedno zahtevala vzdrževalnino, tožite na ugovorilec, da se more otrok sam vzdrževati. Če bo sodišče tožbi ugodilo, vam ne bo treba dalje plačevati.

Rentnina od neplačanih obresti. A. L. Na več kmetijah imate vključene zneske in vam od njih dolžniki morejo plačati obresti, ki jih vsled za-ščite kmetov ne morete iztirjati. Davčna oblast pa vam nalaga rentnino od vseh vključenih zne-skov. Vprašate, če morate rentni davek plačati vseeno, čeprav ne dobite nič obresti. — Rentnina se odmerja od obresti, do katerih ima upnik pra-vico, ne glede na to ali jih je prejel ali ne. Po se-danji uredbi o zaščiti kmetov imajo privatni upniki (ki niso denarni zavodi), pravico samo do 3 in pol odstotnih obresti od terjatev, ki spadajo pod zaščito, čeprav imajo morda vključene večje obresti. Zato bo morala tudi davčna oblast to vpoštevati in predpisati rentnino le od dopušče-nih, ne pa od vključenih obresti, vendar šele prihodnje leto. Letos boste morali še plačati rentnino od obresti, do katerih ste imeli pravico v preteklem letu, ker se rentnina odmerja vedno od obresti, do katerih je upnik imel pravico v prejšnjem letu. Do obresti po 3 in pol odstotka imate namreč pra-vico od 23. novembra 1933 dalje.

Edini sin iz prvega zakona. R. M. Zaenkrat vam ne kaže nastopiti proti očetu, ker bi težko dosegli kakšen uspeh. Ako bi oče umrl in vam ne bi ničesar zapustil, imate pravico do nujnega de-leža. Koliko znaša ta, boste zvedeli takrat, kadar bo čas za to. Sedaj pa pač potrpite in glejte, da si najdete kakšen posel.

M. K. P. Dopisov ne hranimo, zato vam va-šega ne moremo vrniti. Ako niste kaj razumeli, vprašajte.

Oprastitev vojaške službe. S. A. B. Mladenič, oženjen in samostojen gospodar je potrjen na polni rok. Ima tri brate, od katerih sta prva dva od-slужila popolni rok 18 mesecev, tretji pa 9 mesecev. Potrjenemu pomaga pri gospodarstvu samo oče in žena. Ali bi mogel doseči oprastitev vojaške službe. — Ne bo mogel doseči oprastitve. Po za-konu namreč ni smatrati za edinega hranitelja s pravico do oprastitve onega, ki se pred vstopom v kader oženi in s tem postane edini hranitelj žene. Paša po travniku. J. M. Če res niste dobili od-govora, ponovite vprašanje, ker se na važno va-šega dopisa ne spominjamo. Vele velikega števila vprašanj in pomanjkanja prostora v listu, ni mo-gode na vsako vprašanje takoj objaviti odgovor. Nadlegovanja za plemen odgovor opustite, ker nam ni mogoče pismeno odgovarjati.

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petitna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

1000 Din nagrade

eventuelno tudi več, dam dotičnemu, ki mi preskrbi stalno službo sluge, in kasanta, portirja ali kaj sličnega, kjerkoli bilo. — Cenjene dopise prosim upravi »Slov.« Maribor, pod značko »Nagrada« št. 11786. (a)

Kuharica

išče službo k boljši, manjši družini. Sposobna za vsako hišno delo ter se vlijudno priporočam. Ponudbe upravi »Slov.« pod šifro »Za Ljubljano« št. 11844. (a)

1000 Din dam

onemu, ki mi preskrbi v Mariboru pri občini, pri magistratu ali večjem, starejšem podjetju stalno službo. Dopise upravi »Slov.« v Mariboru pod »Zaposlenje« 11877. (a)

Pek z obrtjo

želi primerne nameščenja. Dopise: Ambroz Karl, pismonoša, Marenberg. (a)

Službo išče

pošten, vesten fant, absolvent pripravniškega tečaja dopisne trg. šole. Gre za trg. pomočnika ali kako drugo nameščenje ali tudi za katerega slugo. — Ponudbe upravi »Slov.« pod št. 11846. (a)

Dekle-šivilja

21 letna, pridna, poštena, zna kuhati in opravljati vsa hišna dela. želi službo. Gre tudi kot pomoč gospodinji. Naslov v upravi »Slov.« št. 11865. (a)

Prodajalka

vajena mešana trgovina, posebno izurjena v speceriji, išče mesto prodajalke ali blagajničarke. Vloži kavčijo 3000 Din. Reflektira samo za Ljubljano. Naslov v upravi »Slov.« št. 11869. (a)

Občinski tajnik

zmožen tudi srbohrvaščine in nemščine ter vseh pisarniških poslov — išče službo. Poučuje tudi govor na pihala. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11920. (a)

23 letno dekle

pridno, pošteno, zmožno vseh hišnih del ter nekoliko kuhe, išče službo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11924. (a)

Bolniška strežnica

srednje starosti, večja nemščine — išče zaposlenje. Gre kamorkoli. Cenjene ponudbe upravi »Slov.« pod značko »Vesta in zelo potrpežljiva« 11972. (a)

Brivskega pomočnika

z lastno obrtjo — išče Kolman, Bled II. (a)

Vajenci

Mesarskega vajenca

poštenih staršev — sprejem. Franc Marolt, mesar, Šiška 139. (a)

Vajenca

tr. dobre in poštene hiše, zdravega — išče večja trgovina na deželi. — Osnovni pogoj: nekaj razredov srednje ali meščanske šole. Ponudbe upr. »Slov.« pod šifro »Bister« št. 11853. (v)

Vajenec

gostilniški in mesarski — se takoj sprejme. Hotel Herndl, Ljutomer. (v)

Vajenca

zreplega in zdravega — sprejem za mizarstvo obrt. Rode Fr., strojno mizarstvo, Nožice št. 15. p. Radomlje (v)

Učenko

za trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na deželi, iščem. Predpogoj: ne manj kot 16 let stara, močna, pridna in poštena, z dobrimi šolskimi spričevali. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11885. (v)

Več vajencev

za galvanizacijo in brusilnico sprejememo. Ponudbe z navedbo vseh podatkov o starših upravi »Slov.« pod »Nastop takoj« št. 11938. (v)

Pekovskega vajenca

takoj sprejem. Dobi nekaj mesečne plače. Ivan Rozman — Videm-Dobrepolje. (v)

Učenko za šivanje

sprejme »Juljana«, Gosposvetska 12. Oskrba v hiši. (v)

Službo dobe

Lovec

z večletno prakso — se išče za veliko divjačino. Ponudbe na Publicitas, Zagreb, pod št. 38725. (b)

Varuhinjo

perfektno in v vsakem oziru zanesljivo, sprejem k 2 majhnima otrokoma. Ponudbe s sliko je poslati na Vilim Conen, Subotica (b)

Zbiralce naročil

iščemo! Tudi take, ki že prodajajo trgovcem in pekomo! moko! Ponudbe nasloviti z znamko za odgovor na: Separator — Ljubljana, poštni predal št. 307. (b)

Manufakturst (-inja)

Za vodstvo komisij. manufakturne trgovine se išče dobra, samostojna moč kot prodajalec in aranžer za mesto Celje. Kavčija pojoji, ni pa potreba v gotovini. Tudi je moč prevzem trgovine z blagom ali brez blaga. Ponudbe podružnici »Slov.« v Celju: »Proti kavčiji« št. 11851. (b)

Krojača

samskega, dobro izurjenega za vsa sejmarska dela — takoj sprejem. Zmožen krojaštvo tudi oddam. Fr. Reisner, Kopitarjeva ulica 1. (b)

Dekle

zdrava, poštena in pridna, v starosti 26—34 let, z večletnimi spričevali, ki zna samostojno kuhati in opravljati vsa druga hišna dela ter ima veselje do malih otrok, se išče za takoj k tričlanski družini na deželi. — Plača 250 Din. Naslov v upravi »Slov.« pod šifro »Nastop takoj« 11855. (b)

Samsko postrežnico

za vsa dela, ki zna dobro kuhati, takoj sprejem. Naslov v upravi »Slov.« št. 11895. (b)

Krojašk. pomočnika

in vajenca damskih plaščev, moško fino delo — takoj rabim. Pelko Franc mlajši, Novo mesto. (b)

Tehnični uradnik

gradbene stroke z daljšo prakso pri visokih in nizkih zgradbah, verziran tudi v upravnih poslih, z absolutno tehnično srednjo šolo ali pa stavbeniškim izpitom — dobi službo pri večjem podjetju. V poštev pridejo samo dokazano prvovrstne moči. Zaposlitev je v slučaju zadovoljivega službovanja trajna. — Pismene ponudbe z navedbo zahtev je poslati upravi »Slov.« v Mariboru do dne 20. t. m. pod značko »Dokazano prvovrstno« 11951. (v)

Mizarski pomočnik

mlajša moč, se sprejme. Avgust Povše, mizar — Rožna dolina št. 8, XIX. Cesta na Brdo. (b)

Strojepisko

slovensko in nemško — zmožno knjigovodstva — sprejememo. Ponudbe z navedbo zahtev upravi »Slov.« pod »Nastop takoj« št. 11939. (b)

Služkinjo

ki ima veselje do vrta in zna nekoliko kuhati ter pospravljati sobe, iščem za takoj. — Naslov pove upravi »Slov.« pod št. 11906. (b)

Prodajalko

za specerijsko trgovino — takoj sprejem. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Manjša trgovina na deželi« št. 11946. (b)

Sluga-inkasant

kateri položi 2000 Din kavčije, dobi stalno mesto. Ponudbe z znamko za odgovor upravi »Sl.« v Mariboru pod »Zadruška« št. 11813. (b)

Strojnika

samostojnega, s prakso in izpitom, za Diesel elektrarno 300 ks, sprejememo v stalno službo. Ponudbe z navedbo plače je poslati na Svinčeni rudnik, Mežica. (b)

Pouk

Angleščino

poučuje Miss Farler, Dvorakova ulica 3-III. (u)

Gospodičino

sprejem na dnevni in večerni pouk v šivanju perila. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 9925. (u)

Kako postaneš šofer?

Ako se vpišeš v J. Čehovo šolo na Tvrščini cesti 36, ki ti pošlje na zahtevo prospekt za stoni. (u)

Večerni

trgovski tečaj

knjigovodstvo, korespondenca, stenografija itd. — Začetek 15. oktobra ob 7 zvečer. Vpis vsak dan. Najboljša dopolnilna prilagoditev za ljudi v praksi. Trgovski učni zavod v Ljubljani Kongresni trg št. 2-II. (u)

Gospodične

tudi z dežele, sprejem na dnevno in večerno mesečno učenje za splošno šivanje za lastno uporabo. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11827. (u)

Denar

Posredujem

denar na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. (d)

Spomenike

iz skladišča prodaja hranilne knjižice dobrih zavodov Kunovar, kamnosek, Sv. Križ, Ljubljana. (d)

Ureditel dolgov,

sodne in izvensodne

poravnave,

konkurne zadeve,

vpeljavo, vodstvo, revizije in stalno nadzorstvo knjigovodstva, sestavo bilanc, izdelavo proračunov ter kalkulacij, nabavo kreditov, likvidacijo kmečkih dolgov in uvedbo kmečkih zaščit, vse trgovsko-obrtno informacije in druge neurejene poslovne zadeve poverite zaupno koncesionirani komercialni pisarni Lojze Zajc, sodni zadr. revizor in zaprižeženi knjigovodski strokovnjak — Ljubljana, Gledališka ulica št. 7/L. (d)

Veliko izbiro damskih plaščev

za jesen v elegantni izdelavi v cenah od 220 Din naprej nudi

F. I. GORIČAR

LJUBLJANA — SV. PETRA CESTA 29

Tvrška ima svojo lastno moderno urejeno delavnico za konfekcijo ter lahko nudi izdelke po brezkonkurenčnih cenah. Kupujte torej domače blago, ker s tem podpirate domače delavstvo!

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana. Krekov trg 10 in Aleksandrova cesta 4-II.

Posojila

na hranilne knjižice daje na daljšo dobo, Preko 2000 zadrušnikov.

Pučka štediona

Zagreb

Nas zastopnik: Zore Rudolf, Ljubljana, Gledališka ulica 12. Telef. 38-10. Pismen odgovor 3 Din znamka.

Hranilne knjižice

državne vrednostne papirje — kupujemo in prodajamo kulantno in po najugodnejših cenah.

Bančno kom. zavod

Maribor, Aleksandrova 40

Za odgovor 3 Din znamk

Starejšo družabnico

za trgovino, ki ima nekaj gotovine, lahko tudi v hranilnih knjižicah, tik romarske cerkve v trgu na Stajerskem, sprejem. Ponudbe na podružnico »Slov.« v Celju pod »Družabnica« 11808. (d)

Hranilno knjižico

Spodnještajerske ljudske posojilnice kupim v višem znesku ali tudi več komadov po ugodni ceni. Ponudbe pod »Gotovina« št. 11812 upravi »Slov.« v Mariboru. (d)

Hranilne knjižice

Kmetke posojilnice v Ljubljani in Murski Soboti kupim. Ponudbe na upravo »Slov.« v Mariboru pod »Sigurno« št. 11814. (d)

Kupim knjižice

vseh ljubljanskih in podeželskih zavodov. Sporočite zavod, znesek in ceno upravi »Slov.« pod »Vsaka vloga« št. 11964. (d)

Prevzamem

knjižice kateregakoli zavoda kot posojilo 200 do 300.000 Din proti vknjižbi na prvo mesto pri trinaštrstropni hiši v Ljubljani. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Varna naložitev« št. 11965. (d)

Ako želite posojilo

pišite upravi »Slov.« pod »Denar« št. 11845. — Sprejememo agilne zastopnike! (d)

Kdo posodi 16.000 D.

proti mesečnemu odplačilu 500 Din. Obresti po dogovoru. Ponudbe pod šifro »Varno« št. 11795 upravi »Slov.« (d)

Hranilno knjižico

Mestne hranilnice, vloga 10.000 Din, prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11904. (d)

Prodaj knjižico

Obrtno banke za 300.000 Din. Kupim knjižice Prastedione. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Gotovina« št. 11976. (d)

Inserati

v »Slovencu«

imajo največji uspeh.

Dve stanovanji

dvo- in trisobno, ugodno odda za november Trbuč, Glince, Tržaška 6, telefon 2605. (č)

Enosobno stanovanje

kletno, pod enim ključem, oddam. Predovičeva ulica št. 25, Moste. (č)

Stanovanje

sobo, kuhinjo, podstrešje oddam v Kolodvorski ulici 11. (č)

Kletno stanovanje

lepo, sobo in kuhinjo — oddam s 1. novembrom. Verovškova št. 68, Ljubljana VII. (č)

Stanovanje

obstoječe iz velike sobe, predsobe in kuhinje, takoj oddam mirni stranki z deklico, približno 5 let staro. Naslov pove upravi »Slov.« pod št. 11915. (č)

Krasen pianino

skoraj nov, ugodno prodaj Volkar, Jernejeva cesta št. 19. (g)

Enosobno stanovanje

se takoj odda. Vodovod in elektrika v hiši. Izlanska cesta 96. (č)

Stanovanje

soba in kuhinja se odda s 1. novembrom. Lampe-tova ulica 13 (Trnovo). č

Enosobno stanovanje

oddam. Rožna dolina cesta VI. št. 4. (č)

Solčno sobo

mansardno, takoj oddam. Naslov v upravi »Slov.« št. 11922. (s)

Vnajem

IŠČEJO:

Kmetijski mlín

vzajem v najem ali za polovično mero. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11110. (m)

ODDAJO:

Lokal na dvorišču

za mirno obrt ali pa za pisarno oddam s 1. novembrom 1934 v najem v Ljubljani. Franciškanska ulica št. 8. (n)

Gostilno na deželi

v bližini kolodvora, oddam v najem. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Solidna« št. 11941. (n)

Trgovino

z mešanim blagom in gostilno s stanovanjem, na prometnem kraju v Ljubljani — oddam v najem. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Dobro idoča« št. 11899. (n)

Osebo pravico

in obrtni list za trgovino da starejši moški v najem. Ponudbe na podruž. »Slov.« v Celju pod »Trgovina« št. 11962. (n)

Mesarski lokal

oddam. Ponudbe upravi »Slov.« pod »1. novem-ber« 11978. (n)

Auto-motor

Avto-omnibus

desetsedežni, tipa »Opel« v zelo dobrem stanju — se prodaja po nizki ceni zaradi lastnikovega odhoda. Dopise upr. »Sl.« v Mariboru pod »Omnibus« št. 11874. (f)

B. S. A., O. H. V.

Specijal supersport »Bufalo« eleganten stroj, prikolica, prodam oziroma zamenjam za hišo v okolici Ljubljane, odnosno auto. Ostržnik, trgovina, Pasaža Nebotičnika. (č)

Motor 1200 cm³

s prikolico, poceni prodam; po dogovoru tudi za vlogo dobrih ljubljanskih zavodov. Motor je zelo dobro ohranjen in na novo renoviran. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Ugodna prilika« 11900. f

Prepričajte se!

42 že dobro ohranjenih različnih živalnih in drugih strojev, koles, otroških vozičkov, štedilnikov, peči, glasil, pohištva, preprog in še ogromno število različnih predmetov, ki odgovarjajo dostikrat novim, a so zato še več kot polovico cenejši, zelo ugodno prodajam »PROMET«, komisijska trgovina in posredovalnica za nakup in prodajo rabljenih in novih predmetov, v Ljubljani, Napoleonov trg 7 (nasproti križanske cerkve). Istotam imate priliko najugodnejše prodati vse predmete, ki vam leže doma brez haska.

Posestva

Droben oglas v »Slovencu« posestvo ti hitro prodaj; če že ne z gotovim denarjem pač kupca ti s knjižico da.

Hišo z vrtom

novi, dvostanovanjski — prodam. Podutik 33. (p)

Majhno posestvo

ali nekaj jarmov njive v Hočah ali bližini, kupim proti gotovini. Cenjene dopise s točno navedbo veličine ter cene prosim poslati upravi »Slov.« v Mariboru pod značko »Gotovina« 11811. (p)

Posestvo

obstoječe iz njiv, travnikov in vseh gospodarskih poslopjij, prodam. Lep sadovnjak, zasajen s 1000 komadov mladega žlahtnega drevesja. Posestvo je oddaljeno 20 minut od železniške postaje in šole, nekoliko v hribu; redi se lahko 12 do 16 glav živine. — Naslov v upravi »Slov.« št. 11818. (p)

Ca. 20.000 m²

zemljišča na lepem prostoru blizu gorenj. kolodvora, vodovod in elektrika v bližini, prodam po zelo ugodni ceni. V poštev pridejo tudi knjižice Mestne hranilnice ljubljanske. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11843. (p)

Majhno posestvo

se prodaja po ugodnih pogojih. Zg. Radvanje 82, pri Mariboru. (p)

Nad 300 hiš

v Ljubljani, okolici in na deželi, posestva, parcele itd., v cenah 30.000 do 2.000.000 Din za knjižice, gotovino in s prevzemom dolga — kupite najbolj ugodno potom Realitete pisarne Grašek Jože, Ljubljana, Gledališka 4. Telefon 33-04. (p)

Več stajbnih parcel

ugodno naprodaj v bližini kolodvora v St. Vidu nad Ljubljano. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11862. (p)

Vila

s sončno lego in velikim vrtom, pripravnim za vrtarstvo, ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slov.« št. 11884. (p)

Trinadstropna

trgovska in stanovanjska hiša v sredini Ljubljane naprodaj. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Promet« št. 11894. (p)

Stavbne parcele

za Bežigradom, ca. 5500 m², cenajo naprodaj ali se vzame posojilo v hranil

Potrebščine za krojače

klote, serže v več barvah, roka-
vinc, kanafas, moleskin, inlet trdo
platno, vato in vatelin, žimo,
sponke in gumbe v veliki izbiri,
vse vrste svil in sukancev

najugodnejše samo
pri trvdki

Josip Petelinc, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika (za vodo)

Na veliko Na malo

Plise za volane v različnih gubah
Specielni entel oblek, volan, šalov itd.
Ažuriranje — predtiskanje.
Vezenje monogramov, zaves, perila.
Navaden fin entel vložkov in čipk. — Mitro, fino in poceni!
Matek & Mikeš, Ljubljana (poleg hotela Strucl)

Rajonske zastopnike

išče tovarna velikega špecerijskega
predmeta in to za Dolenjsko, No-
trajnsko, Stajersko ter Liko in Gorski
Kotor. Ozira se samo na dobro
uvedene, agilne z avtom potujoče
zastopnike, ki naj stavijo svoje po-
nudbe pod šifro I. E. K. 500. na
upravo lista.

Podaljšaj si življenje!

Življenje moremo podaljšati,
boleznim preprečiti, boleznim
ozdraviti, slabosti ojačiti, ne-
stalne moremo uvrstiti, in
nesrečne napraviti srečne!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslabljenje živcev, potrlost, izguba dobrih
prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje
strah pred boleznijo, slab način življenja in
mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

je najboljši zdravnik! So poti, ki Te morejo
dovesti do dobrega razpoloženja, oživiti Tvoj
zmožnosti, napolniti Te z novim upanjem; ta poti
je pa opisana v razpravi, ki jo Te more vsakdo.
ki jo zahteva, dobiti takoj in

povsem brezplačno!

V tej mali priložni knjižici je razstavečeno,
kako morate v kratkem času in brez ovire
med delom ojačiti živce in mišice, odpraviti
slabo razpoloženje, trdnost, raztresenost,
oslabljeno spomin, nerazpoloženje za delo
in nebroj drugih boleznih pojavov. Zahte-
vajte to razpravo, ki Vam bo nudila mnogo
prijetnih ur.

Poštno zbirališče:

ERNST PASTERNAK, Berlin SO,
Michaelkirchplatz 13, Abt. 123.

Zahvala

Iskreno zahvalo izrekamo vsem onim, kateri so nam v
težki bolezni in smrti naše prebabe mame

Frančiške Ličar

stali ob strani, lajšali našo bol in tugo, ter izrazili sožalje.
Zlasti se zahvaljujemo veleč. duhovščini, čisl. pevskega zboru,
g. zdravniku, c. gg. orožnikom, posebno pa tako požrtvovalni
Lojzki, ter vsem onim, ki so spremljali našo preljubo mamo
k večnemu počitku.

Na Raki pri Krškem, dne 10. oktobra 1934.

Zalujoči: Pavla, Milan, Karel in sorodniki.

Vsemožečni je odločil mi vzeti mojega zadnjega otroka,
mojo srčno dobro

Valerijo

ki je po dolgi, trpljenjapolni, z angeljsko potrpežljivostjo pre-
našani bolezni, dne 12. oktobra 1934, v Hergasu pri Gratweinu,
previdena s tolažili sv. vere, bogu vdano umrla.

Nepozabna pokojnica je bila prepeljana v Maribor, ter bo
v ponedeljek, dne 15. oktobra 1934 ob 15 prenešana iz kapele
Mestnega pokopališča na Pobrežje k rodbinski grobnici ter
tam položena k večnemu počitku.

Sv. maša za dušnico bo darovana dne 16. t. m. ob pol 9
v baziliki Matere Milosti v Mariboru.

Josipina Friedl
lastnica hotela »Meran« v Mariboru.

Pohištvo

Spalnice

moderne, iz orehove ko-
renine, pleskane in ku-
hinjske oprave ter drugo
pohištvo dobite na cenele
pri Andlovic, Komenske-
ga ulica 34. (k)

Kupimo

Bencinske sode

čiste, dobro ohranjene,
pocinkane, kupuje Motor-
oil, Maribor, Kralja Petra
trg 4. (k)

Zdrava bukova drva

več vagonov — kupim;
najnižja cena, plačam ta-
ko! Velepič, trgovina s
kurivom, Ljubljana VII,
Jernejeva 25. (k)

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3.

Srebrne krone

stare zlato in srebro ku-
puje **RAFINERIJA DRA-
GIB KOVIN** Ljubljana,
Hirska ulica 36. vhod z
Vidovdanske ceste pri
gostilni Možina

Zlato, srebro, platin

kupuje
po najvišjih
dnevnih cenah
Mariborska Alinerija
zlata, Orožnova ul. 8.

»Zephir« peč

10 do 12 cevno, dobro
ohranjeno — kupimo. —
Ponudbe z opisom in na-
vedbo cene na Kmetijsko
zadrugo v Smartnem pri
Litiji. (k)

Pozor čevljarji!

Bakanče iz črne kravine,
s prišitim jezikom, kupim
večje količine. — Blago
plačam takoj. Ponudbe
na: Trgovačka kuća Vi-
lim Steiner, Sisak. (k)

Drobilec za gramoz

kupim. Ponudbe upravi
»Slov.« v Mariboru pod
»Drobilec« 11959. (k)

Božična

drevesca

kupimo:

2500 — 1 do 2 metra

1000 — 2 do 3 metre

400 — 3 do 4 metre

100 — 4 do 5 metrov

Ponudbe poslati: Bandur
Mirko, Pančevo. (k)

Bukova drva

večjo množino — lepa,
zdrava in suha, kupimo.
Ponudbe upravi »Sloven-
ca« pod »Drva« 11929. k

Prodamo

Ce avto svoj stari prodajaš
ali motorja bi nebi se rad
hrz kupcev ti mnogo prižene
Slovenec najmanjši inšerat

Otroški vozički

3 novi modeli, 3 novi pa-
tenti, precizno delo, lepa
oblika, nizke cene, iz-
umitelj F. Batjel, »Tri-
buna«, tovarna dvokoles,
otroških in igračnih vo-
zičkov, Ljubljana, Kar-
lovska cesta 4. Zelo po-
ceni se prodaja več novih
vozičkov prejšnjih mo-
delov. (l)

Sadno drevje

za jesensko saditev.
Visokodebelnate jablane,
hruske, mošnice, češnje,
črešnje, višnje, orehi, pri-
tlikavci, cepljeni na šib-
korastostih podlagah, ma-
relce, breskve, ribez in
kosmulje — z garancijo
pristnosti sort, najpriklad-
nejše za razne sadne le-
ge, po normalnem sorti-
mentu za dravsko bano-
vino, v zalogi pri Kme-
tijski družbi v Ljubljani,
Novi trg 3. Cene znižane.
Zahtevajte cenik! (l)

Gorenjski beli »Oneida«

krompir

in sveže glavato
zelje

dobavlja

**Kmetijska okrajna
zadruga v Kranju.**

Sivalni stroj

pogreznjen — popolnoma
nov, prodam. Dvorakova
št. 3-L, levo. (l)

Premog, drva, koks

prodaja Vinko Podobnik.
Tržaška cesta šte 16.
Telefon 33-13.

Zimska jabolka

že na zalogi pri
**Gospodarski
zvezi**

Breja krava

naprodaj. — Zabukovec,
Hradečkova cesta 6. (l)

Otroške vozičke in igračne

šivalne stroje, kolesa, ku-
pite najugodnejše pri
S. REBOLJ & DRUG
Gospodarska cesta 13

Usnjeni suknjiči

pumparce — najboljši
nakup. A. Presker,
Sv. Petra cesta 14.

KROMPIR

dobavlja tudi v manj-
ših količinah na dom

Gospodarska

zveza

Dunajska cesta

Malinovec

pristen, naraven, s čistim
sladkorjem vkuhan — se
dobi na malo in veliko v
lekarni dr. G. PICCOLI,
Ljubljana, Dunajska c. 6.

Električne

žepne svetiljke,

baterije, patentne sve-
tiljke proti vetru, meso-
raznice, dimne cevi, čaj
izborna kava, sveče —
kupujte pri:

JOS. JAGODIČ

Celje, Glavni trg št. 14.
Gubčeva ulica št. 2.

Po ugodni ceni

imam naprodaj prav fine
fige za žganjekuho. Josip
Oražem, Moste pri Ljub-
ljani. (l)

Kislo zelje, repa

novi, prvovrstni in cele
glave za sarmo, v sod-
čkih, dobavlja po brez-
konkurenčni ceni G. Er-
klayec, Ljubljana. Kode-
ljevo 10, telefon 25-91. l

Ia. trbovelj, premog

suha bukova drva, koks
za centralno kurjavo —
nudi po konkurenčni ce-
ni Velenič, Sv. Jerneja
št. 25, Ljubljana VII. (l)

Krava

težka, s telgom, domače
reje, izvrstna mlekarica,
poceni naprodaj. Vpraša-
ti: Šmarje 21 pod Ljub-
ljano. (l)

Postelja

stara, dobro ohranjena, z
dvema modrocema, po-
ceni naprodaj. Krakovski
nasip 26/L (l)

Transmisija

4 m dolga, 3 cm široka,
melanger (valcni) in raz-
no slaščičarsko orodje —
naprodaj. Illich, Ambro-
žev trg 3. (l)

Jedilni kostanj

razpošilja najceneje Peter
Setina, trgovina, Sevnica. (l)

VINA

Vam nudi

**Centralna vinarna
v Ljubljani**

v svoji posodi najugodnejše

Kislo zelje, repo,

sarmo, prvovrstno, po
brezkonkurenčni ceni do-
bavlja vsako množino
Homan, Ljubljana, Sv. Pe-
tra c. 83, telefon 27-66.

Mlade papirje

plíce naprodaj. Izanska
cesta 57. (l)

Damsko kolo

skoraj novo — prodam.
St. Vid, Guncleje št. 32. (l)

Dva šivalna stroja

krojarski 500, ženski 450,
prodam. Tržaška cesta 23.
Glinice. (l)

Pletilni stroj

št. 8/50, skoraj nov, pro-
dam. Avgust Pečnik, Sto-
žice 47, Jezica. (l)

Ugodna prilika!

Trgovska oprava za spe-
cerijo, popolnoma nova,
kompletna, ceno napro-
daj. — Naslov v upravi
»Slovenca« št. 11918. (l)

Štedilnik

za vzidavo, v zelo do-
brem stanju, poceni pro-
dam. Malgaj, Knezova
št. 19. (l)

5000 kg repe

in 5000 kg pese naprodaj
v Zgornji Šiški 32. (l)

Vsem

brezobzeven ogled zalo-
ge, kjer najugodnejše ku-
pite ali prodate nove in
rabljene predmete. »Pri-
lika«, Kersnikova 7, po-
leg Slamiča. (l)

Žalne zastave

za avtomobile, motorje
in kolesa — ima v zalogi
»Juljana«, Gospodarska
cesta 12, poleg Slamiča. (l)

Zdravniška oprema

in domača lekarna — po-
ceni naprodaj. Maribor,
Tattenbachova 19-III. (l)

Inserirajte

v

»Slovenca«

Obrič

Usniate suknjiče
od Din 480 — do 580. —

Fr. Zalokar
Menges 41.

Pred nakupom

nagrobnege spomenika

si oglejte bogato
zalogo pri trvdki

FELIKS TOMAN

LJUBLJANA
Resljeva cesta 30,
kjer bodele solidno
in ceno postrženi

Elektro-inštalacije

za pogon in razsvetljavo
izvršujem po zmernih ce-
nah. Lastna delavnica za
previjanje elektromotor-
jev in dinam. Elektro-
motorji in dinam, novi in
rabljeni, vse napetosti
vedno v zalogi. Franjo
Perčič, elektro-podjetje
Ljubljana, Gosposvetska
c. 16, telefon 23-71. (l)

Usnieni suknjiči

od Din 470 — do Din 550 —
Ciril Žirovnik, krojač
Menges 120, Cesta na Kamnik

Modroce

posteljne mreže, težne
zložljive postelje, otoma-
ne divane in tapetne
izdelke nudi najceneje
RUDOLF RADOVAN
tapetnik. Mestni trg 13.
Ugodni nakup morske
trave, žime, cvilha za
modroce in blaga za
prevleke pohištva.

Naročajte

SLOVENCA
najcenejši
slovenski dnevnik

MIZARSKO PODJETJE

RUDOLF KOMPARA
Aleksandrova c. 48, MARIBOR

Moderne notranje opreme sob,
salonov, pisarn — portalov in vsa stav-
bena dela kakor okna, vrata itd. — Zaloga pohištva lastnega izdelka.
Izvršujem po lastnih načrtih ter jamčim za solidno delo.

Žalne zastave

za avtomobile, motorje
in kolesa — ima v zalogi
»Juljana«, Gospodarska
cesta 12, poleg Slamiča. (l)

Zdravniška oprema

in domača lekarna — po-
ceni naprodaj. Maribor,
Tattenbachova 19-III. (l)

Inserirajte

v

»Slovenca«

Blago za zimsko
suknje, kamgorn,
sporini svetil
za fine obleke
Velika izbira, ugodne cene
R. Miklauc - Pri Skofu
Ljubljana
Lugarska ul. - Pred škofijo

Za jesensko in zimsko sezijo

Angleško in češko sukno za dame in gospode ter drugo modno in manufakturno blago v veliki izbiri po zmernih cenah pri
FRANJO MAJER,
Maribor, Glavni trg 9.

Čisto polt

dosežete v enem tednu ali dveh s pomočjo proslule biološke „kure luščenja“. Neopazno za okolico obnavljate kožo in odstranite temeljito za vedno prišče, madeže, gubasto, raskavo, maščobnosvelo, ovenelo kožo in znake staranja. Uspeh in neskladljivost zagotavlja Garancija Din 120.—. Vasko milo škodi polti. Vzemite za umivanje obraza milo limonino emulzijo. Velika steklenica 50 Din. Za čiščenje in skrcenje por, odstranjenje šminke in osveženje polti ne nadkriljivo je mandljevo mleko „ASIAMI“ Din 50.—. Originale **SCHRODER - SCHENKE** razpošilja „Omnia“ oddelek J/2, Zagreb, Ouduličeva 8/1. Poština pri plačilu v naprej 7 Din, po povzetju 14 Din.

Zahtevajte brezplačni ilustrirani cenik!

V teh težkih dneh ...

se je pokazala pomembnost in važnost radija. Dan za dnem nas je radio obveščal o vseh dogodkih doma in na tujem. Potom radija smo doznali, kako v naši veliki nesreči sočustvuje ves svet z nami.

Naš radio ima velike zasluge na tem, da smo Jugoslovani pokazali v teh težkih dneh dostojanstveno hladnokrvnost, ki se ji čudijo tujci.

Potom radija bo ves naš narod prisostvoval žalnim slovesnostim od Splita do Oplenaca.

Naša tvrdka je te dni omogočila udeležbo marsikomu v mestu in na deželi. Oddala je nad 50 aparatov, okrog katerih se zbirajo gručice poslušalcev.

Obrnite se na nas tudi Vi!

„RADIO“, reg. zadr. z o. z. v Ljubljani,
Miklošičeva cesta 7

Modno
volučno blago
za damske obleke in plašče
Velika izbira, nizke cene!
R. MIKLAUC - Pri Skofu
Ljubljana
Lugarska ul. - Pred škofijo

Najugodnejše kupite in prodate
polom

A B C

prvega in edinega licitacijskega zavoda
Ljubljana, Medvedova cesta št. 8. Telefon št. 24-44
(poleg Gorenjskega kolodvora)

Restavracija RODE

pri prvi postaji v Kamniku

se priporoča vsem domačinom kakor tujcem — Vsak čas topla in mrzla jedila - Pristna vina - Prenočišča, avtogaraža, shramba za kolesa in konjski hlev. **I. Cvetek**

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga s kolektivno zavezo
v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje.

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Priporoča se

specijalna trgovina premoga, koksa in drv
FRANJO KALAN, Celje

Vedno v zalogi vseh vrst premog, koksa, bukova in mehka drva po najnižji ceni.
Vprašajte pred nakupom za cene!

**AKO ŽELITE, DA BO VAŠ OTROK
ZDRAV IN VESEL,**

mu dajte »Energina« za krepitev krvi, živcev in teka. »Energina« krepi kri, tači živce, dela apetit, pospešuje razvoj otroka. Otrokom trikrat na dan po malo žličko okusnega »Energina«.

»Energina« se dobi v vseh lekarnah v polilitrskih steklenicah. Steklenica 35 Din.

Reg. S. br. 4787/32

ZAHVALA. Ob bridki izgubi našega nadvse dobrega moža, očeta, starega očeta in tasta, gospoda

Mihaela Kočarja

smo prejeli toliko pismenih in ustmenih sožalij, cvetja in vezcev, da se nam ni mogoče vsakemu posebej zahvaliti. Posebno se zahvaljujemo g. župniku Langerholzu, g. organistoma Jermanu in Lobodu, pevskemu zboru v Stranjah, obč. odbornikom, gasilcem, šol. upravitelju in vsem drugim, ki so našega draga pokojnika spremlili k večnemu počitku. Enako se vsem iskreno zahvaljujemo za mnoge vence, s katerimi ste v poslednji pozdrav omenjali njegov prerani grob. In končno se zahvaljujemo vsem tistim, ki so nam v bridkih urah stali ob strani in nam na katerikoli način izrekli svoje sožalje. Vse pa prosimo, da se draga nam pokojnika spominjajo v svojih molitvah.

Stranje, dne 12. oktobra 1934.

Zalujoči ostali.

Oskrbite si

za Vaše leposlovne,
znanstvene
in druge knjige
primerne
preproste ali fine

Poslužite se

za vezavo revij:
Dom in Svet,
Mladika,
Ilustracija,
Zena in Dom

trpežne vezave originalnih platnic

katere Vam nudi

Knjigoveznica Jugoslovanske tiskarne

r. z. o. z.

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6/II.

Zahvala

Ob neizmerni tugi in bridkosti, ki me je zadela s prerano smrtjo mojega ljubljenega soproga

Feliksa Tomana

trgovca in posestnika

se najiskrenejše zahvaljujem vsem, ki so kakorkoli sočustvovali z menoj. Prav posebno zahvala g. zdravniku primariju dr. Jugu, dr. Špornu in dr. Breclju ml. za njih požrtvovalni trud v njegovem težkem telesnem trpljenju. Prečistiti duhovščini, ki mu je nudila dušno tolažbo in ga spremila k večnemu počitku, prav iskrena hvala. Nadalje sem dolžna izreči najtoplejšo zahvalo č. sestram za skrbno nego za časa njegove bolezni. Srčna zahvala pevskemu društvu »Ljubljana«, ki je pod vodstvom g. dr. A. Dolinarja tako ganljivo zapelo dragemu pokojniku na njegovi zadnji poti. Vsem darovalcem vencev in krasnega cvetja, kakor tudi vsem njegovim tovarišem, prijateljem in znancem in vsem ostalim, ki so pokojnika spremljali k večnemu počitku Bog plačaj!

Ljubljana, dne 14. oktobra 1934.

Zalujoča soproga.

Alja Rahmanova:

53

Zakoni v rdečem viharju

Dnevnik ruske žene

7. junija 1923.

Otmar me je danes pustil samo doma. V filozofskem društvu je razgovorni večer in jaz ne morem z njim, ker me otrok ne pusti; ni mi dobro in v takem primeru ga nikomur ne zaupam.

Zdaj otrok spi in jaz bi morala vršiti gospodinjske dolžnosti; marsikaj bi bilo treba pripraviti za jutri. Toda ne morem se odločiti, ne morem od odprtega okna, ne morem se ločiti od svoje preljube, prijetne prijateljice, tople, sladke poljetne noči.

Mesečina se je razlila nad reko in lahko odseva od njene površine. Nad bregovi in nad gorami plava v daljavi, dovolj svetla, da vse slutiš, pa vendar tako medla, da ostane vse na oni strani, za pragom resničnosti...

Tamle se premika samotna lučka, neopazno polzi po reki nizdolu. Splav... Ondile laja pes, zamolklo, srdito, vztrajno, brez konca, kakor lajajo ruski psi na vasi.

Skrivnostno življenje se budi na reki. Nešteto luči zasveti, brez števila majhnih, svetlih točk, ki polze počasi navzdol. Komaj izginejo luči parnika, se začne od reke gori petje, zategnjena, otožna pesem. Od dolgih splavov prihaja, ki na neskončni vožnji plavajo skozi brezmejno rusko deželo.

Gasilec pod menoj se ej za večerjo spekli ribo na žarkem, smrdljivem olju in ostru vonj prode včasih skozi odprto okno do mene in se v čudnem, morečem kontrastu meša s čistim zrakom poletne

noči. Zdi se, da so obed končali; zaprli so okno...

Še enkrat si v mislih predočim današnji dan. Otmar in jaz sva pridno delala za najino knjigo. Kolika sreča, da moreva nele skupaj živeti, ampak tudi skupaj delati! In zdi se mi, da iz tebe zame mam moči za to ustvarjanje, za to delo z možem, iz tebe, skrivnostna, temna noč, da si mi ti poslala majhen žarek iz naročja svoje nedoume, večne modrosti...

Pes laja naprej; njegovo togo, brezkončno bevanje mi zveni na uho ko klic neskončne ruske stepe...

Začujem korake. Krepke, odločne korake. Je-li že Otmar? Ne, to ne more biti, zakaj ti sestanki se ne končajo nikoli pred dvemi zjutraj. Toda ti koraki ne prestanejo; kaj neki pomenijo? Nekaj skrivnostnega, mnogo obetajočega je v njih, govore o sreči, ki prihaja. O sreči, ki prihaja? Ne k meni, zakaj k meni je že prišla. Vendar iz dna arca molim, naj sreča, ki jo oznanjajo ti koraki in ki jo prinaša ta noč, doseže kakega človeka in mu da toliko, kolikor je dala meni...

3. julija 1923.

Dobili smo sobo v vseučiliški hiši (seelski dvorec). Vse dače so sedaj odkazane uradom in univerzitetni ima, tako zatrjujejo, najlepšo lego. Naša soba ima velik balkon in krasna benečanska okna; namesto postelj so notri samo leseni tapčani. Po sede, ki je, kakor se nam je reklo, na razpolago, ne moremo uporabljati; je samo nekaj ponev, katerih najmanjša bi zadostovala gotovo za dvajset oseb. Zato smo morali iz mesta pripeljati nele žimnice in lastno posteljnino, ampak tudi kuhinjsko posodo. Živila dobivamo pri kmetih, ki dovajajo vsak dan sočivje, jagode, mleko, zmelke in sir. Tu je vse mnogo cenejše ko v mestu. V sredi

narave se počutimo izredno dobro. V gozdu je polno jagod in gob. Otmar je šel danes z materjo v gozd in čez eno uro sta prinesla velik jerebaj jurčkov domov. Sušimo jih za zimo. Tudi jagod je v izobilju. Najbolj neprijetno je, ker nimamo razsvetljave. Pomagati si moramo s svečami.

Ljubim sonce. Da, ljubim ga prav tako, ko da sem ga prvič v življenju videla, ko da bi se ravno sedaj za me prikazalo na nebu. V zadnjih letih telesne in dušne stiske, v času večnega strahu in groze, ni bilo sonca, nisem ga videla. In sedaj, sedaj sem odkrila, da je zopet na nebu, bliščeče, ogrevajoče, čudovito lepo sonce!

Z dečkom gremo na breg reke. Otrok se igra v pesku. Otmar bere, jaz pa ležim in imam zaprte oči, obraz obrnjen v sonce. Tako lahko prebijem po cele ure, ne da bi kaj mislila, in se dam božati vročim sončnim žarkom. Sonce, ljubi me, božaj me, izžij iz moje duše pečat nad mojo domovino, bridkost nad ljudmi, ki me obdajajo, da, da vse pozabim! Sonce žge, da skoro boli; pa ta bolečina dobro de.

Sonce, dobro čutim, pali trosko moje preteklosti; v duši mi rastejo moči za novo življenje, telo ozdravlja, postaja zopet prožno, zagorelo, kakor je bilo prej...

V sobi mi je tesno. Vleče me v gozd, na polje, k reki. Z otrokom v naročju, tesno ob Otmarju, tako bi hotela hoditi vedno dalje, naravnost proti soncu...

Sonce ustvarja iz mene novega človeka. Postajam mlajša, lepša. Ljudje se mi poklanjajo; če hodim ob bregu, se obračajo za menoj. Smejem se in sonce se smeje z menoj...

Vsak žarek zlatega sonca ujamem in ga spu-

stim v erce. Sonce, sonce, sijaj v me in požgi v meni vse hudo, vse malosrčno, vse temno! Vžgi zopet v meni plamen življenja prav tako, kakor je prej gorel v meni, plamen življenja v soncu!

20. julija 1923.

Kako krasen, sončen dan je danes! Deček teka ves dan v sami srajčki okrog in se ne naveliča loviti sončnih žarkov, ki prodirajo skozi listje na verando. »Sončece sem ujela!« sporoči vselej, priteče k meni in mi moli stisnjeno pest. Kako je vedno razočaran, ko odpre pest in vidi, da je prazna! Kako srčan je in kako podoben sončnemu žarku, ki ga tako vneto lovi!

1. avgusta 1923.

Slednjič se nam je posrečilo, da smo dobili stanovanje v mestu. Imeli smo šest sob; tri bodo imeli starši in sestra, tri pa mi. Stanovanje je veliko in svetlo, hiša stoji na lepem vrtu. Vsa sem iz sebe in ves dan presenjam, kako si bomo uredili. Kar ne morem dočakati dne, ko se preselimo; vedno se bojim, da ne bi v zadnjem trenutku nastopila kakva ovira. Saj je sedaj tako, da ne moremo nikoli slutiti, če bomo to, kar nam je obljubljeno, res tudi dobili.

5. avgusta 1923.

Danes sem slučajno srečala na ulici svojega starega profesorja za risanje. Ko se je prvo veselje zaradi nenadnega snidenja poleglo, mi je prišla arečna misel:

»Ivan Ivanovič,« sem rekla, »bi-li ne mogli mojemu svaku kaj preskrbeti? Je namreč elikar?« »Za vas, Aleksandra Lvovna, sem pripravljen vse storiti. Zaposlen sem na tehnični šoli in tam bi ravno potrebovali učitelja risanja. Pošljite mi ga še danes, vzame naj kar nekaj svojih risb e seboj!«